نگاهی به زبان انگلیسی

از دیدگاه

زبانشناسی نویسنده دکتر محمد آذروش

صفحه آرایی وتایپ افسانه عباسی

****

کلیه حقوق و عواید این اثر به " خانه امید یتیمان" موسسه خیریه حضرت فاطمه زهرا (س) اهدا شده است.

ازبازدید کنندگان محترم تقاضا می شود در صورت مطالعه این اثر

مبلغ ۱۰۰۰۰ ریال به یکی ازحساب های این موسسه بشرح زیر واریزنمایند

.1.78828VA..A

حساب سیبا ملی حساب جام ملت

زبانشناسی یکی از رشته های علمی است که اساسا به تحقیق و مطالعه پیرامون زبان های بشری می یردازد . این شاخه از دانش با یژوهش در حوزه های پیدایش زبان - دستور آواشناسی واج شناسی واژه شناسی و نحو- تلاش در توجیه فرایند پیچیده ی زبان دارد بدیهی است توانایی انسان به عنوان تنها موجود بیولوژیک در طبیعت در به کارگیری زبان مطالعات زبانشناختی قابل توجهی را طلب می کند که این مطالعات علیرغم گستردگی، و به کارگیری فناوری های مدرن و پیشرفته کماکان در مراحل آغازین خود قرار دارند. در گستره ی شناخت ماهیت وجودی زبان – تلاشی که از ادوار کهن آغاز شده و تا کنون سیر تکاملی خود را می پیماید - دستاوردهای این یژوهش عمدتا" در راستای توجیه انتزاعی این پدیده مورد استفاده قرار گرفته و پیروآن آرائی گوناگون همراه با نظریاتی متنوع را در پیش روی پژوهشگران قرار داده است . مطالب این کتاب در راستای معرفی اجمالی برخی از این آراء تدوین شده تا بتواند دانشجویان را در آشنایی با تعدادی از آنها یاری کند . براین اساس پس از مطالعه ی نکات خاص دستوری در فصل اول شاخصههای آوایی زبان در دومین فصل مورد بررسی قرارگرفته وفصل سوم به کلیت های عمومی ومشترک میان زبان های بشری همراه با شاخصه های زبان انگلیسی به عنوان یکی از پروقوع ترین و رایج ترین نمونه ی زبانی پرداخته است . در فصل چهارم فرایند های پیدایش واژگان زبان و نمونه های رایج واژگان زبان و نمونه های آن در زبان انگلیسی مورد ارزیابی قرارگرفته تا مقدمه ای بر آغاز بخشی از بررسی مقابله ای ساخت زبان که در فصل پنجم مورد بحث قرار خواهد گرفت باشد . درفصل پایانی نیز جنبه ها ی نگارشی و قراردادی زبان مورد معرفی قرارگرفته اند تا دانشجویان رابا روش های نگارشی قراردادی زبان بیش از پیش آشنا کنند . امید است تدوین این کتاب که مطالب آن به دو زبان انگلیسی و فارسی نگارش شده است بتواند بخشی از نیازهای علاقمندان به این رشته را ياسخگو باشد.

فهرست

شوان	شماره صفحه
صل اول: دستور زبان پیشرفته انگلیسی	٩
ىل هاى دو كلمهاى	1.
شدید کنندهها	11
مفت های فاعلی و مفعولی	١٨
هال حسى	۲.
ىلھاي كمكى معين	*1
ناهش جمله وارههای موصولی به گروه	72
جه مجهول	40
ىملەھاي شرطى	**
نملههای همراه با Wish	٣.
جه سببی	٣١
ىملەھاي نقل قول	**
صل دوم: آواشناسی و واج شناسی	44
صل سوم: مفاهیم و تعاریف زبان شناسی	٧٦

شماره صفحه	عنوان
V 9	نحو
٨٩	معناشناسی
90	فراگیر زبان مادری
99	سبکهای زبان
1.4	زبان و مغز
1.0	فصل چهارم: واژه شناسی
١٠٦	تكواژ
114	فرآيند ساخت واژه
١٣٣	وندها
	فصل پنجم: بررسی مقابلهای ساخت جمله در فارسی و
177	انگلیسی
١٢٨	بررسی مقابلهای
14.	روششناسي
١٣٢	مراحل مقایسه و تقابل زیر سامانههای دو زبان
15.	مقايسه ساختار نحوي

عنوان شما	شماره صفحه
مقايسه واژگان	10.
الگوهای مقایسهای واژگان دو زبان	101
معادل سازی واژگان	١٥٨
تحليل گفتمان	171
فصل ششم: اصول پاراگراف نویسی	170
پاراگراف و ساختار آن	١٦٦
سبکهای سازمان بندی ایدهها در پاراگراف	14.
اصول نامه نگاری	198
نشانه گذاری در نگارش	191
منابعمنابع	7.7

دستورزبان

پیشرفته

انگلیسی

Two word verbs

فعل های دو کلمه ای

افعال دو کلمه ای که به ترکیب های اصطلاحی نیز شهرت دارند مجموعه هایی از یک فعل و یک بخش اضافه به شمار می آیند که مفهومی قراردادی داشته و معنای آنها عموما از برآیند معنی اجزاء آنها به دست نمی آید . این ترکیب ها به تناسب بخش دوم خود به دو گروه جدا نشدنی و جدا شدنی به شرح زیر طبقه بندی می شوند:

Two word verbs – also known as expressions – are expressions made up of a verb and another morpheme whose meanings are not denotated by the meanings of the parts composing them . Regarding their second part , these expressions are classified as "seperatable" and "unseperatable" expressions .

الف – ترکیب های جدا نشدنی : عناصر تشکیل دهنده ی این ترکیب ها یک فعل و یک حرف اضافه است که از فعل جدا نشدنی بوده و هیچ سازه ی اسمی نمی تواند بین آنها قرار گیرد.

A - Seperatable expressions: These expressions are composed of a verb and a preposition between which no noun phrase can stand.

ilook at نگاه کردن Examples: look for نگاه کردن

ب – ترکیب های جدا شدنی : این ترکیب ها از یک فعل و یک جزء اضافه – که عموما نقش قیدی دارند – تشکیل شده و سازه های اسمی محدود می توانند میان آنها قرار بگیرند.

B – Unseparatable expressions: These expressions are composed of a verb and a particle between which a limited noun phrase can stand.

نو شتن write down یو شیدن write down

۱۱

Intensifiers

تشدید کننده ها

تشدید کننده ها کلمه هایی هستند که به تنهایی کاربردی نداشته و با همراه شدن با قید یا صفت حالت میزان آنها را تشدید می کنند. نقشی ترین تشدید کننده ها عبارتند از:

Intensifiers are the words accompanying adverbs and adjectives to intensify their degrees. Intensifiers are not used without adverb or adjective. The most functional intensifiers are:

So

معنی این کلمه "آنقدر" است . این کلمه صفت را در آن دسته از گروه های اسمی که صفت بدون همراهی مستقیم اسم به کار رفته است تشدید می کند . قرار گرفتن این تشدید کننده در جمله کاربرد یک جمله واره ی متمم را به عنوان دلیل این تشدید ضروری می سازد .این کلمه را می توان برای تشدید صفت های کمیتی زیر هم به کار برد:

so many / so much / so little / so few

This intensifier is used with the adjectives which are not accompanied by a noun. The sentence in which "so" is used as an intensifier is accompanied by a complement clause as the reason of intensification.

Example: The child is so young that he can not talk.

تذکر: در صورت کاربرد این کلمه برای صفت همراه با اسم محل قرار گرفتن آن درست قبل ازصفت خواهد بود.

Note: "So" if used with an adjective accompanied by a noun, will be located right before the adjective.

Example: so good a book / so sweet an apple

Such

معنی این کلمه "آنچنان" است و صفت را در آن دسته از گروه های اسمی تشدید می کند که با اسم همراه باشند.

قرار گرفتن این تشدید کننده در جمله کاربرد یک جمله واره ی متمم را به عنوان دلیل تشدید ضروری می سازد.

این کلمه با اسم تنها هم به کار می رود:

eg . such a man / such an apple

This intensifier is used with the adjective accompanied by a noun. It can also be used with a noun alone. A sentence in which "such" is used is accompanied by a complement clause as the reason of intensification.

Example: He is such a literated man that you can ask him anything you like.

Too

معنی این کلمه "بیش ازحد" است و با قرار گرفتن قبل از قید یا صفت حالت آن را در حدی تشدید می کند که امکان انجام فعل – که به شکل مصدر کامل متعاقب آن قرار می گیرد – از بین می رود و به همین دلیل به آن تشدید کننده ی منفی نیز می گویند. The word means "quite excessive" which intensifies the adverb or the adjective to a degree at which the verb succeeding it in the form of an infinitive can not take place. The word also known as a negative intensifier.

Example: The child is too young to talk.

تذکر: درصورتی که تشدید قید یا صفت رویداد فعل رابرای صرفا اسم مشخصی غیرممکن سازد این اسم درحالت متممی و در قالب یک گروه حرف اضافه ای قبل از مصدر قرار می گیرد. در این حالت نباید مفعول جمله را که در قالب فاعل جمله معرفی شده است بعد از مصدر به کار برد.

۱۳

Note: If the intensified adverb or adjective is supposed to restrict the nonoccurance of the verb for a particular noun, the noun is inserted in a prepositional phrase of "for", then inserted before the infinitive. The object of the sentence is not allowed to be inserted after the infinitive as it is introduced by the occurance of the subject at the very beginning of the sentence.

Example: The shoes are too small for Jack to wear .

Enough

معنی این کلمه "در حد کافی" است و با قرار گرفتن بعد از قید یا صفت حالت درجه ی آنها را تا اندازه ای تشدید می کند که رویداد فعلی که پس از آن به شکل مصدر کامل می آید امکان پذیر شود . در دستور زبان این کلمه به عنوان تشدید کننده ی مثبت نیز شناخته می شود .

The word means "sufficient", and when standing after an adverb or an adjective, the degree of the preceding modifier is intensified to the level at which the verb succeeding it in the form of an infinitive can take place. The word is known as a positive intensifier.

Example: The child is old enough to go to school.

این کلمه در صورتی که بدون صفت و به تنهایی همراه با اسم به کار رود یک صفت به شمار می آید.

This word, when used before a noun alone, is considered an adjective.

Example: We have enough money to buy that car.

الا فصل اول

تذکر: درصورتی که تشدید قید یا صفت رویداد فعل رابرای صرفا اسم مشخصی ممکن سازد این اسم درحالت متممی و در قالب یک گروه حرف اضافه ای قبل از مصدر قرار می گیرد . در این حالت نباید مفعول جمله راکه در قالب فاعل جمله معرفی شده است بعد از مصدر به کار برد.

Note: If the intensified adverb or adjective is supposed to restrict the occurance of the verb for a particular noun, the noun is inserted in a prepositional phrase of "for", then inserted before the infinitive. The object of the sentence is not allowed to be inserted after the infinitive as it is introduced by the occurance of the subject at the very beginning of the sentence.

Example: The shoes are large enough for the men to wear.

Still

معنی این کلمه "کماکان" بوده وبیانگر آن است که منوال رویداد یاعدم رویداد فعل بدون تغییرنسبت به گذشته جریان دارد . این کلمه قبل از فعل در دو حالت مثبت یا منفی به کار می رود .

The word denotes "as before" representing the feature in which the action taking place in the past happens in the present without any stop. The word stands before verbs either in the form of positive or negative.

Examples: The woman still lives in that old house.

They still don't like to leave the city.

Any more

معنی این اصطلاح "از آن به بعد" بوده و دلالت بر رویداد فعلی می کند که در گذشته انجام می شده اما انجام آن متوقف شده است . کاربرد این اصطلاح در جمله های منفی و در انتهای گروه فعلی آن است .

The expression denotes "no longer" representing a verb which took place in the past but no longer takes place in the present. This expression is used at the very end of the verb phrases in negative sentences.

Example: I don't smoke any more . (.......... I smoked before .)

Already

معنی این کلمه "قبلا" است و دلالت بر رویداد فعلی می کند که انجام آن قبل از زمان مورد انتظار صورت گرفته است . محل قرار گرفتن آن درجمله های مثبت و درانتهای گروه فعلی جمله ویا قبل از فعل اصلی (بین فعل کمکی و فعل اصلی) است .

The word denotes "before" implying the occurance of a verb before the expected time. It is used at the very end of the verb phrases or before the main verb (between the auxiliary and the verb) in positive sentences.

Example: We have finished their homework already.

They already have an expensive car.

Yet

معنی این کلمه "هنوز" است که با کاربرد در جمله های منفی دلالت بر عدم رویداد فعل در زمان مورد انتظار دارد . کاربرد این کلمه در جمله های پرسشی نیز دیده می شود . محل قرار گرفتن آن در انتهای گروه فعلی بوده و به کار می رود . yet این جمله نیز در قالب ترکیب

The word denotes "not till now". It implies that the action has not taken place by the time expected. Being used in negative sentences, and sometimes in introgative sentences, it is placed at the very end of the verb phrase, and sometimes in the expression "as yet" at the very beginning of the sentence.

Examples: They haven't arrived yet.

As yet, they have not replied our application.

١٦

Used to

معنی این ترکیب "سابقا" است و با قرار گرفتن قبل از ریشه ی مصدر دلالت بر انجام کاری می کند که در زمان گذشته به شکل عادت انجام می شده اما در زمان حال دیگر انجام نمی شود.

The expression which stands before the root of an infinitive implies an action which took place as a habit in the past but now does not go on.

Example: He used to smoke cigarettes. (....... He doesn't smoke cigarettes now.)

Be used to

مفهوم این ترکیب "عادت داشتن" است و دلالت بر کاری دارد که انجام آن به شکل روزمره و عادت صورت

است . ingمی گیرد . صورت فعل اصلی جمله پس از این ترکیب به شکل

This expression denotes "a current habit" of doing a rutine action. The verb after this expression is used in "ing" form.

Example: I am used to getting up early in the morning.

Get used to

مفهوم این ترکیب "عادت کردن" است و دلالت بر انجام کاری دارد که وقوع روزمره ی آن در آینده صورت می گیرد. صورت فعل اصلی بعد از این ترکیب به شکل lingست

This expression implies a habit which does not currently exist but is supposed to take place in future. The verb after this expression is used in the form of gerund ("ing" form).

Example: You should get used to getting up early.

Had better

مفهوم این ترکیب "بهتر است" بوده و قبل از ریشه ی مصدر قرار می گیرد . اجزاء این ترکیب از یکدیگر تفکیک ناپذیر بوده و نباید آنها را به شکل مجزا و یا غیر از شکل ثابتی که در ترکیب دارند به کار برد .

The expression means "it's better that". It stands before the root of an infinitive .The components composing this expression are unseperatable, in other words, the expression is fixed with a definit meaning.

Example: You had better answer his question.

Would rather

مفهوم این ترکیب "ترجیح دادن" است که هم با گروه اسمی (to) و هم با ریشه ی مصدر همراه با حرف ضافه ی به کار می رود.

The denotative meaning of the expression is "to prefer" which stands either with a noun phrase (with the relevant preposition "to") or an infinitive without to.

Examples: I would rather tea to coffee.

I would rather go on a picnic.

Present and Past participles

صفت های فاعلی و مفعولی

صفت های فاعلی و مفعولی صفت هایی هستند که مفهوم آنها اساسا ریشه در فعل داشته و ساخت آنها به نوعی وابسته به پتانسیل رویداد افعالی خاص است .

Present and past participles are those participles whose meanings basically originate in verbs and their existence somehow depends on the occurance of particular verbs.

به جمله زیر توجه کنید:

The wolf terrifies the children.

گرگ بچه ها را می ترساند .

در این جمله گرگ ً فاعل و " بچه ها " مفعول و فعل جمله "می ترساند" است .

In this sentence, "the wolf" is the subject, "the children" is the object and "terrifies" is the verb.

حالتی که در فاعل جمله (بر اثر انجام فعل - ترساندن) پدید می آید صفت فاعلی نامیده شده (و با افزودن پسوند ing به ریشه ی فعل به دست می آید) وحالتی که درمفعول جمله (بر اثر واقع شدن تحت تاثیر فعل - ترسیدن) پدید می آید صفت مفعولی نامیده می شود. (و در مورد افعال با قاعده با افزودن پسوند "ed" به ریشه فعل به دست می آید.)

The feature appearing in the subject (due to the verb-terrify) is termed **present participle** (which is made out of the root of the verb attached with the suffix "ing") and the feature appearing in the object (due to the influence of the verb - terrify) is termed **past participle** (which is made out of the root of the verb attached with the suffix "ed " for the regular verbs).

The wolf is terrifying.

گرگ وحشت آور است.

The children are terrified.

ىچە ھا وحشت زدە ھستند.

بسیاری از اوقات می توان عامل صفت مفعولی را همراه با حرف اضافه ی خاص صفت مفعولی و پس از آن معرفی کرد.

Most of the times, the subject of the past participle can be mentioned along with the past participle by the help of a particular preposition.

The children are terrified of the wolf.

بچه ها از گرگ وحشت دارند.

کاهش جمله واره ی متممی به گروه Reduction of complement clauses to phrases

جمله واره هایی که زمان آنها یکی از دو حالت گذشته ی استمراری یا گذشته ی کامل است به شرح زیر قابل کاهش به گروه هستند:

Clauses whose tenses are either past continuous or past perfect can be reduced to a phrase as the following:

الف – جمله واره های دارای زمان گذشته ی استمراری : مشروط بر یکسان بودن فاعل هر دو جمله واره کلمه ی ربط متممی جمله واره ی وابسته همراه با فاعل و مشتق فعل بودن حذف می شود و آنچه باقی می ماند گروهی هم معنی با بیمله واره ی وابسته است .

A - Clauses with past continuous tenses: In case that the subjects of both clauses are the same ,the conjunction of the dependent clause along with the subject and the verb "be" are deleted, the remaining is the phrase with the same meaning and the same application as the relevant dependent clause.

Example: While I was walking in the park, I saw my friend.

Clause reduced to a phrase: Walking in the park, I saw my friend .

ب - جمله واره های دارای زمان گذشته ی کامل : مشروط بر یکسان بودن فاعل هر دو جمله واره ابتدا کلمه ی

ربط متممی همراه با فاعل جمله واره ی وابسته حذف شده و پس از آن فعل کمکی گذشته ی کامل همانند مثال به کارمی رود.

B- Clauses with past perfect tense: In case that the subjects of both clauses are the same, the conjunction of the dependent clause along with the subject are deleted and the auxiliary "had" changes to "having" preceding the past participle like the following example:

After he had learned English, he went to England.

Clause reduced to a phrase: Having learned English, he went to England.

Perceptive verbs

افعال حسي

افعال حسى آن دسته از افعال هستند كه فاعل به كمك حواس اصلى خود آنها را دريافت يا احساس مى كند.

Perceptive verbs are that group of which the subject perceives with his / her senses .

شکل افعالی که پس از افعال حسی به کار می روند به دو صورت ریشه ی مصدر یا همراه با پسوند استمراری با مفاهیم متفاوت و به شرح زیر است :

Verbs used after perceptive verbs appear in two forms of infinitive without "to" and continuous form with "ing" suffix representing two different meanings as the following:

الف- صورت ریشه ی مصدر بعد از افعال حسی : دلالت بر آن دارد که فاعل رویداد آن فعل را از ابتدای انجام آن دریافت کرده است .

A- Infinitive without "to" after the perceptive verbs: This feature denotes that the subject has perceived the occurance of the verb from the very beginning.

Example: I was in the bus stop. Mr Brown left the shop. I saw him. I saw Mr brown leave the shop.

ب- صورت استمراری فعل بعد از افعال حسی : دلالت بر آن دارد که فاعل رویداد فعل را

نه از ابتدای آن بلکه از میانه ی روی دادن آن در بافت کرده است.

B- The continuous form of the verb after the perceptive verbs: This feature denotes that the subject has perceived the occurance of the verb not from the beginning, but while it was going on.

Example: Mr Brown was waiting for the bus. I saw him.

I saw Mr Brown waiting for the bus.

Modal auxiliaries

فعل های کمکی معین

معین به آن دسته از افعال کمکی اطلاق می شود که با همراه شدن با فعل های اصلی ویژه گی خاصی را به آن القا می کنند اما به دلیل وابستگی مستقیم به فعل اصلی هرگز نمی توانند در یک جمله ی کامل به تنهایی به کار روند.

Modals denote those auxiliaries which stand along with main verbs to influence them with the particular meanings they have .They are directly dependent on the main verbs and can not occur in a complete sentence by themselves.

پر کاربردترین افعال کمکی معین عبارتند از:

The most usual auxilaries are:

will/ would / shall/ should/can / could / may / might / must / ought to باید / ممکن است/ممکن است/ توانستن / توانستن / شاید که باید / آینده / شاید / آینده

افعال اصلی به دو شکل و به شرح زیر همراه با فعل های کمکی معین به کار می روند:

Main verbs stand in two forms after the modal auxilaries as the following: الف – شکل ریشه ی مصدر: همراهی آنها با فعل کمکی معین به تناسب معنای القا شده دلات بر زمان آینده دارد.

 $A-\mbox{Infinitive}$ without "to" : Regarding the meaning of the modal , the verb represents a future tense .

آنها درخواست ویزا خواهند کرد . . . Examples : They will apply for the visa

They would ask you to help them . آنها شاید از تو

بخواهند تا كمكشان كني.

ما آن را ظرف مدت دو روز تمام خواهیم کرد . . We shall finish it within two days

من باید آن نقاشی را کامل کنم . . . I should complete the painting .

او مي تواند (اجازه دارد) آنجا بنشيند . . He can sit over there

شما می تو انید(اجازه دارید) از کلاس بیرون بروید . . . You could leave the class

او ممکن است(اجازه دارد) یک تکه ی دیگر بردارد . . She might take another piece

شما باید از مقررات پیروی کنید . You must obey the rules .

او باید زود کتاب را برگرداند . . . He ought to return the book soon

ب - شكل زمان كامل فعل : همراهى فعل كمكى معين با شكل كامل فعل اصلى مطابق با مثال هاى زبربر زمان گذشته دلالت دارد:

B- Modals with the perfect form of the verbs denote the past tense like the followings :

تافرداآن كار را تمام كرده ام..Examples: I will have finished the job by tomorrow

شاید آنجا را ترک می کرد . . . . He would have left there

(الزام)باید زودتر آنجا را ترک می کردیم

(امکان)می تواند صور تحساب را پرداخت کرده باشد . . He can have paid the bill

(احتمال)او مي توانسته كليد را فراموش كرده باشد ... She could have forgotten the key.

(استنباط) او باید قبلا آنها را ملاقات کرده باشد . . . He must have visited him before

(الزام) باید آن را تمیز می کردی . . . You ought to have cleaned it

کاهش جمله واره های موصولی به گروه Reduction of relative clauses to phrases

آن دسته از جمله واره های موصولی که در ابتدای خود یک ضمیر موصولی فاعلی داشته باشند با یکی از سه شرط زیر قابلیت کاهش به سطح یک گروه را دارند:

Relative clauses initiated in a subjective relative pronoun can be reduced to a phrase if they are in one of the following conditions:

A-The relative pronoun is succeeded by "be"and a verb attached with the suffix "ing".

B-The relative pronoun is succeeded by "be" and a past participle.

C- The relative pronoun is succeeded by "be" and a noun phrase .

In either of these conditions, the relative pronoun is deleted along with the verb "be".

Examples:	The	man	who	is	speaking	English	The	man	
speaking E	nglish	•••							
The man who was seen in the forest The man seen in the forest									
The man w	ho is a	at the o	door			The man at the doo	or		

وجه مجهول Passive voice

وجه مجهول مربوط به جمله هایی است که در آنها فاعل جمله یا معرفی نشده و یا در جایگاه اصلی خود قرار ندارد. زیر ساخت هر جمله ی مجهول یک جمله ی معلوم است که حد اقل از یک فاعل یک مفعول و یک فعل گذرا(متعدی) تشکیل شده است. تعداد روساخت های مجهولی مربوط به هر جمله بستگی به تعداد مفعول های موجود در ژرف ساخت آن دارد که در انگلیسی معمولا دو مفعول - یک مفعول مستقیم و یک مفعول غیر - مستقیم را شامل می شود.

Passive voice refers to the sentences in which the subject is not mentioned or if it is, it is not located in the subject constituent. Deep structure of every passive sentence is an active sentence in which there exist at least a subject, an object and a transitive verb. The number of the passive sentences out of an active sentence depends on the number of the objects in the sentence; in English, the number of the objects comes to two, a direct object and an indirect object.

فرایند ساخت جمله ی مجهول

The process of making passive voice

ساخت جمله های مجهول از جمله های معلوم مطابق با فرایندهای زیر است:

The procedur to make passive sentences out of active sentences is as the following:

۱- تعیین اجزای موثر درساخت و جه مجهول: فاعل / مفعول (مستقیم و غیر مستقیم) / فعل
 و زمان فعل / قیدحالت

۲- جایگزینی مفعول (مستقیم یا غیرمستقیم) در حالت فاعلی در جایگاه فاعل جمله ی جدید

۳- صرف فعل "بودن" متناسب با زمان جمله ی معلوم و فاعل قبل از آن

٤- كاربرد صفت مفعولي مربوط به فعل اصلى

٥- در صورت ذكر فاعل جمله ي معلوم كاربرد آن در شكل مفعولي يس از by .

صفت مفعولی همراه تذکر : در جمله های مجهول قید حالت ترجیحا قبل از صفت مفعولی قرار می گیرد .

- Y- Identification of the components of the sentence, subject, object (direct and indirect), verb and the tense of the verb, adverb of quality
- Y- Substitution of the object for the subject in its subjective case
- **r** Inflection of the verb "be" according to the subject and the tense of the active sentence
- ٤- Application of the past participle of the main verb
- o- To mention the agent , the insertion of the subject in object form succeeding with "by"

Note: In passive sentences, the adverb of quality preferably precedes the past participle.

Example: He will give her the flower politely.

The flower will be politely given to her by him .

She will be politely given the flower (by him) .

Conditional sentences

جمله های شرطی

جمله های شرطی به آن دسته از جمله ها گفته می شود که در آنها انجام یک فعل منوط به روی دادن یک فعل دیگر است. هر جمله ی شرطی از دو جمله واره که یکی جمله واره ی وابسته (جمله واره ی شرط) است تشکیل می شود که می توان به فراخور آنها را بایکدیگر جابه جا کرد.

Conditional sentences are the group of sentences in which the occurance of a verb depends on the occurance of another verb .Every conditional sentence is composed of two clauses ,a dependent clause and a main clause which can be interplaced .

جمله های شرطی از نظر امکان وقوع به سه گروه تقسیم می شوند: ۱- شرطی نوع اول: شرطی امکان پذیر ۲- شرطی نوع دوم: شرطی محتمل ۳- شرطی نوع سوم: شرطی غیر ممکن

According to the possibility of occurance, conditional sentences are categorized into three groups as the following:

\- Conditionals type one : possible

Y- Conditionals type two: probable

\(\tilde{\tau}\)- Conditionals type three: impossible

شرطی های نوع اول: این دسته از شرطی ها بر زمان آینده دلالت داشته و امکان رویدادن فعل در آنها بسیار زیاد است.زمان فعل جمله واره ی شرط در آنها "حال ساده" وزمان فعل جمله واره ی جواب شرط "آینده ی ساده" است.

تذکر: در آن دسته ازجمله های شرطی که امکان وقوع فعل جمله واره ی جواب شرط قطعی است صرف فعل در هر دو جمله واره ی شرط و جواب شرط در زمان حال ساده است.

Conditionals type one: This type of conditionals deal with future in which the possibility of the occurance of the verb in the main clause is high. In this type, the tense of the verb in the dependent clause is "simple present", and the tense of the verb in the main clause is "simple future".

Note: In the conditionals dealing with regular occasions, the verb tense in both clauses is "simple present".

Examples: If you study your lessons, you will pass your tests next year.

If you heat water, it boils.

شرطی های نوع دوم: این دسته از شرطی ها بر زمان حال دلالت داشته واحتمال رویدادن فعل در آنها بسیار کم و بعید است. زمان فعل جمله واره ی شرط در این دسته "اینده در were" گذشته ی ساده" و زمان فعل جمله واره ی جواب شرط آنها صرف شود. گذشته ی ساده" است .بهتراست فعل بودن برای همه ی فاعل ها در این نوع شرطی

Conditionals type two: This type of conditionals deal with present tense in which the probability of the occurance of the verb in the main clause is too little. In this type, the tense of the verb in the dependent clause is "simple past" and the tense of the verb in the main clause is "simple future in past"."Were"is preferably used for all subjects in this type of conditionals.

Example : If you studied your lessons now , you would pass your tests . If I were you , I would ask him to come .

شرطی های نوع سوم: این دسته از شرطی ها برزمان گذشته دلالت دارند که امکان رویداد فعل در آنها دیگر وجود ندارد. زمان فعل جمله واره ی شرط در این دسته "گذشته ی کامل" و زمان فعل جمله واره ی جواب شرط آنها "آینده در گذشته ی کامل" است.

Conditionals type three: This type of conditionals deal with past tense in which there is no possibility for the verbs of the clauses to occur. In this type, the tense of the verb in the dependent clause is "past perfect", and the tense of the verb in the main clause is "perfect future in past".

Example : If you had studied your lessons last year , you would have passed your tests .

شرطی های مرکب: گروهی از شرطی ها هستند که در آنها احتمال وقوع فعل در زمان حال مشروط به رخداد شرط در زمان گذشته بوده و ساخت آنها با اخلاط شرطی های نوع سوم های نوع سوم ممکن می شود .شرطی های مرکب همانند شرطی های نوع سوم عملا همسان با گروه شرطی های ناممکن شناخته می شوند .

Composite conditionals: This type of the conditional is the type in which the present probable occurrence of the verb in the main clause is based on the occurrence of the verb of the "if clause" in the past. This type is a combination of the second and the third type of conditionals and is considered as impossible type.

Example: If you had learnt French last year, you might get the job now.

تذکر 1- در جمله واره های شرطی منفی می توان با خارج کردن جمله واره از صورت منفی از کلمه ی شرطی به معنی "مگر آنکه" استفاده کرد . باید توجه داشت بعد از این کلمه ی شرطی جمله همواره مثبت است .

قصل اول

Note 1- In negative clauses, "if" can be substituted by "unless" in case that the clause changes to positive. "Unless" should be used only at the beginning of positive clauses.

Example: You will not pass your tests if you don't study your lessons.

You will not pass your tests unless you study your tests.

تذکر ۲- در جمله واره های وابسته در شرطی های نوع سوم می توان با انتقال فعل کمکی به ابتدای جمله واره کلمه ی شرط را در جمله واره حذف نمود.

NoteY- In dependent clauses of conditionals type three, "had" can be placed at the very beginning of the clause to delete "if".

Example: If you had studied your lessons , you would have passed your tests. Had you studied your lessons , you would have passed your tests .

جمله های همراه با Wish

به معنی "کاش" هنگامی به کار برده می شود که رویداد فعل مورد نظر یا بسیار بعید و یا غیرممکن باشد. Wish

الف – کاربرد این کلمه در آرزوهای بسیار بعید مربوط به زمان حال با صرف فعل در زمان گذشته ی ساده همانند مثال زیر صورت می گیرد:

Verbs after "wish" prove a condition of very slight probability or impossibility to occur.

A-When used for present tense, the verb in the sentence succeeding it is in "simple past"

to prove a very slight probability for the occurance of the verb:

Example: I wish they brought the box with them.

Note : When necessary ,"were" is preferably used for all subjects in this type

Example: I wish she were here to help us.

B- When used for past tense, the verb in the sentence succeeding it is in "past perfect" to prove the impossibility of occurance :

Example: I wish I had arrived a little later.

Note: Wish can be used for very slight probable occurance of the actions in the future using a verb in the "future in past" tense:

Example: I wish you would slow down.

وجه سببي causitive voice

وجه سببی به آن دسته از جمله ها اطلاق آنها کار توسط شخصی دیگر انجام شده و نتیجه ی انجام آن به فاعل جمله می رسد . در این گونه از جمله ها فاعل از نظر معنایی انجام دهنده ی کار نیست و صرفا از لحاظ دستوری در جایگاه فاعل قرار گرفته است .

Causitive sentences are the group of sentences in which the subject of the sentence is not the actual doer of the verb; the verb whose effect of

occurance is up to the subject is in fact done by someone other than the subject of the sentence.

جمله ها در وجه سببی به دو گروه معلوم و مجهول طبقه بندی می شوند .

Sentences in causative voice are categorized in two groups of "passive" and "active".

الف – وجه سببی مجهول: در این گروه انجام دهنده ی واقعی فعل ذکر نشده و صرفا دریافت کننده ی نتیجه ی انجام فعل معرفی می شود . ساخت جمله های سببی مجهول طبق مثال زیرصورت می گیرد:

A – Passive causitive: In this type, the actual doer of the verb is not mentioned, in fact, the receiver of the effect of the occurance of the verb is mentioned only. The rule to make passive causitives is as the following example:

Sentence: The barber cuts my hair every month . :

Passive causative: A= I have my hair cut every month.

B= I get my hair cut evry month.

تذکر: باید توجه داشت که have یک فعل اصلی بوده و فعل دیگر جمله نیز به شکل صفت مفعولی به کار می رود.

Note: The verb "have" in passive causitives is a main verb, and the other verb of the sentence is used in past participle form.

ب – وجه سببی معلوم: در این گروه انجام دهنده ی واقعی فعل به شکل مفعولی بعد از فعل سببی ذکر می شود .در از لحاظ کاربرد شکل مصدر به شرح زیر تفاوت وجود دارد این گروه بین فعل های سببی have / get:

۱- بعد از فعل have ریشه ی مصدر به کار می رود .

3

۲- بعد از فعل get مصدر کامل به کار می رود.

 $B-Active\ causitives:$ In this type of causitives, the actual doer of the verb is mentioned after the causative verb in the object form. Here, there use of causative verbs "get" and "have" differ grammatically:

- \- After "have" infinitive without to is used.
- Y- After "get" infinitive with to is used.

Examples: I have the barber cut my hair every month.

I get the barber to cut my hair every month.

Reported speech

جمله های نقل قول

جمله های نقل قول به جمله هایی گفته می شودکه به کمک آنها گفته های شخصی دیگر توسط گوینده بازگومی شود. به بیان دیگر این جمله ها حامل پیامی هستند که متعلق به گوینده ی پیام نیست.

Reported speech denotes the statements through which the speech of someone else is stated; in other words, what is stated is not the speech of the one saying it.

جمله های نقل قول خود از دو جمله ی کوچکتر تشکیل می شوند: 1 - جمله ی نقل - که متعلق به شخص بازگو کننده ی پیام است. - حمله ی قول - که متعلق به صاحب پیام است.

Statements of reported speech are themselves composed of two smaller sentences :

- 1- Reporter's sentence
- Y- Reported sentence

جمله های نقل قول به دو گروه "نقل قول مستقیم" و "نقل قول غیر مستقیم" به شرح زیر تقسیم می شوند:

Reported speech sentences are categorized into "direct" and "indirect" types .

الف – نقل قول مستقیم: در این گروه گفته ی صاحب پیام بدون هیچ گونه تغییر در متن گفته و لحن آن بازگو می شود. بر این اساس جمله ی بازگو شده با علائم نگارشی آن در داخل نشانه های نقل قول قرار می گیرد. در صورتی که فاعل جمله ی نقل ضمیر نباشد و جمله ی نقل بعد ازقول بیان شودمی توان فعل راقبل از فاعل قرار داد.

A-Direct speech: In this type, the reported sentence directly and with no change in the form or intonation, is reported. The reported sentence, along with its punctuations is located in "quotation marks". When the subject in the "report" sentence is a direct noun and not a pronoun, and the "report sentence stands after the "reported" semtence, the verb of the "report" sentence may stand before the subject.

Example: The man said , " I want you to help me with my problem in that company . " $\$

"I want you to help me with my problem in that company . " said the man .

ب – نقل قول غیر مستقیم : در این نوع از نقل قول پیام موجود در گفته ی صاحب پیام و نه الزاما عین گفته های او بازگو می شود . این نوع از نقل قول مستلزم ساخت دو جمله واره از دو جمله برای ساخت یک جمله ی کامل است. در این راستا جمله ی نقل به جمله

واره ی اصلی و جمله ی قول به جمله واره ی وابسته تبدیل می شود که از لحاظ دستوری و زبانشناختی تحت سیطره ی جمله واره ی اصلی قرار می گیرد .

 $B-Indirect\ speech\ :$ In this type of reported speech , the essence of the report , and not exactly the words , are reported .This type necessitates the conversion of two sentences into two clauses , in which the "report" stands as the main clause and the "reported" as the dependent , in which "reported" grammatically and linguisticly proves the state of being under the domination of the main clause, "report" .

برای تبدیل جمله های نقل قول مستقیم به نقل قول غیر مستقیم شناخت نوع جمله ی "قول" اهمیت اساسی دارد.

To change a direct speech into an indirect speech, the type of the "reported" sentence is of major appreciation.

انواع جمله های قول:

۱ – امری

۲- خبری

۳- پرسشی (ساده یا با کلمه های پرسشی)

Types or "report" sentences:

1- imperative

Y- simple statement

Y- question (simple or "wh" question)

نوع اول - **امری :** در این گروه فعل جمله ی امر در صورت مثبت بودن به شکل مصدر کامل به کار رفته و قید خواهش در جمله ی قول حذف می شود . در صورتی که امر منفی باشد قبل از مصدر کامل جمله ی نقل قول غیرمستقیم ادات نفی به کار رفته تا

مصدر منفی شود . در این مورد بهتر است یک فعل امری یا خواهشی جایگزین فعل در جمله ی نقل شده و متناسب با مخاطب جمله ی نقل برای آن فعل مفعول به کار رود .

Type one –Imperative: In this type, the verb of the imperative sentence is used as infinitive with "to", while "please" is ignored. If the imperative is negative, "not" is inserted right before the infinitive. Imperative or request verbs such as "tell", "order" or "ask" are preferably substituted for the verb in "report" sentence along with an object due to the addressee of the imperative verb.

The man said, "Leave the room immediately!"

The man told them to leave the room immediately.

She said, "Please don't answer the questions hurriedly." She asked him not to answer the questions hurriedly.

نوع دوم - خبری: در این گروه جمله ی "قول" به عنوان یک جمله واره ی وابسته ازهمه ی جهات از جمله زمان گروه های اسمی (درصورت یکی بودن) و قید مکان و قید زمان تحت سیطره ی جمله ی واره ی "نقل" به عنوان جمله واره ی مستقل قرارداشته و با آن تطبیق می شود . تطابق زمانی اصولازمانی انجام می شود که زمان جمله ی نقل مربوط به زمان قبل از حال باشد و براین اساس زمان جمله ی قول یک زمان به عقب برده می شود. بدیهی است صرف فعل جمله ی نقل در زمان حال باعث تغییری در زمان جمله ی قول نخواهد شد.

Type two — Simple statement: In this type, the "reported" sentence acts as a dependent clause and is adapted to the main clause—"report" sentence—in all aspects including tense—noun phrases (if they are the same), place and time adverbs. Tense adaptiaton normally takes place when the verb in the "report" sentence is in the past, however, if it is in a tense other than the group of the

past tense, no adaptation in the tense of the dependent clause - "reported" sentence - takes place.

Examples:

He said, "I want you to help me with my problem in that company today." He said that he wanted her to help him with his problem in the company that day.

They said, "We will go to visit those beautiful places in that city tomorrow." They said that they would go to visit the beautiful places in the city the next day.

You said, "I spoke to my brother here yesterday."

You said that you had spoken to your brother there the previous day .

She says, "We can stay with her until he comes back."

She says that we can stay with her until he comes back.

نوع سوم – پرسشی : این گروه خود به دو زیرگروه کوچکتر به شرح زیر تقسیم می شود :

الف – پرسشی ساده: در این دسته ابتدا جمله ی "قول" از صورت پرسشی به صورت خبری تبدیل شده و سپس تمامی قواعد تطبیقی بیان شده در بند قبل در مورد آن اعمال می شود. کلمه ی وصل کننده ی دو جمله واره ی خواهد بود .درنقل قول غیر مستقیم این موصولی در این مورد درجمله واره ی if یا weather گونه از جمله ها بهتر است از فعل معهنقل همراه با مفعول متناسب با آن استفاده شود.

Type three – Question : This category is itself subdivided into two subcategories :

A-Simple questions: In this group "reported" sentence is first changed into a simple statement, then undergoes the adaptations right mentioned for the second type. Either the word "if" or "weather" is used at the beginning of the

قصل اول

dependent clause to link it to the main clause ."Ask"along with a relevant object is used in the main clause of this type .

Example: She said, "Do you like to stay in my house for a longer time?" She asked me whether / if I liked to stay in her house for a longer time.

ب- پرسشی با کلمه های استفهامی : ساخت جمله های نقل قول غیر مسثقیم در این گروه همانند نوع پرسشی ساده است با این تفاوت که کلمه ی پرسشی در ابتدای جمله ی "قول" نقش وصل کننده ی دو جمله واره در نقل قول غیر مستقیم را بر عهده دارد .

B- "Wh" questions: The procedure to make indirect speech out of "wh" questions is the same as simple questions, the difference is in the relative; in this type, the "wh" word acts as a the relative.

Example: He said. "Who do you prefer to visit tomorrow?"

He asked me who I preferred to visit the following day.

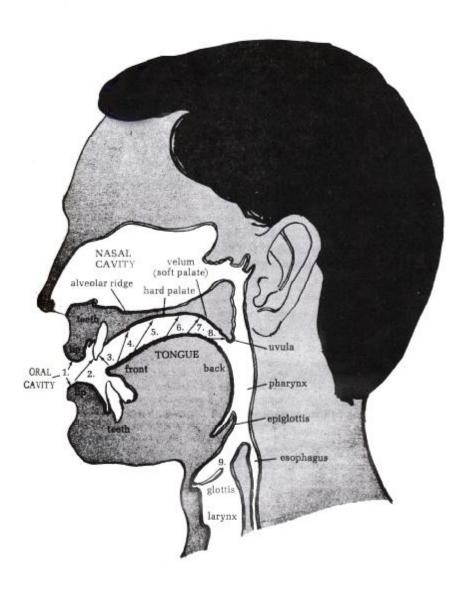
جمله های نقل قول استنباطی : نوع دیگری از جمله های نقل قول غیرمستقیم وجود دارند که در آن جمله ی قول با برداشت بازگو کننده از پیام ادغام شده و بازگو می شود .

Infered indirect speech: Another type of indirect speech is practically used in discourse in which the meaning of the "reported" sentence is combined with what the reporter has grasped from the "reported" sentence.

Examples: He says, "You had better agree with them. "
He suggests me to agree with them.
She said, "You should first get a ticket! "
She ordered me to get a ticket first.

فصل دوم

آواشناسی & واج شناسی

Phonetics

The term phonetics is commonly used in two senses referring to:

- a) the scientific study of human speech sounds, and
- b) a system of symbols to write words in phonetic symbols.

Phonetic معمولاً به دو مفهوم اشاره مي كند:

Phonology

Phonology is the study of the sound patterns of human language. Phonology analyzes the patterns of sounds in a language.

آوا شناسي

آواشناسی عبارت است از بررسی نمونههای صوتی زبان انسان و نحوه پشت سر هم قرار گرفتن صداها در یک زبان.

Phones, Phonemes, and Allophones

Phones or phonetic segments are the smallest perceptible discrete sounds; whereas, phonemes are the minimal units is the sound system of a language.

A phoneme is the smallest unit of sounds in a language which can distinguish two words.

آواها، واجها، چند صداییها

آواها یا المان های صدایی کوچکترین اجزای مجزای قابل درک صدا هستند.ازطرف دیگرواجهاکوچکترین واحدهای صوتی درسیستم صدایی یک زبان به شمار می آیند.

به بیان دیگر یک واج کوچکترین واحد صدا در زبان است که می تواند دو واژه را از یکدیگر متمایز ساخته وموجب تمایز معنایی دو واژه از یکدیگر شود.

When more than one phone is the realization of a single phoneme, these sounds are called the allophones of the same phoneme.

Difference between allophones does not lead to changes in meaning.

زمانی که بیشتر از یک آوا برای درک یک واج لازم است به این نوع صداها چند صدایهای یک واج می گویند. صدایهای یک واج می گویند. تفاوت بین چند صداییها مشخص نیست و اگر یکی به جای دیگری جایگزین شود در مفهوم تغییر ایجاد نمی کند.

Branches of phonetics

- 1- Articulatory phonetics
- Y- Acoustic Phonetics

Inadequacy of Orthography and Advantages of Phonetics

حوزه های مطالعات آوایی :

۱- آواهای تولیدی

۲- آواهای صوتی

۳- آواهای شنیداری

Organs of Speech

1- The respiratory system. The respiratory system comprises the lungs,

the muscles of the chest, and the windpipe.

The airstream mechanism is called pulmonic eggressive airstream mechanism.

اندام های های تولید صدا

۱- اندام تنفسی: اندام های تنفسی شامل ریهها- عضلات قفسه سینه و نای است.
 مکانیسم جریان هوا در فرایند تولید صدا را مکانیسم خروج هوای ششی مینامند.

Y- The larynx and the vocal cords.

- Vocal cords drawn wide apart. (voiceless sounds) e.g. fat, chat, top,
   sheet
- b) Vocal cords held loosely together. (voiced sounds) e.g: dead, bed,jump, zoo, yellow and well
- c) Vocal cords held tightly together. e.g. act, empty and uncle

۲- وضعیت حنجره و تارهای صوتی در تولید آوا

الف) اگر تارها از هم دور باشند و حالت گسترده داشته باشند تولید آواهای بی صدا fat, chat, top, sheet

ب) اگر تارها به هم نزدیک، کمی کشیده ولی آزاد باشند در حالت ارتعاش آواهای صداداری مانند: dead, bed, jump, zoo, yellow and well تولید می کنند.

ج) اگر تارها کاملاً به هم نزدیک باشند در حالت کاملاً مرتعش و کشیده قرار act, empty and uncle می گیرند که دراین صورت واک تولید می شود مانند:

T- The lips contribute to produce bilabials (e.g. put, boot and /m/)

٣- لبها

لبها در توليد آواهايي مانند: /p/ put, /b/ boot and /m/ شركت مي كنند.

£- The teeth contribute in the production of dentals and interdentals.

٤- دندانها

دندانها در تولید آواهای Dental دندانی یا Interdental بین دندانی نقش دارند.

0- The alveolar ridge contribute to produce alveolars.

**\\ - The hard palate contributes to produce \(\frac{1}{j} \) \(\(\text{e.g: /yes/, /j/} \) **

./yes/ مخت کام در تولید آواهای مانند
$$j/m/j$$
 شرکت می کند مانند

Y- The soft palate contributes to produce /k/ and /g/. (e.g: /k/, /g/)

۷- نرم کام در تولید آواهایی مانند
$$k/e$$
 و g/g مشارکت دارد.

 λ - The uvula contributes in the production of /q/ and /x/ in Persian .

۸- ملاز (زبان کوچک) در تولید آواهایی مانند
$$q/$$
 و $/ \pm / /kh /$ در فارسی نقش دارند.

1 -- The tongue is studied in five subparts: Tip, blade, front, back, center

۰۱- زيان:

11- The pharynx: Extends from the top of the larynx to the hindermost part of the tongue.

17- The glottis: The space between the vocal cords in called the glottis.

۱۲ - چاک نای: فضای ایجاد شده بین تارهای صوتی را چاک نای می گوییم. (این قسمت برای تولید آواهایی مانند /ء/ بکار میرود که نیاز به نگهداری هوا دارد.)

17- Nasal: In which the air passes out through the nose only.

۱۳ حفره بینی یا خیشوم: عبور هوا تنها از طریق بینی صورت می گیرد .

Consonants are best described in terms of a) place of articulation, b) manner of articulation, c) voicing, and d) whether they are oral or nasal.

بهترین توصیف برای اصطلاح همخوانها-آواهایی که با ممانعت یک ارگان در خروج هوا تولید می شوند- الف) مکان تلفظ، ب) روش تلفظ، ج) واکدار بودن یا نبودن د) دهانی یا خیشومی بودن آنها است.

Place of articulation

- 1- Bilabial e.g. /m/, /b/, /p/, /pen/
- Y- Labio-dental e.g. /f/, /v/
- **Ψ** Dental or interdental, /ð/, /θ/
- **٤-** Alveolar e.g. /n/, /d/, /t/
- o- Alveo-palatal e.g. /tʃ/, /ʃ/
- **\u00e4-** Palatal e.g. /j/
- V- Velar e.g. /k/, /g/
- A- Uvular e.g. /q/, /x/
- $\P$ Glottal e.g. /?'/, /butter/ /b Λ ?' $\circ$ (r)/

مكان تلفظ

۱- آواهای دولبی: /pen/

/v/ و /f/ و /r/ و /v/

 θ / آواهای دندانی یا بین دندانی: θ /

/n/e آواهای لثوی: /t/e /t/e

0- آواهای لثوی کامی: /ship/ و /chin/

- آواهای کامی: /j/

/k/ و /g/ و /g/ و /k

 $-\Lambda$ آواهای ملازی: /q/ در فارسی مثل قند، قوری

/butter//b Λ ?'ə(r)/ اواهای چاک نایی -9

Manner of articulation

- 1- Stops or plosives: a complete closure of the passage of air. The closure is then suddenly removed. (p, b, t, d, k, g)
- Y- Fricatives: narrowing the two articulators and allowing the airstream to escape with friction. Fricatives are continuants. (f, v, θ , δ , s, z, $\int$, 3)
- **r** Affricates: a complete closure of the air passage of the blocked air is slow.
- **ξ-** Nasals: in the production of nasal there is a closure only in the oral passage, while the nasal passage remains open. (/m/, /n/, /η/)
- o- Lateral: A lateral is produced by partially blocking the airstream by the tongue tip, but letting it escape at one or both sides of the tongue.

  /let//l/
- **\(\)** Retroflex: the tip of the tongue is curled back. (rain)
- V- Rolls: the tip of the tongue taps against the alveolar ridge several times
- A- Flap: A flap has a single tap. (**r**-sound in **r**abbit)
- 9- Glides or semi-vowels: sound produced with little or no vibration of the airstream in the mouth. Partly like vowels and partly like consonants. (/w/ and /j/ (/y/))

روش تلفظ

- ۱- توقفی یا انفجاری: توقف کامل محل عبور هوا که در نهایت از توقف به ناگاه بر داشته می شود مانند p/, t/, t/ که توقف در آنها قوی است و p/, t/, t/ که توقف در آنها ضعیف است.
- ۲- سایشی: باریک کردن دو فک و اجازه دادن به جریان هوا که با اصطکاک و یا سایش رها می شود . تولید این آواها به صورت مستمر است. $(f, v, \theta, \delta, s, z, J, 3)$

۳- سایشی - توقفی: محل عبور هوا کامل بسته می شود و فشار بالا می رود. فرق آنها
 با توقفی ها این است که در توقفی ها هوا گیر افتاده و به طور ناگهانی آزاد
 می شود (انفجاری) در حالیکه در سایشی - توقفی ها هوا آهسته آزاد می شود.

- خیشومی: هنگام تلفظ خیشومی فقط فضای دهانی بسته می شود و فضای بینی باز
   می ماند مانند (/m/, /n/, /ŋ/)
- ۵- غلتان کناری: به این شکل تولید می شوند که محل عبور هوا اندکی توسط زبان بیرون بسته می شود و اجازه می دهد که هوا از یک طرف یا از هر دو طرف زبان بیرون بیاید. این صدا هاپیوسته هستند مثل /۱/ در /let/
  - -۱ برگشتی ها: نوک زبان به سمت عقب لوله می شود. /rain/
- ۷- غلتان: نوک زبان به لثه ها ضربه می زند یا اینکه زبان کوچک به پشت زبان
   چندین بار ضربه می زند. مانند/r/ بسیار لرزان در /rabbit/
  - ۸- تک ضربی: آوا با یک ضربه به لثه ها تولید می شوند مانند /r/ در /very/
- 9- نیم مصوتها: صداهایی هستند که هنگام تلفظ آنها جریان هوا در داخل دهان یا لرزش بسیار کم دارد یا اصلاً لرزش ندارد. گاهی شبیه صدادارها هستند گاهی شبیه همخوانها مانند $w/\sqrt{j}/(y/)$

The vocal cords do not vibrate. The sound is therefore **voiceless**. The vocal cords vibrate: the sound is, therefore, **voiced**.

الف - تارهای صوتی مرتعش نمی شوند که با این نوع آواها بی صدا می گویند. ب - تارهای صوتی مرتش می شوند که به این نوع آواها صدا دارمی گویند.

Vowels:

In the production of vowels there is no obstruction.

Vowels constitute the main core of the syllables.

All vowels are voiced. To study them we note:

واکه ها

در تولید آواهای صدادار (واکهها) هیج مانعی قرار ندارد.

واكهها هسته هجا را تشكيل مىدهند.

واکه ها همگی صدادار هستند. در مطالعه ی آنها بررسی موارد زیر الزامی است .

1- How high is the tongue?

The vowels produced when any part of tongue is raised to the highest point are called **high** (or closed) vowels. /i/ and /u/ are high vowels.

واکه های مرتفع (بسته) زمانی که زبان تا بالاترین حد ممکن بالا رود ایجاد می شوند. /i/ و /u/ واکههای مرتفع هستند.

Those produced with any part of the tongue at or very near the lowest point are called **low** (or open) vowels. The vowel /a/ 'father' is a low vowel.

واکههای با ارتفاع کم (باز) زمانی که زبان کاملاً به پایین ترین حد برسد تولید می شوند. /a/ در لغت 'father' واکه با ارتفاع کم است.

The vowels produced with tongue position between high and low are called **mid** vowels, such as $/\epsilon$ / as in /bed/

واکههای با ارتفاع متوسط زمانی که زبان در وضعیتی بین حد بالا و حد پایین قرار می گیرد تولید می شوند. مثل 3 در bed

Y- What part of the tongue is involved? (what part is raised?)

- a) Front vowels: front part of the tongue raised. "seat" /sit/, "sit" /sIt/
- b) Central vowels: central part of the tongue raised. "around" /əraund/, "much" / $m\Lambda t$]/
- c) Back vowels: back part of the tongue raised. boot /but/, book /buk/

الف) در واکههای جلویی قسمت جلوی زبان بالا می آید. /sit/, "sit' /sIt/" "around" /əraund/, ب) در واکههای مرکزی: قسمت مرکز زبان بالا می آید. مرکزی: قسمت مرکز زبان بالا می آید. /much" /mAt/

ج) در واكه هاى پشتى: قسمت عقب زبان بالا مي آيد. /boot /but/, book /buk

V- What is the shape of the lips?

فرم لبها چگونه است؟

Spread "beads' /bidz/

Neutral "about" /əbaut/

Rounded "boot" /but/

گسترده: مانند /beads' /bidz" یا /e/ کشیده مثل سیب

"about" /əbaut/ خنثى : مانند

گرد: مانند /boot" /but"

E- How tense are the muscles of the vocal tract, particularly the tongue?

Tense and lax vowels based on the tenseness of the muscle of the vocal tract, particularly the tongue. /i/ is tense and /I/ is lax

یک مشخصه دیگر که واکه ها را از هم متمایز می کند این است که عضلات مخصوصاً زبان چقدر کشیده شده است.مانند /i/ که کشیده است و /I/ که سست است.

Diphthongs

دو آوایی ها

A diphthang is a speech sound which starts from the point of articulation of one vowel and moves towards the point of articulation of another vowel or a semi-vowel. /ey/, /ow/, /ay/, /aw/, /Iə/, /eə/, /uə/

آواهایی هستند که از جایگاه تولید یک واکه شروع شده و به جایگاه تولید واکه /ey/, /ow/, /ay/, /aw/, مصوت منتهی می شوند. ,/ay/, /aw/, /us// /us// /lo/, /ea/, /us/

1- The diphthong /əu/ begins with the vowel /ə/ and moves in the direction of the back vowel /u/.

go, : مثل می کند. مثل می میشود و به سمت /u/ میل می کند. مثل bowl

Y- This diphthong begins with the vowel sound /a/ and moves toward /u/.

۲- دو آوایسی /u/ منتهی می شود و به سمت /u/ منتهی می شود. مثل now.allow

r- The diphthong /eI/ starts with the vowel /e/ and moves in direction of /I/.

ξ- This diphthong begins with the vowel /a/ and moves in the direction of /I/.

cry, sight این دو آوایی از واکه
$$/a/$$
 شروع شده و به سمت $/I/$ میل می کند. مثل -٤

o- Beginning with /o/ this diphthong moves in the direction of /I/

7- In this diphthong, there is a movement from the front vowel /I/ towards the central vowel /ə/.

۱- در این دو آوایی حرکت از واکه جلویی
$$I/$$
 به سمت واکه مرکزی $o/o/o/o$ وجود دارد serious :

V- This diphthong begins with the front vowel $/e/=/\epsilon/$ and moves in the direction of /a/.

V-1این دو آوایی با واکه جلویی $V=|\varepsilon|$ شروع شده و به سمت $V=|\varepsilon|$ میل می کند. مانند chair, where

 $\Lambda\text{-}$ This diphthong starts from the tongue position for /u/ and moves in $\,$ the

direction of /ə/.

۸- این دو آوایی با حالت زبان برای واکه /u/ آغاز شده و به سـمت /e/ میـل می کنـد. pure, manual

Triphthongs

سه آواییها

A triphtonge is a glide from one vowel to another and then to a third. 'fire' /faIə/

سه آوایی ها، آواهایی هستند که در جایگاه تولید یک واکه شروع شده و به جایگاه واکه دیگری میل کرده و ادامه می یابند و در نهایت به جایگاه واکه سوم منتقل می شوند. مانند : fire

Syllable: It is a unit of pronunciation typically larger than a single sound and smaller than a word. A syllable is usually made up of a vowel plus one or more consonants.

بخش یا syllable واحدی از تلفظ است که معمولاً از یک صدا بزرگتر و از یک کلمه کوچکتر است.

The vowels being the obligatory element in a syllable is called the nucleus or peak.

Syllable

- 1- the beginning consonant: onset
- Y- the vowel: peak or nucleus
- **٣-** the final consonant: coda

هرهجا به سه قسمت تقسيم مي شود

- ۱- همخوان آغازین هجا Onset نامیده می شود.
  - ۲- واكه: قله يا هسته نام دارد.
  - ۳- بخش پایانی هجا coda نامیده می شود .

When a syllable ends in a vowel it is called an "open syllable, e.g. zoo

وقتی هجا به یک واکه منتهی شود به آن هجا هجای باز یا Open syllable گفته می شود مثل zoo When a syllable ends in a consonant is called a "close syllable:, e.g. wet

وقتی هجا به همخوان منتهی شود به آن هجای بسته یا close syllable گفته می شود. مثل wet.

At most three consonants can occur at the beginning of a syllable and four at the end in English.

حداکثر سه همخوان در آغاز و چهار همخوان در پایان هرهجا در واژگان انگلیسی می توانند حضور داشته باشند.

Consonant clusters

/-mp-/ in the word "jumper" /dj Λ mpər/ is not a cluster since /-m/ and /p-/ belong to two different syllables.

بررسی خوشههای همخوانی در واژگان انگلیسی: /mp/ در کلمه jumper یک خوشه نیست زیرا /m-/ و /-p/ متعلق به دوهجای متفاوت هستند.

Consonants like /m/ and /p/ which occur together in a word but form part of two different syllables are called "abutting" consonants.

همخوانهایی شبیه /m/ و /p/ در یک کلمه در کنار هم هستند اما ازنظرهجایی در جایگاه مختلفی قرار می گیرند که در این صورت به این همخوانها همخوان مجاور می گویند.

Native speakers, often pronounce "charge out" as /t∫ard3-daut/, "cooks it" as /kuk-sIt/ by breaking a cluster between syllables.

کسانی که به طور مادرزادی زبان را یاد می گیرند اغلب کلماتی مانند charge out یا cooks it می کنند.

This process is called phonetic syllabification. It occur when a final consonant cluster recedes a word beginning with a vowel sound.

به این روند هجا بندی آوایی میگویند. این نوع هجا بندی زمانی اتفاق میافتد که همخوان خوشه انتهایی در جلوی واژه ای قرار میگیرد که آن واژه با یک واکه شروع شده باشد.

Phonotactics

Phonotactics refers to the specific arrangement of sounds or phonemes in the syllable structures which occur in a given language.

واج آرایی (آرایش آوایی) به آرایش مخصوص صداها یا واجها در ساختار یک هجا که می تواند در یک زبان رخ دهد گفته می شود.

1- A stop can not cluster with another stop in the world-initial position. Thus, /b,g,k/ and /p/ do not co-occur word initially.

۱- هرگز دو توقفی در هجای آغازین خوشه همخوانی بوجود نمی آورند. بنابراین محال است در هجای آغازین آواهای مانند p/-p/-p/-p/-p و k/c را با هم ببینیم.

Y- Consonants such as /f,s/ and /s,p,m/ do not cluster word initially.

۲- همخوان های مانند / fs / و یا /spm/ هر گز در خوشه های همخوانی آغازین قرار نمی گیرند.

r- If a word begins with an /l/ or an /r/ the next segment must be a vowel. Therefore, /rbIk/ dose not sound English.

۳- اگر لغتی با /ا/ و یا/r/ آغازشودهجای بعدی باید باواکه آغاز شود. از این رو/rblk/
 مک صدای انگلسی نست.

&- When the second consonant is a stop the first consonant can only be /s/, such ad "ski" and "speak".

٤- وقتی دومین همخوان یک توقفی باشد هجای آغازین فقط/s/ می تواند باشد مانند:
 ski

o- /ŋ/ occurs only after some short vowels /I, æ, Λ, a// in English, such as /sIŋ/ sing, /sæŋ/ Sang, and /saŋ/ song. There fore, unlike Chinese where there are syllables such a /tʃi:ŋ/, /tʃa:ŋ/, /tʃu:ŋ/ such syllables do not occur in English.

 ^{0} - در انگلیسی آوای ^{0} / $^{$

1- If the initial sounds of a word is /t J/, the next sound must be a vowel, e.g., "chat and "church" but not /t Jpe/ and /t Jlk/.

۱- اگر t / در هجاهای آغازین قرار گیرد صدای بعدی حتما باید واکه باشد مانند church و church

V- Two sequential nasal consonants are not permitted in English. Therefore, whereas /ŋŋa/ occurs in one of the African languages called Twi, such as sequence is not possible in English.

۷- در انگلیسی دو همخوان خیشومی هرگز در کنار هم قرار نمی گیرند اما /nna/ در
 یک زبان آفریقایی بنام Twi وجود دارد این امر درزبان انگلیسی هرگز اتفاق نمی افتد.

A- Both voiced and voiceless stops occur word initially before the liquids /l/ and /r/: trade, break.

۸- آواهای توقفی صدادار وبی صدا میتواند در نخستین هجا قبل از /l/ /و/ /r/ قرار
 گیرند. مانند trade, break

9- Only voiceless fricatives can occur word initially before the liquids: fly, thrash, shrink.

۹- فقط بی صداهای سایشی می توانند قبل از /r/ قرار گیرند. مانند: fly, thrash, shrink

- V-- Only the following clusters are possible in word-final position:
- a) a nasal plus two stops: prompt, distinct
- b) a stop followed by a fricative and another stop: text, midst
- c) a nasal plus a stop followed by a fricative: glimpse, jinx
- d) a liquid followed by a stop plus a fricative: corpse, quarts
- e) a nasal followed by a fricative followed by a stop: against, amongst

۱۰ فقط خوشه های زیر می توانند در انتهای یک هجا شکل بگیرند:
 الف _ یک خیشومی بدنبال آن دو توقفی .مانند= prompt و text, midst
 ب_ یک توقفی با یک سایشی و سپس یک توقفی دیگر. .مانند text, midst

ج _ یک خیشومی به اضافه یک توقفی بدنبال آن یک سایشی. مانند: glimpse و jinx

د_ یک روان (/r/) بدنبال آن یک توقفی به اضافه یک سایشی. مانند: quarts و corps

هـ _ یک خیشومی بدنبال آن یک سایشی و سپس یک توقفی. مانند: against و amongst

مثال برای آرایش آوایی

1. v /a/

Y. cv he /hi:/

۳. vc sea/si:/

£. cvc book/bUk/

o. ccv ski /ski:/

7. cccv strange /strend3/

V. vcc act /act/

A. vccc arms /a:mz/

9. vcccc empts /empts/

\•. ccvc speak /spi:k/

11. cccvc street /stri:t/

\Y. cccvcc streams /stri:mz/

۱۳. evec hint /hInt/

18. evece hands /hænds/

10. cvcccc texts /teksts/

17. cevee start /start/

V. cevece trunks /trΛηks/

****\Lambda. ccevece stricts /strIkts/

قصل دوم

Stress

Segmental phonemes (i.e., vowels and consonants), and suprasegmental features such as stress and intonation.

A stress syllable can be defined as one which is more prominent than the surrounding ones and stands out among them.

A syllable that is stressed may also be somewhat longer in duration than an unstreas syllable and be produces at a higher than normal pitch.

There are four levels of stress in English: primary, secondary, tertiary and weak.

At least three out of four of two syllable words have primary stress on the first syllable.

Words, which may be used either as nouns, or verbs. The nouns have primary stress on the first syllable and the verbs on the second.

واژگانی که به دو شکل اسم و فعل بکار میروند (یعنی هم نقش اسم دارند هم نقش فعل). اگر آن واژه اسم باشد عموما استرس اولیـه روی هجـای اول واگـر فعـل باشـد عموما استرس اولیه روی هجای دوم قرار میگیرد.

Word which can function either as adjective or verb.

Adjective have primary stress on the first syllable and the verb on the second.

واژگانی که به دو شکل فعل و صفت بکار میروند (یعنی هم نقش فعل دارنـد هم نقش صفت). درواژگانی که صفت باشند استرس اولیه عموما روی هجای اول واگر فعل باشند استرس اولیه عموما روی هجای دوم قرار می گیرد.

When a suffix is basic word: ab'anndon, ab'andonment; h'appy, h'appiness, re'ason, re'asonable.

وقتی واژه ای با پسوندهایی مانند ment, -ness, -able- شروع می شود مکان استرس هیچ تغییری نمی کند و در همان جایگاه قبلی باقی می ماند.

However, words ending in **–tion, -sion, -ic, -ical, -ity- eous, -ive, and – graphy** almost always have primary stress on the syllable preceding.

گاهی در کلماتی که پسوندهای – tion, -sion, -ic, -ical, -ity- eous, -ive, and – گاهی در کلماتی که پسوندهای و graphy دریافت می کنند مکان استرس به هجای ما قبل از آخر منتقل می شود .

Some suffixes carry primary stress themselves.

-ese: Japa'nese

-ee: refe'ree

-eer: mountai'neer-ette: ciga'rette

-esque: statu'esque

- ain: enter'tain

بعضی از پسوندها جایگاه استرس اولیه خودشان را حفظ می کنند (استرس در کلماتی که با این پسوند های می آیند بر روی این پسوندها قرار می گیرد).

-ese: Japa'nese-ee: refe'ree

-eer: mountai'neer-ette: ciga'rette-esque: statu'esque- ain: enter'tain

Stress pattern of words with prefixes.

There is no prefix always carries primary stress. Stress in words with prefixes is governed by the same rules as those for words without prefixes.

الگوی استرس در کلمات با پیشوند:

هرگز استرس اولیه روی پیشوند قرار نمی گیرد. استرس اولیه در کلمات با پیشوند تابع همان قوانینی است که که در کلمات بدون پیشوند اعمال می شود. (پیشوند باعث جابجایی استرس نمی شود) a) Compound nouns ordinarily have a primary stress on the first component and a secondary stress on the second.

الف) در اسمهای مرکب استرس اولیه روی جزء اول و استرس ثانویه روی جزء دوم قرار دارد.

b) **In compound verbs.** There is usually a secondary stress on the first component and a primary on the second.

ب) در فعلهای مرکب استرس ثانویه روی جزء اول و استرس اولیه روی جزء دوم قرار دارد.

c) Modifier plus nouns have a secondary stress on the first component and a primary on the second.

ج) در ترکیب های صفت همراه با اسم استرس ثانویه روی جزء اول و استرس اولیه روی جزء دوم قرار دارد.

d) **In qualifier plus adjectives**, a secondary stress falls on the qualifier and a primary on the adjective:

د) در ترکیب های تشدید همراه با صفت یا قید استرس ثانویه روی تشدید کننده و استرس اولیه روی صفت یا قید قرار دارد.

e) **Verbals plus nouns** have a secondary stress on the first component and a primary on the second.

عال دوم

هـ) در تركىب هاى صفات فاعلى همراه بااسم استرس ثانويه روى جزء اول و استرس اوليه روى جزء دوم است.

f) Two-word verbs have a secondary stress on the verb and primary on the particle.

ز) در افعال دو کلمهای (اصطلاحات) استرس ثانویه روی فعل و استرس اولیه روی جزء اضافه قرار می گیرد.

When sentence-stress falls on a word of more than one syllable it always falls on the syllable which normally receives word-stress; I'll meet you tomorrow.

زمانی که استرس جمله روی کلمه ای قرار گیرد که بیشتر از یک هجا دارد معمولاً این فشار روی هجای اعمال می شود که به طور عادی فشار آن کلمه را همراه دارد.

Content words are normally stressed in a sentence:

- 1. nouns
- Y. verbs (with a few exception listed under function words)
- ۳. adjectives
- ٤. adverbs
- o. demonstratives: this, that, these, those
- 1. interrogatives: who, when, why, what, where

فهرست واژگانی که معمولاً در جمله استرس روی آنها قرار میگیرد (واژگانی که نسبت به واژگان دیگر با آهنگ پررنگ تری تلفظ میشوند) ۱- اسمها

- ۲- فعل ها (بدون در نظر گرفتن تعداد معدودی از استثنائات)
  - ٣- صفت ها
    - ٤- قيد ها
  - o صفات اشاره this, that, these, those
- who, when, why, what, where :اهها الله علمات پرسشى -٦

Function words are not stressed, unless for emphasis.

- 1- Articles: a, an, the
- Y- Prepositions: to, from, of, at, etc.
- **\(\tilde{\tau}\)** Personal pronouns: I, me, he, him, etc.
- **٤-** Possessive adjectives: my, his, your, etc.
- o- Relative pronouns: who, that, which, etc.
- **\u00e3-** Common conjuctions: and, but, that, as, it, etc.
- V- One used as a noun substitute
- A- Auxiliaries: be, have, do, can, etc

این کلمات عبارتند از:

- a, an, the :حروف تعریف مانند
- to, from, of, at حروف اضافه: مانند ۲
- ۳- ضمایر فاعلی و مفعولی مانند I, me, he, him
  - ۳. میات ملکی مانند my, his, your وسفات ملکی مانند
  - o- ضمایر موصولی مانند who, that, which
- and, but, that, as, it حروف که ربط مانند
- v − V به عنوان ضمیر مبهم که جایگزین گروه اسمی میشود.
  - be, have, do, can :فعل های کمکی -۸

Rhythm

ا۱۳ فصل دوم

Rhythm refers to the recurrence of sentence stress at regular intervals.

Intonation

Intonation is the tune of what we say.

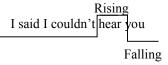
Intonation is the rise and fall of voice on certain words in a sentence.

آهنگ

آهنگ عبارت است از لحن گفتاری که بیان می شود و به عبارتی دیگر خیز و افت و یا بالا وپایین رفتن تن صدا در ادای کلماتی معین در جمله .

Rising-falling intonation

The voice most frequency rises above normal, then falls below normal.

آهنگ صعودي - نزولي :

در این حالت فرکانس صدا به شکل متناوب ابتدا به سطح بالاتر از حد نرمال رفته و سیس به زیر حد نرمال نزول می کند.

Rising intonation refers to the movement of voice from a lower to a higher pitch level. It is mainly used for yes/ no questions.

آهنگ صعودی : حرکت صدا از حد پایین به حد بالاتر را آهنگ صعودی می گویند. معمولا این آهنگ برای سوالهای با جواب yes یا no استفاده می شود.

Any statement can be changed into a yes-no question simply by the use of rising intonation, without changing the words themselves in any way.

It is time for him stop.

It is time for him/stop?

می توان بدون تغییر در ساختار جمله و صرفاً با تغییر آهنگ جمله آنرا از شکل خبری به شکل سوالی تبدیل کرد.

We may pronounce on a higher note the stressed syllable of any word to which we want to call the attention of the listener.

What do you know about politics?

What do you know about politics?

اگر بخواهیم توجه شنونده را به کلمه خاصی در جمله جلب کنیم می توانیم آن هجا از واژه که استرس اصلی را حمل می کند را با آهنگ بالاتر بیان کنیم.

Limited Choices With "or". Rising intonation is used for all except the final alternative.

You can express it in writing or speaking or gesture.

در انتخاب های محدود که در آنها از کلمه ی " یا " استفاده می شود لحن صعودی برای همه ی گزینه ها به جز انتخاب آخر اعمال می شود.

Series With "and" (the same as No. 1).

I have two brothers, one sister and three cous ns.

زمانی که عطف ها محدود باشند و از حرف "و" بین آنها استفاده شود لحن صعودی برای همه موارد به غیر از مورد آخر استفاده می شود.

Unlimited Choices With "or". When the choices are not limited, rising intonation is used for all choices.

Do you want tea or coffee?

زمانی که انتخاب نا محمدود باشد و از کلمه "یا" بین آنها استفاده شود لحن صدای صعودی برای همه انتخابها به کار می رود.

Direct address. Rising intonation is used for names or name substitutes and titles addressed directory to the person to whom one is speaking.

My friend, I'm glad to see you.

درصورت مورد خطاب قرار دادن مستقیم -لحن صعودی برای اسامی یا جایگزینهای اسامی و برای عنوان های کسی که مورد صحبت است به طور مستقیم به کار می رود.

Tag Questions. When the speaker already knows, when the speaker is not sure of the answer. The former has rising-falling intonation pattern and the latter rising intonation.

You are hungry, aren't you?

You are hungry, aren't you?

آهنگ درادای دم سوالی ها (شبه جمله های سوالی) از دو الگوی زیر پیروی می کند: در صورتی که که گوینده از پیش جواب را بداند از لحن صعودی و نزولی استفاده می کند و در صورتی که که گوینده از پاسخ سوال مطمئن نباشد فقط از لحن صعودی استفاده می کند.

نمادها و نگاره های آوایی

	ix	I	Ω	uː	EI	e	I	'X
ı	/si:/	/sit/	/pot/	/tus/	/niə/	/d	ei/	$\longrightarrow$
ŀ	see	sit	put	too	near	d	ay	1 /
	e	Э	31	C	Ω	) 3	I	υę
ı	/bed/	/a'baot/	/ta:n/	/800/	/pjua/	/b	01/	/gəu/
ŀ	bed	about	turn	saw	pure	be	бy	go
ı	æ	Λ	ax	D	eə	a	lI	aυ
ı	/kæt/	/k/p/	/ka:/	/het/	/ðea/	/Ia	ut/	/hao/
L	cat	cup	car	hot	there	lig	,ht	how
	p	b	t	d	t∫	d ₃	k	g
ı	/pen/	/bæd/	/tm/	/do:/	/tfaitf/	/dʒæm/	/kæn/	/get/
l	pen	bad	tea	door	church	jam	can	get
	f	V	θ	ð	S	Z	ſ	3
ı	/farv/	/væn/	/θm/	/ða/	/sit/	/zu:/	/ʃu:/	/'vrʒən/
ŀ	five	van	thin	the	sit	Z00	shoe	vision
	m	n	ŋ	h	1	r	W	j
ı	/mæn/	/not/	/sig/	/hæt/	/leg/	/red/	/wet/	/jes/
	man	not	sing	hat	leg	red	wet	yes

Evaluation	/ɪvæljueɪt/
Manuscript	/mænjuskrɪpt/
Recommendation	/rekəmendeɪʃn/
Understandable	/ʌndərstændəbl/
Importance	/impoirtns/
Stain	/steɪn/
Attention	/əten∫n/
Specimen	/spesɪmən/
Specialist	/spe∫əlɪst/
Considering	/kənsɪdərɪŋ/
Further	/fɜːrðər/
Expression	/ɪkspre∫n/
Different	/dɪfrənt/
Recommend	/rekəmend/
Perform	/pərfɔːrm/
Requirement	/rɪkwaɪərmənt/
Trade	/treid/
Referee	/refəriː/
Idea	/aɪdiːə/
Sunset	/sʌnset/
Vocation	/voʊkeɪ∫n/
Transport	/trænspɔːrt/
Understand	/ʌndərstænd/

Interesting	/intrestin/
Sympathetic	/sımpəθetik/
Comfortable	/kʌmftəbl/
Scratch	/skræt∫/
Sphere	/sfir/
Spray	/spreɪ/
Struggle	/strʌgl/
Scream	/skriːm/
Slide	/slaɪd/
Special	/spe∫l/
Bursts	/bs:rst/
Trunk	/trʌŋk/
Strength	/streŋθ/
Japanese	/dʒæpəniːz/
Portuguese	/pɔːrtʃugiːz/
Journalese	/dʒɜːrnəliːz/
Refugee	/refjudʒiː/
Evacuee	/ɪvækjuiː/
Employee	/ɪiɪclqmɪ/
Mountaineer	/maʊntnɪr/
Volunteer	/vaːləntɪr/
Cigarette	/sɪgəret/
Launderette	/lɔːndret/

ع۷۷ فصل دوم

Picturesque /pɪktʃəresk/
Unique /juniːk/

Entertain /entərtein/

I'd like an apple.

ıd laık ən æpl.

I'd like a sandwich.

id laik ə sænwits.

What did you want?

wnt did ju waint?

Where's the art building?

Werz ðə aːrt bildiŋ?

How did he do it?

hav did hi du it?

What did you find?

wnt did ju faind?

Why did you take it?

war did ju teik it?

I'd like to finish up.

ıd laık tu fını∫∧p.

I wouldn't careless.

I wodnt kerləs.

He's always a little careless.

Hiz oxlweiz ə litl kerləs.

Try to keep the street cleaner

traı tu kirp də strirt klirnər.

I saw the film, but I didn't like it.

I SOI DO film, bat I didnt laik It.

I waited for an hour, but you didn't come.

I weItəd fər ən aυər, bʌt ju dɪdnt kʌm.

He was late and missed the bus.

Hi waz leit and misd da bas.

Would you like tea or coffee?

wod ju laik tii oir kaifi?

He bought a book, two pencils, and a notebook.

Hi boxt a box, tux pensl and a nootbox.

Shall we go to the zoo, or cinema?

∫æl wi goʊ tu ðə zuː, ɔːr sɪnəmə?

۷٦ فصل دوم

You are a student, aren't you?

Ju air ə stuidnt, airnt Ju?

Please come here, I want to talk to you.

plizz kam hir, i woint tu toik tu Ju.

Would you like a piece of cake, a sandwich, or some cookies?

wud ju laik ə piis xv keik, ə sænwits, oir sxm kukiz?

I have two brothers, one sister, and three cousins.

I hæv tuː brʌðər, wʌn sɪstər, ənd θriː kʌznz.

It's good but expensive.

its gud bat ikspensiv.

مفاهیم و تعاریف زبانشناسی نحو

معنا شناسي

فراگیری زبان مادری سبک های زبانی

زبان و مغز

مفاهیم و تعاریف

۱= **زبان :** پدیده ای ذهنی است شامل مجموعه ای از دانش مربوط به آواها- نحو و معانی که در ذهن وجود دارند .

1- Language: A mental phenomenon that includes a series of knowledge about the phonemes, morphemes, syntax and meanings which exist in one's mind.

۲= گفتار: کنشی محسوس و فیزیکی است که تولید کلمات معینی که به شکل های
 معین مرتب شده و از طریق آواهای معین بیان می شوند رادربرمی گیرد.

Y- Speech: A concrete physical action including the production of specific words which have been created through the combination of particular phonemes to be expressed in a systematic manner.

۳- توانش زبانی : عبارت است از دانش ناخودآگاه درباره آواها – معانی و نحو که گویشوران یک زبان دارا هستند . توانش زبانی دانشی است که در ذهن اشخاص وجود دارد و مستقیما "قابل مشاهده نیست . توانش زبانی پیکره ای محدود از قواعد زبانی را در بر می گیرد .

r- Language competence : One's abstract phonological , morphological syntactic and semantic potentiality in relation to his/her mother tongue including a finite group of language rules .

٤= کنش زبانی : عبارت است از رفتار زبانی واقعی و استفاده از زبان در زندگی روزمره برای برقراری ارتباط کلامی . کنش زبانی واقعیتی فیزیکی است که مستقیما "قابل مشاهده

است. یکی ازویژگی های کنش زبانی در گویشوران زبان تشخیص جمله های دستوری از جمله های غیر دستوری (جمله هایی که در ساخت خود از قواعد زبان پیروی نمی کنند)- تشخیص جمله های مبهم (جمله هایی که بیش از یک معنی دارند)و تشخیص جمله های هم معنی (جمله هایی که با ساخت های متفاوت یک معنی دارند)می باشد.

£- Language performance : The concrete physical language behavior performed to create a real language communication. It enables the distinction of grammatical from ungrammatical sentences, along with the recognition of ambiguous and synonymous ones.

۵= دستور زبان :عبارت است از توصیفی از قواعد برای وصل کردن کلمه ها به یکدیگر همراه با توجیهی از دانش گویشوران زبان در باره ی آواها و معانی و نحو . دستورزبان فرضیه ای است که آن دانش زیر بنایی (توانش زبانی) که به عنوان پایه ای برای کنش زبانی در ذهن وجود دارد را توصیف می کند .

o- Grammar: A description of the various rules which connect the words together to make meaningful sentences. It is an abstract to describe the underlying knowledge which stands as the base of language performance.

٦- قواعد زبان: قواعدی هستند که زبان رامی سازند و به دو گروه تقسیم می شوند:

\tag{Language rules: The rules that cause the language to form. They are classified in two categories:

الف= قواعد سازنده: قواعدی هستند که برای وجود یک فعالیت یا پدیده ضروری هستند. این مقوله مورد توجه خاص دستور توصیفی قراردارد.

A- Constructive rules: The rules which are vital for the existence of the language as a phenomenon.

ب= قواعد تنظیم کننده: قواعدی هستند که فعالیت پدیده را تنظیم کرده و تحت کنترل قرار می دهند. این مقوله مورد توجه خاص دستور تجویزی است.

B- **Regulative rules :** The rules that regulate and control the performance of the language as a phenomenon .

۷= **دستور توصیفی**: دستوری است که دانش زیر بنای کاربرد عملی زبان را توصیف کرده و قواعد سازنده ی زبان را تشریح می کند. این دستور تمامی جمله هایی که گویشوران بومی زبان قبول دارند را تولید می کند.

V- **Descriptive grammar**: A grammar to explain the constructive rules of a language along with the underlying knowledge which makes the actual use of a language practically possible.

۸= **دستور تجویزی**: این دستور با در بر گرفتن قواعد تنظیم کننده زبان تعیین می کند که زبان چه باید باشد.

A- **Prescriptive grammar**: The grammar which specifies how the language must be regarding to the regulative rules.

۹= جمله های دستوری: این جمله ها از قواعد ساخت جمله در زبان مورد نظرپیروی می کنند.

9- Grammatical sentences : The sentences which follow the structural rules in their formation .

نحو

۱۰ **نحو:** عبارت است از مجموعه اصول یا قواعد سازنده که طبق آنها کلمه ها دریک زبان به صورت جمله آرایش می یابند.

نحو دانشی ناخود آگاه است که شالوده ی توانایی های گویشور زبان برای تولید یا درک جمله ها به شمار می آید.یکی از وظایف

نحو مرتبط ساختن معنا با صورت های عینی بیان از قبیل اصوات یا نمادهای نوشتاری است.

No- Syntax: A group of constructive rules according to which the words are arranged to form a logical sentence. It is an unconscious knowledge which is considered as the base of the speakers' abilities to produce and understand sentences. Syntax is to link the apparent oral or written form of a sentence to its actual meaning.

11= **زایایی (خلاقیت) زبان :** عبارت است از توانایی گویشور زبان در تولید و درک تعداد نامحدودی از جمله ها که قبلا" نه شنیده ونه تولید کرده است.

11- Language productivity: The speaker's ability to produce and understand an infinite number of sentences which he/she has never heard or produced before.

۱۲ = دستور زایشی: دستور زبانی توصیفی است که در آن اصول زبان به شکل صوری و صریح به عنوان قواعدی که جمله ها را تولید می کنند بیان شده اند.

NY- Generative grammar: A grammar to describe the principles and the rules through which sentences are generated.

۱۳ = نقش های نحوی : کلمه هایی هستند همانند فاعل ومفعول که روابط موجود میان عناصر جمله را مشخص می کنند و تغییر در این روابط معمولا" باعث تغیر در معنای جمله می شود .

Nr- Syntactic functions: The words in a sentence which specify the relations among the elements of the sentence and any change in the position of which causes a change in the meaning of the sentence.

۱٤- روساخت: عبارت است از نمایشی از واحدهای موجود در جمله همراه با اصول ترتیب کلمه ها و ساختاری که آن جمله را منعکس می کند.

\\(\mathcal{E}\)- Surface structure: A representation of the elements existing in the sentence along with the order of the words and the structure which represents the sentence.

10- **ژرف ساخت**: انتزاعی ترین سطح از جمله است که در آن اصلی ترین عناصر تشکیل دهنده ی جمله همراه با ساخت اصلی واولیه ی جمله به شکل اصلی خود وجود دارد. نام های دیگر آن زیر ساخت و ساخت دور از دسترس است.

No- The most abstract level of a sentence in which the most major components of a sentence exist. The term is also known as " underlying structure " and " remote structure".

۱۹ سازه: واحدهای منظم ترتیب یافته و نسبتا" کوچکی که ساختار یک جمله را شکل
 می دهند.

10- Constituent : Relatively small orderly formed group of words which together make up the construction of a sentence .

۱۷- ساختار: چینش منظم و سیستماتیکی از سازه ها که به ساخت یک جمله منتهی می شود.

W- The orderly and systematic arrangement of the constituents which lead to the formation of a grammatical sentence .

۱۸-قواعد ساخت سازه ای: اصولی هستند که طبق آنها سازه ها به شکل سیستماتیک درکنار هم قرارمی گیرند. این قواعد با نمایش ساخت سازه ای و ارائه ی انواع سازه هایی که ساختار از آنها تشکیل شده است توصیفی ازساخت جمله هایی را فراهم می آورند که گویشوران آنها را تولید می کنند.

NA- Constituent structure rules: The rules regarding to which constituents are systematically put together in a grammatical sentence. Representing the constituential structure of the sentence along with the representation of the various constituents making up the sentence, they introduce a description of the structure through which the sentences that the speakers speak have been constructed.

مصل سوم فصل سوم

۱۹ - نمودار درختی : نمایشی از ساخت سازه ای جمله به شکل درخت که با نام های نمو دار سازه ای و نمو دارهای جمله نما نیز شناخته می شوند.

N9- Tree diagram : A representation of the structural construction of sentences in the form of a tree, also termed as phrase structure maker and phrase marker.

۲۰ شاخه: خطی است که اگر به پایین امتداد پیدا کند به یکی از سازه ها می رسد و
 اگر به بالا امتداد پیدا کند به ساختی می رسد که (همان سازه) عضوی از آن است .

Y·- Branch: A line which if stretched downwards, ends to a constituent, and if upwards, it ends to the construction it belongs to.

۲۱- گره: نقطه ای است که در آن دو یا چند شاخه به یکدیگر می پیوندند. شاخه هایی
 که از گره به طرف پایین منشعب می شوند نمایانگر سازه های ساخت بالا تر هستند.

Y1- Node: The point at which the branches of the tree diagram meet. The branches which stretch downwards from the node represent upper constituents.

۲۲- انواع سازه ها: یک جمله (ساختار) از یک گروه اسمی - (یک فعل کمکی) ویک گروه فعلی که هریک خود می توانند به سازه هایی کوچکتر تجزیه شوند تشکیل
 می شود .

YY- Types of constituents: A structure is made up of a "Noun Phrase", (an Auxillary) and a "Verb Phrase. Both the Noun Phrase (NP) and Verb Phrase (VP) may be analysed to smaller constituents which make them up.

الف - گروه اسمى : سازه اى است كه هسته ى اصلى و تفكيك ناپذير آن اسم بوده و مى تواند يك حرف تعريف و يك صفت را نيز در خود داشته باشد.
[NP ------- (Art) (Adj) N]

A- **Noun Phrase :** The constituent the unseperatable core of which is a noun . It may consist an article (art) and an adjective (adj) as well .

B- **Prepositional Phrase:** The constituent made up of a Preposition at the very beginning and a Noun Phrase accompanying.

$$[\quad PP - \hspace{-1em} - \hspace{-1em} P \quad NP \quad]$$

C- **Verb Phrase**: The constituent the unseperatable core of which is a verb. It may consist a Noun Phrase (NP) and a Prepositional Phrase (PP) as well.

$$[\begin{array}{cccc} VP - \hspace{-1.5cm} - \hspace{-1.5cm} - \hspace{-1.5cm} - \hspace{-1.5cm} V & (NP) & (PP) \end{array}]$$

۲۳ نقش های نحوی: واحد هایی هستند که روابط بین مقولات سازه ای یک جمله
 را مشخص می کنند - مانند فاعل و مفعول مستقیم .

YT- Syntactic functions: The functions such as the subject, direct object, etc. which specify the relationship of various components of the sentence together.

۲۶- نظام نحوى: قواعدى است كه معناى جمله ها را با صورتى كه آنها بيان مى شوند مرتبط مى كند.

YE- Syntactic systems: The rules which relate the sentence with its actual meaning.

70- روابط نحوى: توجيهى است كه اصول كلى روابط ميان كلمه ها درساخت جمله ها را ارائه مى دهد.

Yo- Syntactic relations: An explanation which represents the principal interrelation of the words to construct sentences.

77- قواعد گشتاری: مجموعه اصول نحوی هستند که با تاثیر بر ژرف ساخت های پایه آنها را به روساخت های واقعی تبدیل می کنند. وظیفه ی گشتارها تبدیل یک جمله به جمله ای دیگر نیست بلکه آنها یک ساخت ر ا به ساختی دیگر تبدیل می کنند. (این اصول به گشتار نیز شهرت دارند.)

YN- Transformational rules: A set of syntactic principles which influence the deep structure to produce the surface structure. Transformational rules

are not to create new sentences, instead they convert a sentence to other forms.

YV- Types of transformations:

الف – گشتار جا به جایی ادات: عملکرد این گشتارجابه جا کردن جزء اضافه ی فعل های ترکیبی برای قرار دادن گروه اسمی بین فعل و جزء اضافه ی آن است .

A- Particle movement transformation: It moves the noun phrase to insert it between the verb and its particle.

B- **Imperative transformation :** It is the syntactical principle to delete the subject along with the auxiliary in an imperative sentence .

C- Equi NP deletion transformation: It is the transformation to delete the equivalent constituents existing in the deep structure. {eg. John expects (John) to win the game.}

د- گشتار کاربرد ضمیر: گشتاری است که در جمله ضمیر متناسب با گروه اسمی را جایگزین گروه اسمی مربوط به آن می کند.

D- **Pronominalization transformation :** The transformation which replaces the proper pronoun in the place of the respected noun .

ه- گشتار انعکاسی: عملکرد این گشتار تبدیل ضمایر مفعولی به ضمایر انعکاسی در آن دسته از گروه های اسمی است که در یک جمله به شکل یکسان نقش فاعلی و مفعولی دارند.

E- **Reflexivization transformation :** The syntactic principle which inserts a reflexive pronoun in the sentences in which the subject and the object are one

و- گشتار حذف it این گشتار it را وقتی که بین فعل ویک جمله واره واقع شود حذف می کند.

F- " It " deletion transformation: The transformation which deletes "it" when inserted between a verb and a clause.

ز- گشتار درج that : این گشتار کلمه ی that را به ابتدای جمله ی درونه گیری شده اضافه می کند.

G- " **That** " **insertion transformation :** The syntactic principle which inserts "that" at the very beginning of an embedded sentence .

ح- گشتار انتقال به پایان جمله: این گشتار جمله ی متمم درونه گیری شده را به انتهای جمله ای که در آن درونه گیری شده است می برد.

H- **Extraposition transformation:** The transformation which moves the embedded complement sentence to the very end of the sentence which it itself is embedded in .

ط- گشتار موصولی : عملکرد این گشتار جایگزینی یک ضمیر موصولی مناسب به جای گروه اسمی جمله ی درونه گیری شده است .

I – **Relativization transformation :** The syntactic principle to replace a proper relative pronoun for the noun phrase of the embedded sentence .

ی= گشتار حذف موصول: عملکرد این گشتار حذف ضمیر موصولی فاعلی و فعل be همراه با آن در جمله های درونه گیری شده است.

J - Relative reduction transformation: The syntactic principle which deletes subjective relative pronoun along with "be" in relative clauses.

م- گشتار جا به جایی صفت: عملکرد این گشتار انتقال صفت برجای مانده از عبارت های موصولی کاهش یافته در سطح یک صفت- به ما قبل اسم است.

K- Adjective inversion transformation: The transformation which moves the adjective remained out of the adjective clause to the place prior to the noun.

ن- گشتار مجهول ساز: عملکرد این گشتار تغییر ترتیب و آرایش و ارتباط گروه های اسمی در جمله های معلوم است که طی فرایندی خاص جمله های مجهول را تولید می کند.

L – **Passive transformation :** The syntactic principle which changes the appearance of the active sentence along with the relationship of the noun phrases in it to produce passive sentences .

۲۸- عملکرد گشتارها در بازگویی : بازگویی عبارت است از تفسیر یک جمله با روساخت های مختلف . هر جمله به جمله ای دیگر که با آن دارای ژرف ساخت یکسان

باشد قابل تفسیر خواهد بود. تفاوت در روساخت جمله های بازگویی شده محصول تاثیر گشتارها بر ژرف ساخت است .

YA- Interpretation: The presentation of various sentences which have one same deep structure. Each sentence can be interpreted through other sentences which have the same deep structure. Differentiation in the surface structures of the interpreted sentences is the result of the application of various transformations.

79- عملکرد گشتارها در ابهام: ابهام نمایه ای است از یک روساخت واحد که ژرف ساخت هایی متفاوت اعمال ژرف ساخت هایی متفاوت اعمال می شوند و نتیجه ی آن روساختی یکسان است که معانی مختلفی را ارائه می دهد. هر جمله ی مبهم به تعداد معانی خود ژرف ساخت دارد.

Y4- Ambiguity: The unique representation of the surface structure of sentences with different deep structures. Here the transformers are applied to various deep structures, but the result is one unique surface structure representing different meanings. Each ambiguous sentence has the same number of deep structures as the representation of its meanings.

۳۰- پیوسته سازی : عبارت است از فرایند تولید جمله ای جدید به روش متصل کردن
 دو یا چند سازه ی هم نوع به وسیله ی حرف ربط .

r.- Cojoining: The process to produce new sentences via joining two or several parts of the same part of speech by means of conjunctions.

۳۱-**درونه گیری :** فرایندی است که طی آن جمله ای درون جمله ای دیگر گنجانده می شود . ***\- Embedding :** The process of enveloping a sentence within another sentence .

۳۲- انواع جمله های درونه گیری شده:

Types of embedded sentences:

الف - جمله های متممی : جمله هایی هستند که به عنوان بخشی از یک گروه اسمی تولید می شوند و معمولا در آغاز آنها that قرار می گیرد.

A- Complement sentences: The type of sentences initialized with "that" which serve as a part of a noun phrase.

ب-جمله واره های موصولی: شبیه به جمله های درونی گیری شده هستند که بخشی از یک گروه اسمی به شمار آمده و پس از گروه اسمی قرار می گیرند با این تفاوت که معمولا با یک ضمیر موصولی شروع می شوند. این جمله واره ها در روساخت خود دارای یک اسم واقعی در مقام فاعل و یا مفعول نیستند.

B-Relative clauses: Clauses initialized with a relative pronoun to serve as a part of the noun phrase. Standing after the noun phrase, they do not have a real noun as a subject or an object in their surface structure.

معنا شنا سی

۳۳-تعویف: معنا شناسی عبارت است از مطالعه ی مستقیم معنای زبانی . این حوزه خود به دو زیر بخش معنا شناسی واژگانی و معنا شناسی جمله ای تقسیم می شود.

This field is categorized into two separate subdivisions: "Lexical Semantics" and "Sentence Semantics".

۳۲- **مختصه های معنایی :** عناصر منحصر به فرد معنایی هستند که وقتی همه با همدیگر ترکیب شوند معنای واژه را به وجود می آورند .

~£- Semantic features : Unique semantic elements when combined together create the meaning of the word .

۳۵ معنا شناسی تعبیری: در این رویکرد ازمعنا شناسی اعتقاد بر این است که معنای جمله به کمک قواعد معنایی از طریق تعبیر ساختاری جمله ها و همچنین مقولات واژگانی دخیل در آنها امکان پذیر است.

ro- Interprative semantics : An approach through which the meaning of a sentence is estimated according to the structural rules and structural interpretation of the sentences as well as the meaning of the words.

۳۹- نظریه ی استانده : این نظریه معتقد است که تعبیر معنایی باید در سطع ژرف ساخت صورت گیرد.

rn- Standard theory: The theory set forth by Noam Chamsky which suggests that semantic interpretation should take place in the level of deep structure.

۳۷- نظریه ی استانده ی گسترش یافته: این نظریه این فرضیه را مطرح می کند که در مورد انواع کم شماری از جمله ها تعبیر معنایی در هر دو سطح روساخت و ژرف ساخت صورت می گیرد.

TV- Extended standard theory: A revision on standard theory by Chamsky suggesting that semantic interpretation should take place at both surface and deep structure for a limited number of sentences.

۳۸- نظریه ی استانده ی گستوش یافته ی تجدید نظر شده: این نظریه پیشنهاد می کند که دریک دستور توصیفی تمام تعابیر معنایی در سطح روساخت واقع می شوند. این نظریه معتقد است قواعد گشتاری که سازه ها را درفرایند تولید روساخت ها از ژرف ساخت ها حذف یا جا به جا می کنند" ردی "از سازه ی حذف شده و یا جا به جا شده در جایگاه اصلی آن بر جای می گذارند که این رد در روساخت باقی می ماند و به کمک آن تعبیر معنایی صورت می گیرد.

TA- Revised extended standard theory: A second revision on standard

theory suggesting that in a descriptive grammar, semantic interpretation takes place at the level of surface structure. The theory states that the syntactic rules which delete or move constituents in the process of producing surface structure out of deep structure leave a trace which remains in the surface structure with the help of which semantic interpretation can take place.

۳۹- **کاربرد شناسی :** شاخه ای از معنا شناسی است که نه تنها معنای دقیق و تحت اللفظی کلمه ها و جمله ها را دربرمی گیرد بلکه آن جنبه هایی از معنا که از توانش زبانی – نیات متکلم – دانش مشترک متکلم و شنونده – انتظارات طرفین دخیل در صحبت و نیز مسائلی که گفته های زبانی را مربوط به بافتی می کنند که در آنها گفته های زبانی صورت می گیرد راشامل می شود .

rq- Pragmatics: A branch of semantics dealing with both the denotative and connotative meanings of words. It focuses on the language competence along with the texture in which the speech takes place.

E ·- Speech acts: This term introduces the acts which take place as concrete ones in speech.

21- **توان غیر لفظی :** این اصطلاح دلالت بر هدف ارتباطی گوینده در تولید یک پاره ی گفتار دارد که از لحاظ نیت و قصد گوینده و نه از لحاظ معنای صریح زبانی یک جمله تعریف می شود .

£1- Illocutionary force: This term deals with the intention of the speaker with the piece of speech he/she says. The meaning is not directly taken out of the meaning of the words or the sentence itself but is taken out of his intention.

٤٢-اصول محاوره ای :اصولی هستند که طرفین گفتگو درهنگام صحبت آنها رارعایت می کنند . این اصول در بر گیرنده ی موارد زیر هستند :

£Y- Conversational principles: The principles that both sides of speech follow. These principles include:

A- The one who speaks proves sincerety and speaks truthfully.

ب- چیزی که گفته می شود باید مربوط به موضوع و موقعیت و رابطه ی بین طرفین در گیر در گفتگو باشد.

B- The subject being developed should be relevant to the topic, along with the situation and the sides engaged in the conversation.

ج- میزان مناسبی از اطلاعات مستقیم منتقل شود نه کمتر و نه بیشتر از آنچه که برای برقراری ارتباط لازم است .

C- A proper amount of direct information , necessary for the conversation should be transmitted .

27- پیش فرض (پیش انگاری): جنبه ای از معنا ست که اطلاعات پیش زمینه ای مربوط به موضوع مورد محاوره را در بر گرفته و طرفین گفتگو به شکل خود آگاهانه و ناخود آگاهانه از آن اطلاع دارند.

ET- Presupposition: The aspect of meaning including the previous information about the topic of the conversation of which both the sides engaged in conversation consciously or unconsciously know about.

 $\frac{23}{12}$ معنا شناسی از دیدگاه زبانشناسی زایشی: در معنا شناسی زایشی – فارغ از ساخت نحوی – یک دستور زبان توصیفی با ژرف ساختی شروع می شود که معنایی و کاربردی است. این ژرف ساخت شامل تر کیباتی از مختصات معنایی و روابط معنایی و افعال اجرایی و پیش فرض هاست. در این دیدگاه همه ی معانی در ژرف ساخت (که ساخت منطقی [logical structure] نیز نامیده می شود) وجود داشته و گشتارها هر گز منجر به تغییرات معنایی یک جمله نمی شوند.

فصل سوم فصل سوم

££- Semantics in Generative Approach: In Generative linguistics,

regardless of syntactic structure, grammar focuses on the deep (or logical) structure which is both semantical and pragmatical . In this approach ,deep structure includes a combination of semantic features ,semantic relations operative verbs and presuppositions .Here the meaning of the sentence as a whole stands in deep (logical) structure and the transformations never cause a change in the meaning of a sentence .

20- همگانی های زبانی: خصوصیات مشترک و عمومی که همه ی زبان های بشری از آنها برخوردار هستند ودر تمامی زبان های بشری تکرار می شوند همگانی های زبانی (جهانی های زبانی) نامیده می شوند .

£0-Language universals : The common features shared by all human languages which occur in all languages repeatedly .

£7- Types of language universalities:

A- All human beings have been created with a mental gift to learn languages.

B- Difference between deep structure and surface structure of sentences .

ج- مجموعه ی مختصات آوایی : برخی از واحدهای آوایی درهمه ی زبان ها وجود دارند—علاوه براین تولیدهمه ی اصوات نتیجه ی فعالیت های مجرای گفتار در بشر هستند

C- Phonetic features : A number of phonetic features exist in all languages . Moreover , the articulation of all sounds is the result of man's vocal operations .

د-مجموعه ی قواعد واجی که نماهای واجی و آوایی را به هم مربوط می سازند . (مانند قواعد همگون سازی و ناهمگون سازی)

D- Phonemic rules which interrelate the phonemic symbols to phonetic ones . (eg . assimilation and dissimilation rules)

E- Universal restrictions in various types of consonant / vowel sequences .

و- همه ی زبان های بشری دارای ویژه گی های ابهام و تفسیر و همچنین فرایندهای ساخت جمله های امری وسوالی و منفی و مثبت و خبری هستند.

F- All human languages have the features of interpretation , paraphrase and ambiguity as well as the structural rules to make imperative , introgative , negative and positive sentences .

ز - در همه ی زبان ها کلمه ها به صورت طبقه هایی مانند اسم و فعل و صفت و غیره دسته بندی می شوند و جمله ها را همواره می توان تحت تجزیه و تحلیل سازه ای قرار داد .

G- In all languages, words are categorized as nouns, verbs, adjectives, etc. and the sentences can go under structural analysis.

ح- گشتاری در هیچ زبانی وجود ندارد که آخرین کلمه در هر جمله یا سومین کلمه در جمله های سوالی را حذف کند.

H- In none of the languages there are any transformations to omit the last word in a sentence or to omit the third word in an introgative sentence.

d - همه ی زبان ها دارای قواعد یکسانی برای زایش ژرف ساخت ها هستند - به بیان دیگر مجموعه ای از قواعد ساخت سازه ای وجود دارد برای همه ی زبان های بشری صدق می کند.

I- All languages follow the same rules to generate deep structures, in other words one same structural rule category is followed by all languages to generate deep structures.

فراگیری زبان مادری

٤٧- نمایه های زبانی کودک در مراحل مختلف عبارتند از:

EV- Levels of language representation in an infant are:

الف - مرحله ى غن و غون: اصوات توليد شده توسط كودك در اين مرحله صرفا" درراستاى عكس العمل او نسبت به محيط اطراف ارزيابى شده و هيچ اعتبار زبانى براى آنها و جود ندارد. دوره ى زمانى ابن مرحله معمولا" سه ماه است.

A- Cooing: The sounds produced by the infant in this stage are evaluated as reflections against the environment merely with no language credity. The period usually lasts for nearly three months.

ب - هرحله ی ورور کردن : اصوات تولید شده توسط کودک در این مرحله نیز همانند مرحله ی غن و غون فاقد اعتبار زبانی هستند . این اصوات صرفا جهت تمرین

کودک بر کنترل اندام گفتاری خود تولید شده و دوره ی تولید آنها معمولاً تا سن یک سالگی ادامه پیدا می کند . در اواخر این دوره کودکان معمولاً الگو های اصلی زبانی خود را فرا می گیرند .

B- **Babbling:** The sounds produced by the infant in this stage, as for the cooing stage, are out of any language validity. The sounds are considered to be produced as a means to practice over the domination of vocal articulation. The period usually lasts up to the age of one. At the end of this period, the infant ordinarily becomes familiar with his / her language patterns.

C- Holophrastic stage: This stage usually begins at the end of the first age in which the infant expresses a simple mean in one word. Overgeneralization of one word to call for other objects having the same features takes place in this stage. Here, the infant gradually learns phonemic rules along with the semantic and simple syntactic features of his / her language. The first vowel learned by the infant in this stage is [a] and the first consonants are the bilabials [b], [m] and [p].

د- مرحله ی تلگرافی : در این مرحله که معمولاً حوالی سن سه سالگی آغاز می شود کودک برای ابراز احساسات و نیز بیان منظورخود بدون استفاده از تکواژهای

دستوری همچون حروف تعریف وحروف اضافه اقدام به چینش واژگان ساده درکنارهم می کند.

ترکیب این چینش درابتدا دو واژگانی و سپس چند واژگانی بدون حضور حروف تعریف و حروف اضافه و وندهاست . (به همین علت این مرحله را مرحله ی تلگرافی می نامند .) در این میان واژگانی که مکررا" در ترکیب ها دیده می شوند را واژگان محوری و واژگانی که به شکل غیر مکرر با واژگان محوری همراه می شوند را واژگان دسته ی آزاد می نامند . جمله های ساخته شده در این مرحله عمدتا" اسم و فعل و صفت (وگاهی اوقات نیز تکواژهای قاموسی که مختصه های معنایی بسیار مهم برای برقراری ارتباط را در خود دارند) را شامل می شوند .

D- **Telegraphic stage**: This stage normally begins at the age of three in which the infant, without the insertion of any articles or prepositions, starts to put the words together The setting initially consists of two words, later three, with the insertion of no articles, prepositions and affixes. The settings consist of repetitive words, occurring in various settings – titled core words, and words coming with core words – titled free words. The sentences made in this stage mainly consist of nouns, verbs and adjectives (and sometimes lexicals which consist of very important semantic features for communication).

ه- مرحله ی نحوی: نخستین تکواژهای دستوری که دراین مرحله توسط کودکی که درمحیط زبان انگلیسی قراردارد فرا گرفته می شوند پسوند های تصریفی هستند که اولین آنها تکواژ ing مربوط به زمان حال استمراری و پس از آن تکواژهای جمع است. پس از آن معمولا" ابتدا شکل های زمان گذشته و به دنبال آن شکل های ملکی دیده می شوند. در نهایت پسوند فعلی زمان حال ساده برای سوم شخص مفرد دیده می شود. پس از فراگیری وندهای تصریفی بسیار زایا و نظاممند کودک شروع به فراگیری آن دسته از تکواژهای دستوری می کند که از لحاظ نحوی به تکواژهای نحوی بسیار نزدیک هستند. در این مرحله کاربرد تکواژهای دستوری همچون حروف تعریف و حروف اضافه

پدیدار می شود و معمولاً کودکان تا سن پنج سالگی بر این مرحله (کاربرد تکواژهای دستوری) کاملاً تسلط پیدا می کنند. پس از این مرحله وندهای اشتقاقی فرا گرفته می شوند. مرحله ی فراگیری جمله های مجهول بسیار کند بوده و معمولاً تا سن هفت سالگی (سن مدرسه) به طول می انجامد.

E- Syntactic stage: The first grammatical morphemes learned by a child in this stage in an English language environment are the inflectional morphemes, the first of which are present continuous tense" ing "and plural maker "s". Thereafter comes the past form of verbs along with possessive forms. Ultimately comes third person singular suffix "s"for the verbs in simple present. Having learnt the productive inflectional suffixes, the child starts to learn the grammatical morphemes which in a syntactic point of view are close to syntactic morphemes. In this stage, the use of grammatical morphemes, such as articles and prepositions become popular and up to the age of five, the child becomes experienced with them. The process of "passive voice "which succeeds this stage usually goes on slowly and lasts up to the age of primary school.

و- ادای جمله های پرسشی : در مرحله ی تلگرافی ساخت جمله های پرسشی توسط کودک به شرح زیر است :

F- Question sentences: In the telegraphic stage, formation of introgative sentences is as following:

I - سوال های ساده در ابتدا با بیان جمله ی خبری همراه با آهنگ خیزان درانتهای جمله بیان می شوند .

I- Simple questions are made through simple setting of words with a rising intonation at the end.

II - سوال های استفهامی با درج کلمه ی پرسشی در ابتدای جمله ی خبری ادا شده و جمله با آهنگ خیزان ادا می شود .

II- Wh questions are made with the insertion of the wh word at the very beginning of the simple

sentence with a rising intonation.

ز- **ادای جمله های منفی :** در مرحله ی تلگرافی ساخت جمله های منفی شامل مراحل زیر است :

G- **Negative sentences**: In the telegraphic stage, formation of negative sentences is as the following:

I- ادات نفی (no) در ابتدای جمله ی خبری واقع می شود .

I- Negative maker "no" stands at the very beginning of the sentence.

II- ادات نفى (no) قبل از فعل اصلى واقع مى شود تا آن را نفى كند .

II- Negative maker " no " $\,$ stands just before the verb .

سبک های زبان

۸۶ – سبک : گونه های کاربرد زبان که وابسته به موقعیت های مختلف هستند سبک خوانده می شوند موضوع سبک

در عملکرد زبان موضوع مربوط به متناسب بودن در یک وضعیت خاص است . انواع سبک های زبانی عبارتند از : £A- Style: Types of a language applied in various situations are termed as styles which directly depend on the particular situation in which the language is used. Styles are categorized as the followings:

الف - سبک عامیانه: کلمه های مورد استفاده در این سبک مجموعه واژگانی است که صرفا" توسط گروهی مشخص از جامعه به کار گرفته و تنها همان گروه از جامعه آنها را درک می کنند .این کلمه ها اساسا" مورد احترام نبوده و تنها توسط قشری محدود از جامعه که از محبوبیت کمتری نسبت به اقشار دیگر جامعه برخوردارند به کار گرفته می شوند . از دیدگاه واژه شناسی در زبان انگلیسی پیدایش واژگان در این سبک از طریق گسترش معنایی و تخصیص معنایی و کوته سازی و همچنین خلق کلمه ها از از تکواژهایی که عمدتا" ریشه ی آلمانی دارند صورت می گیرد . کاربرد مقطعی این سبک از گفتار در اقشار دیگر جامعه معمولا" به هنگام محاورات به اصطلاح "خودمانی" است. استفاده از این سبک معمولا" فقط در بین افرادی مناسب است که همه ی آنها نیز همان زبان عامیانه ی خاص را به کار می برند .

A- Slang style: The words used in this style belong to the category which a particular group of the society use. These words are grasped by that group only. These words are not normally respected and are basically used by those who are not of honor in the society. According to English morphology, formation of words in this style is due to the clipping and meaning extention as well as the creation of new words out of the words with German etymology. This style is used specially when the sides engaged feel sincere friendliness.

ب- سبک رسمی: کلمه های مورد استفاده در این سبک که با احتیاطی خاص انتخاب و به کار گرفته می شوند عموما" از نوع کلیشه ای بوده و منظور را در قالبی " غیر خودمانی " انتقال می دهند . این سبک معمولا" هنگامی به کار می رود که طرفین گفتگو خیلی با

۱۰۲

یکدیگر آشنا نباشند - و یا تمایل و اشتیاق زیادی برای نشان دادن احترام به یکدیگر از خو د نشان بدهند.

B- Formal style: The words used in this style are quite formal and are selected very carefully to indicate a formal conversation . This style is normally used either when the sides engaged are not quite familiar with each other or intend to prove respect to each other.

ج- سبک محاوره ای : واژگان به کار گرفته شده دراین سطح واژگانی بسیار متداول بوده واز نظر رسمیت در سطح بسیار پایین تری نسبت به سبک رسمی قرار می گیرند . کاربرد این سبک هنگامی مناسب است که طرفین گفتگو بخواهند دوستی و یا "خودمانی " بودن خود را به شکلی به هنجار نشان دهند .

C- Conversational style: The words used in this style are common words and are not considered as formal ones. The use of this style is when the sides of conversation intend to prove friendliness in a logical manner.

د- اصطلاحات حرفه ای : مجموعه واژگان خاصی که مورد استفاده ی اشخاص محترم قرار می گیرد اصطلاحات حرفه ای خوانده می شود . وقوع کاربرداین اصطلاحات عموما در محاورات قشری از جامعه است که مورد تحسین و ستایش دیگر اقشار قراردارد. ریشه ی اکثر واژگان به کار رفته در این اصطلاحات لاتین و یونانی است که در پیوندی مفصل واژگانی طولانی را شکل می دهند.

D- **Professional style :** The words used in this style are respected ones which are used by honored people . Etymologically , these words which are usually long ones ,originate in Greek and Latin expressions .

ه - وقاحت و ابتذال: این اصطلاح دلالت بر کلمه هایی دارد که کاربرد آنها تخطی از اصول اخلاقی اجتماع را موجب شده و نزاکت

را زیر سوال ببرد . کاربرد این سبک در سطوح کوچکی از قشری از جامعه است که کاربرد سبک عامیانه در آنها رایج است .

E- **Dark style:** The words in this style which are quite restricted stand in the forbidden group the use of which touches the feelings of the society. The use of this style may be common in that group of the society in which the use of slang style is popular.

29- **موقعیت ها و سبک ها :** حد اقل سه جنبه در هر موقعیتی وجود دارد که هنگام صحبت کردن در مورد متناسب بودن یک گفتار در موقعیتی باید مد نظر قرار گیرد:

£4- Styles and situations: Any situation includes at least three aspects to which one should pay attention while speaking:

الف - قبل از گفتار در نظر گرفتن بافت موقعیت حائز اهمیت است.

A- Paying attention to the context.

ب – در نظر گرفتن ارتباطات بین مردمی که در آن موقعیت بخصوص دخیل هستند اهمیت بسزایی دارد.

B- Paying attention to the relation of the people engaged in that particular situation .

ج – آنچه که بر جنبه های بافت موقعیت اثر می گذارد وسیله ی بیان است چه به شکل گفتار و چه به شکل نوشتار .

C- Paying attention to the means of conversation either oral or written as an aspect which influences the language context.

۱۰۶

زبان و مغز

براساس یافته های متخصصین عصب شناس وهمچنین پژوهش های انجام شده توسط روانشناسان درحوزه ی شناخت - مرکز تمامی فعالیت های زبانی اعم از فراگیری- پردازش و به کارگیری زبان مغز انسان است . سطح مغز انسان که از دو نیمکره ی چپ و راست تشکیل شده است پوشیده از لایه ای است که به سربرال کورتکس یا قشرخارجی شهرت دارد . این لایه محل استقرار حدود دومیلیارد سلول خاکستری است که قابلیت بازسازی نداشته و به کمک پلی میان دو نیمکره ی مغز در محلی به نام سیناپسیس با یکدیگر ارتباط دارند . پژوهشگران براین باورند که جایگاه اصلی مربوط به زبان عموما درنیمکره ی چپ مغز و درناحیه هایی به نام بروکا-ورنیکه و موتور قرار دارد .

According to the studies done by neurologists and the researches done by the psychologists in the field of cognition , all the language activities , including acquisition , process and productivity are located in the brain . Man's brain ,which consists of two homospheres , right and left , is covered by cerebral cortex which contains about a two billion gray cells. These cells are not reconstructable and are connected as a whole in the synopsis where the two homospheres link . Researches state that the major location of man's language normally locates in the left homosphere in the areas termmed Broka , Vernike and Motor .

ناحیه ی بروکا: این ناحیه در جلوی مغز انسان قرار دارد و مسئول انجام فعالیت های مربوط به تولید زبان است . اختلال در این ناحیه توانایی صحبت کردن و نگارش در فرد را مختل می سازد .

Broka Area: This area is located in the front part of the brain and controls the production activity of language. Any damage to this area leads to the aphasia which disables one to write or speak the language.

ناحیه ی ورنیکه: این ناحیه در پشت مغز قرار داشته و مسئولیت در ک زبان را بر عهده دارد .هر گونه آسیب در این ناحیه منجر به اختلال در درک زبان شده اما تأثیری بر توانایی گفتاری و نوشتاری فرد نمی گذارد .

Vernike Area: This area is located in the back of the brain and controls the language apprehension. Any damage to this area leads to the aphasia which disables one to apprehend sentences but does not influence his / her ability in writing or speaking.

ناحیه ی موتور : این ناحیه از مغز مسئول کنترل تمامی فعالیت های فیزیکی - زبانی انسان است .

Motor Area: This area controls all the physical – linguistic activities of man

فصل چهارم

واژه شناسی

تكواژ

فرايند ساخت واژه

وندها

۱۰۶

واژه

واژگان واحدهایی دستوری به شمارمی آیند که به شکلی منظم و انسجام یافته درنوشتارو گفتار برای انتقال پیامی خاص درقالب جمله کنار یکدیگرچیده می شوند. از دیدگاه زبانشناختی تاکنون مفهومی واحد و صریح برای واژه ارائه نشده است با این وجود می توان آن را درحوزه های گوناگون زبانشناسی که مهمترین آن " واژه شناسی " – علم مطالعه وبررسی واژگان – است مورد تحلیل و بررسی قرار داد . ازاین دیدگاه هر واژه ترکیبی از یک یا چند جزء معنی داربه شمار می آید که هریک ازاین اجزاء به نوبه ی خود به زیر گروههایی کوچکتر تقسیم شده و در ادامه مورد مطالعه قرار می گیرند .

Word

Words are grammatical units which are combined in sentences in a systematic manner in order to convey a special thought, both in written and spoken form. Linguistically, there can be no explicit and restrict definition for "word", however, it can be discussed in various fields, the most important of which is "morphology", ie. the study of word structure. Every word is composed of one or several meaningful units which are themselves subdivided into smaller groups as the followings:

تكواژ

تکواژعبارت است از کوچکترین واحد معنا دار زبان که قابل تقسیم به اجزاء کوچکتر معنا دار نباشد. تکواژهای وابسته – تقسیم می شوند.

Morpheme

A morpheme is the smallest meaningful unit of language which cannot be seperated into any smaller meaningful units. Morphemes are divided into two groups as free morphemes and bound morphemes.

تکواژهای آزاد

عنوان تکواژ آزاد به گروهی از تکواژها اطلاق می شود که غیر وابسته بوده و می توانند به صورت مستقل درجمله شرکت کرده و نقش خود را ایفا کنند . این دسته از تکواژها خود به دو زیر گروه کوچکتر – تکواژهای آزاد نقشی و تکواژهای آزاد واژگانی – تقسیم می شوند .

Free morpheme

Free morphemes are those morphemes that can stand alone and can be used independently in a sentence. In other words these meaningful units of language can take part in a sentence by themselves to perform their role. Free morphemes are themselves divided into two smaller groups, functional free morphemes and lexical free morphemes.

تكواژهاي آزاد نقشي

این واحدهای معنایی گروهی از تکواژها به شمار می آیند که علاوه بر ایجاد ارتباطات منطقی میان سازه های جمله اطلاعات دستوری مربوط به این سازه ها را به یکدیگر پیوند می دهند.

حضور این تکواژهادرجمله صورتی انحصاری دارد به شکلی که اتصا ل هریک ازدیگرانواع تکواژها به آنها عملا غیر ممکن است. از نمونه های این زیرگروه از تکواژها می توان به حروف اضافه و حروف تعریف اشاره کرد.

Functional free morpheme

Functional free morphemes are those morphemes which signal logical relations or grammatical information in sentences and to which no other morphemes of any type can attach. Prepositions and articles stand in this category.

۱۰۸

تکواژهای آزاد واژگانی

این گروه از واحدهای معنایی تکواژهایی هستند که به شکل آزاد و مستقل در جملات شرکت کرده و اتصال تکواژهای دیگربه آنها امکان پذیراست . ازنمونه های این زیرگروه از تکواژها می توان به فعل ها و صفت ها اشاره کرد .

Lexical free morpheme

Lexical free morphemes are those morphemes which occur in isolation and to which other morphemes can attach. Nouns, verbs and adjectives are the instances which stand in this group.

تكواژهاي وابسته

این واحدهای معنایی گروهی از تکواژها به شمارمی آیند که توانایی حضور درجمله به شکل مستقل را نداشته و تنها با اتصال به تکواژهای آزاد نقش خود را نمایان می کنند . تکواژهای وابسته خود به دوزیرگروه تکواژهای وابسته ی صرفی و تکواژهای وابسته ی اشتقاقی تقسیم می شوند .

Bound morpheme

Bound morphemes are the morphemes that can not occur in a sentence independently; they have to attach a free morpheme when they are supposed to take part in a sentence. Bound morphemes are themselves divided into two smaller groups, inflectional bound morphemes and derivational bound morphemes.

تكواژهاي وابسته ي صرفي

تکواژهای وابسته ی صرفی گروهی از تکواژهاهستند که بدون تغییرمعنایانقش دستوری پایهای که به آن متصل می شوند حوزه ی کاربردی آن را گسترش داده و با اعمال مطابقت های لازم آن رابرای حضور درجمله های گوناگون آماده می کنند. از نمونه های این زیرگروه از تکواژها می توان به تکواژ گذشته سازیا اسم مفعول ساز ed اشاره کرد.

Inflectional bound morpheme

Inflectional bound morphemes are those morphemes that do not change the meaning or the part of speech of the base that they attach to, instead they expand the usage field of the base along with preparing it to occur in a specific sentence . Plural maker of "s" and past maker of "ed" are the instances which stand in this category .

تكواژهاي وابسته ي اشتقاقي

تکواژهای وابسته ی اشتقاقی گروهی از تکواژها به شمار می آیند که با ساخت واژگان جدید و هم خانواده ضمن تغییر معنای پایه هایی که به آنها متصل می شوند در بسیاری از موارد نقش دستوری آنها را نیز درفرایندی تحت عنوان اشتقاق تغییر می دهند . فرایند اشتقاق خود باعملکرد فرایندی دیگربا نام وند گذاری – الحاق وندها شامل پیشوندها میانوندها و پسوندها به پایه – صورت می پذیرد .

Derivational morpheme

Derivational morphemes are those morphemes which may change the part of speech of the base they attach to, and make new words through a process known as "derivation". Derivation takes place through affixation; the attachment of affixes, including prefixes, infixes and suffixes to bases.

پيشوندها

پیشوندها وند هایی به شمارمی آیند که درساخت واژگان جدید به ابتدای پایه متصل می شوند. مانند پیشوند منفی ساز un در واژه ی unclean .

Prefixes

Prefixes are the affixes which attach to the very beginning of a base; "un" for instance in a word like "unclean".

ا۱۱۰ فصل چهارم

ميان وند ها

میان وندها گروهی ازوندها به شمارمی آیند که با انشقا ق پایه وقرار گرفتن درمیان آن واژگان جدید و هم خانواده با پایه می سازند. حضور این گروه از وندها در فرایند ساخت واژگان انگلیسی نایاب بوده اما در زبان هایی همچون عربی به وفور یافت می شوند.

Infixes

Infixes are those affixes which are inserted inside the root to make new items. These affixes are not popular in English, but abundant in Arabic.

پسوند ها

پسوندها وندهایی هستند که با اتصال به انتها ی پایه ویا قرار گرفتن درامتداد دیگر پسوندهای متصل شده به پایه در صرف آن یا اشتقاق واژگان جدید شرکت می کنند . مانند پسوند صرفی جمع ساز s " s " در " pens و پسوند اشتقاقی صفت ساز s " s " در " cloudy" .

Suffixes

Suffixes are the affixes which attach to the end of a base or stand after other suffixes which have previously attached to the base to inflect the base or derive new words, eg." s " in " pens " and " y " in " cloudy ".

تكواژ صفر

تکواژ صفر واحد معنا داری از زبان به شمار می آید که تا ثیر آن برواژه قابل مشاهده بوده اما خود درواژه حضور مستقیم ندارد.ازاین نمونه می توان به تا ثیر این تکواژدرصورت واژگانی فعل گذشته ی put درمقایسه با صورت واژگانی همین فعل در زمان حال یعنی put اشاره کرد.

Morpheme

morpheme is a morpheme whose influence in the word is apparent
while it is not existent in the word itself. The influence of • morpheme
in the past tense of " put "versus the present tense of " put " is a typical
instance for this category.

تكواژ سترون

تکواژهای سترون خانواده ای از تکواژها هستند که در گذشته درفرایند اشتقاقی ساخت واژگان شرکت می کرده اما با افول تدریجی عملکرد امروزه به تکواژهایی غیر زایا و سترون تبدیل شده اند. از دیدگاه زبانشناختی واژگان ساخته شده با حضور این تکواژها , واژگانی نهادینه محسوب شده وعلیرغم تحمیل معنای انحصاری آنهابه پایه متصل شده ,ازدیدگاه تقطیع واژگانی این تکواژها جزیی از همان پایه به شمار می آیند . ما نند : receive

Unproductive (fossilized) morpheme

Unproductive morphemes are those morphemes which do not take part to derive new words as they did in the past . The words they have derived are morphologically institutionalized, so although having already imposed meaning to the stem they have attached to , they can't be separated from it and are accordingly considered as a part of the base itself , eg . receive.

تكواژ گونه ها

تکواژگونه ها صورت های مختلف ظهور عینی یک تکواژ دربا فت های گوناگون به شمار می آیند . از نمونه های تکواژگونه ها می توان به حضور تغییرشکل یافته ی تکواژ in در قالب im در واژه ی impolite

Allomorph

Allamorphs are the different symbols of the real form of a morpheme. Negative maker "im",the diverted form of "in " in a word like "impolite"

is an instance for this category.

ر بشه

ریشه عبارت است ازشا لوده یا هسته ی یک واژه که قابل تقطیع به واحدهای کوچکتر نباشد. از نمونه های آن می توان ریشه ی Help درواژگانی همچون helped و helps نام برد.

Root

Root is the foundation or the core of a word which is not reducible or dividable to smaller parts any more, to which inflectional morphemes attach. eg. "help" in "helped".

ساقه

ساقه آن بخش ازواژه به شمار می آید که انواع تکواژهای اشتقاقی به آن متصل می شوند . نمونه ی آن رامی توان در doer – اتصال تکواژ اشتقاقی er به ساقه ی do – مشاهده کرد .

Stem

Stem is that part of a word which is in existance before any derivational affix ." work " in " worker " is an instance for this category .

يايه

پایه بخشی ازواژه متشکل از یک پیشوند اشتقاقی و یک ریشه ی غیر زایا است که تفکیک ناپذیر بوده و عملا یک تکواژ به شمار می آیند . از نمونه ها ی آن در انگلیسی می توان به receive در واژه ی receiver اشاره کرد .

Base

Base is the combination of a prefix and an unproductive (fossilized) root which cannot be separated , thus act as one morpheme .. "Receive " in "receiver" is an instance for this category .

واحد واژگانی

Lexeme

Lexeme is the vocabulary item that is listed in the dictionary along with all its enteries , eg . "go", "going", "went", "gone".

واژگان دستوري

واژگان دستوری عینیتی از واحدهای واژگانی به شمار می آیند که از یک نظر ویژه گیهای دستوری و از نظر دیگر ویژه گی های ساختاری آنها مورد توجه قرار داشته باشد. ما نند صفت ها و قید ها .

Grammatical word

Grammatical word is a realization of a lexeme that has partly syntactic and partly morphological properties, eg. adjective, adverb, etc.

فرایندهای ساخت واژگان

علاوه برفراینداشتقاق واژگان باروش وندگذاری که پیش ترموردبررسی قرارگرفت فرایندهای دیگری نیزوجود دارند که باکمک آنها واژگان جدید ساخته شده ودرسطح زبان رواج می یابند. این فرایندها در ادامه به تفصیل مورد معرفی و بررسی قرار خواهند گرفت.

Processes of word formation

Along with affixation, which was previously discussed as a process of word formation, there are several other processes through which new words are formed. These processes are discussed accordingly.

نر کیب

ترکیب فرایندی است که به کمک آن واژه ای جدید با یک نقش دستوری منفرد از text + book : : مانند : : . مانند : text book

Compounding

Compounding is a process through which a new word is formed by the combination of two existing roots, eg. text + book: textbook.

قرض گیری

قرض گیری عبارت است از افزایش واژگان یک زبان با رواج واژگانی از زبانهای دیگر در سطح آن زبان . مانند : الکل (عربی) : alchohol دراین فرایند برخی از واژگان وارد شده از زبان مبداء تحت تاثیر شاخصه های آوایی زبان مقصد از جمله شاخصه های زبر زنجیری آن قرارگرفته و صورت اصلی آوایی خود در زبان مبداء را از دست می دهند . مانند : مخازن (عربی) : magazine

Borrowing

Borrowing is the addition to the lexicon of one language from another language, eg. alchohol from Arabic into English. In this process the phonetic forms of a number of borrowed words are influenced by the phonetic features of the target language, eg. makhazen (Arabic): magazine.

ادغام

ادغام فرایندی ازساخت واژگان جدید درزبان است که طی آن تکواژآغازین یک واژه ی رایج در زبان با تکواژ پایانی واژه ای دیگر در همان زبان ترکیب شده و واژه ای واحد را بوجود می آورد. مانند : television + broadcast : telecast

Blending

Blending is a process of making new words through which the initial morpheme of one word attaches to the final morpheme of another word,

eg . television + broadcast : telecast

ترجمه ی قرضی

ترجمه ی قرضی فرایندی ازساخت واژگان جدید درزبان است که طی آن تک تک تک تکواژهای تشکیل دهنده ی واژه ی زبان مبداء به معادل های تکواژی خود درزبان مقصد ترجمه شده وبا ترکیبی مشابه و بدون تغییر در سطح زبان مقصد رواج پیدا می کنند. مانند : superman

ubermansch : uber + mansch : uber (super) + mansch (man)

Loan translation

Loan translation is a method of creating new vocabulary items through translating the morphemes of the foreign words into the morphemes of the target language , eg . "ubermensch": uber : super , mensch : man " superman " .

گستره سازی

فرایند گستره سازی عبارت است از بسط معنایی واژگان جدیدی که در ابتدا به شکل اسمهای خاص تجاری در سطح زبان رواج پیدا می کنند. مانند : Whitex

Extension

Extension is the expansion of the meaning of the new lexical items which are created from proper names, eg. "Whitex".

محدود سازي

محدود سازی فرایندی از ساخت واژگان است که طی آن واژه ای رایج در سطح زبان علاوه برحفظ معنای عمومی خود , گستره ای خاص ازجمله نام کالاهای تجارتی رادرخود می پذیرد. مانند : Tide / Tide (پودر شوینده)

Narrowing

۱۱٦ فصل چهارم

Narrowing is a process of word formation through which an ordinary lexical item takes a particular meaning in addition to its original general meaning, eg. tide / Tide (washing powder)

اختصار

فرایند اختصار عبارت است از کوتاه کردن واژگان تا حد هجای اول با حفظ معنای قراردادی آنها. مانند: آز: آزمایشگاه

Shortening

Shortening is the process through which words are shortened in order to create new words from the old ones but with no change in their meanings, eg . laboratory : lab.\

سر واژه

سرواژه فرایند ساخت قراردادی واژگان انحصاری با کاربردهای خاص به شمار می آید که طی آن حرف یا حروف آغازین گروهی معین از واژگان در کنار هم چیده شده و با تطبیق پذیری ازالگوی زنجیره ای ساخت واژگان زبان مورد نظر , واژه ای جایگزین برای دلالت بر کل گروه را ارایه می دهند . مانند : بهسامان : بهینه سازی مصرف انرژی

Acronym

Acronym is the result of the formation of a word through the setting of the initial letter or letters of each word in a phrase together for the use as the title of an organization , eg . Organization of Petroleum Exporting Countries : Opec .

اخلاط

اخلاط عبارت است از ترکیب دو واژه جهت حصول یک واژه ی غیرانحصاری که از دیدگاه دستوری وظایف هردو واژه را انجام دهد . در این فرایند بخش یا بخش هایی از " He will " قرار می گیرد . ما نند : 'واژه ی دوم حذف و به جای آن نماد " He 'll

این اصطلاح همچنین در مورد سرواژه ها با حروف بزرگ نیز به کار می رود.

Abreviation

Abreviation is the process of the combination of two words by leaving out parts, keeping the intention to represent the meaning of the full form of the words combined. In this process the parts left out are characterized by the symbol "'". eg. He will: He'll

The term is used for the initial letters of phrases in capital, too. eg: CIA

پس سازی

فرایند پس سازی عبارت است از تحلیل عام تکواژی کلمات اشتقاقی که از طریق آن با درنظر گرفتن شباهت های موجود درساخت واژگان اشتقاقی رایج درزبان از پایه های مرتبط با آنها , ساخت واژگان پایه ای که اساسا درزبان وجود ندارند ازمشتق گونه های موجود آنها در سطح زبان میسرمی شود . مانند : / editor : ======== edit) editor

Conversion

Conversion is a process through which a word is used as another part of speech without any changes in its form, eg. to butter (verb)

تبديل

تبدیل فرایندی است که طی آن یک واژه بدون تغییر شکل ظاهری در نقش دستوری دیگری در جمله به کار رفته و معنای مربوط به آن نقش دستوری را از خود بر جمله اعمال می کند. مانند: (فعل) butter : to butter (اسم)

Conversion

Conversion is a process through which a word is used as another part of speech without any changes in its form, eg. to butter (verb)

ابداع

ابداع منبعی کاملا نادر از ساخت واژگانی است که اساسا چه در شکل تکواژی و چه در شکل واژگانی ریشه درهیچ زبانی ندارند بلکه صرفا ابداع شده و رواج یافته اند . مانند : nylon .

Coining

Coining is a rare source of making new words through which the creation of the new words is entirely original; it utilizes neither words from other languages nor from morphemes and words already existing in one's own language, eg. nylon

نام آوایی

نام آوایی منبعی منحصربه فردازساخت تعدادی انگشت شمارازواژگان است که طی آن ساخت و شکل گیری واژه با الگو پذیری و شبیه سازی اصوات موجود درطبیعت صورت گرفته است. مانند: chicken

Onomatopoeia

Onomatopoeia is a source of the creation of words through which words are created as an imitation of some natural sounds, eg. chichen.

رویکرد معنایی

۱- همگونگی عبارت است از شباهت یافتن مشخصه ای از یک واج به واج دیگری که در توالی با آن قرار گیر.(مثال: شنبه...... شمبه [ن]...... [م])

حذف:منظور ازحذف کاهش زنجیره صوتی است که درتلفظ جا افتاده یک واژه
 مجزا وجود دارد. (مثال: می روم..... می رم)

Y- Elision: elision is the reduction of the sound segment in utterance of a word. (eg. Friendship...... Frienship)

۳- **زوج های کمینه** جفت واژگانی هستند که بجز یک اختلاف دریک واج درمکان همسان، دارای شکل بکسان باشند. (مثال: بار .... کار)

r- Minimal pairs: minimal pairs are the two distinguished words which are the same in form but different in one phoneme in the same place. (eg. Meat vs. Seat)

٤- اصطلاح: اصطلاح زنجیره ای از واژگان است که برآیند معانی تک تک آنها می
 تواند بیانگر معنی کل زنجیره باشد. (مثال: چشم پوشی کردن)

£- Idiom: an idiom is a string of words for which the meaning of the whole expression can not be determined from the meaning of the individual morphemes that make up the string. (eg. To pull the wool over one's eyes: to deceive)

٥- ضرب المثل: ضرب المثل هر رشته واژگانی است که بیامی بیش از مجموع واژگان
 به کار رفته در ساخت آن متصور شده باشد (مثال: مرغ همسایه غازاست)

o- Proverb: a proverb is any string of words whose meaning is understood as something more than the sum of the meaning of the morphemes it contains. (eg. There is no use crying over spilled milk: Feeling pitty can not help at all.)

۱۲۰ فصل چهارم

٦- استعاره: استعاره اصطلاحی است که در آن برآیند معنی رسمی واژگان، مورد نظر
 نیست. (مثال: دست تقدیر)

1- Metaphor: a metaphor is an expression in which literal meaning is not intended, and the literal meaning is completely nonsense. (Playful little lamb: nauty child).

۷- **معنای ذهنی**: معنای ذهنی در برگیرنده آن دسته از مؤلفه های بنیادی و اساسی معنا است که به وسیله کاربرد تحت اللفظی واژه منتقل می شوند.(مثال: سوزن: تیز، باریک)

V- Conceptional meaning: Conceptional meaning is the conventional meaning containing the essential components of the meaning conveyed to the listener by the word itself. (eg. Knife: a tool, happiness: a feature)

۸- معنای متداعی: معنای متداعی عبارت است از تلویحات مرتبط با واژه که با کاربرد
 واژهدر ذهن تداعی پیدا می کند(مثال: سوزن: دردناک).

A- Association meaning: association meaning is the connotations conveyed by the word to associate some features in the listener. (eg. Knife: sharp and painful; cake: delicious and sweet)

۹- مشخصه های معنایی شاخصه هایی هستند که صحت و درستی معنای جمله آرایه شده را تحلیل می کنند. (مثال: دوستم دیوار را رنگ کرد، از نظر معنایی جمله ای صحیح است. دیوار دوستم را رنگ کرد، از لحاظ معنایی نادرست است.)

9- Semantic features: Semantic features are the features that analyze the correctness of the meaning of an already existing sentence. (eg. My friend painted the wall: True, the wall painted my friend: False)

۱۰- روابط واژگانی: روابط واژگانی شاخصه تعیین کننده معنی واژگان مطابق با ارتباط آنها با دیگر واژگان به کار رفته در جمله، و نه در ارتباط مستقیم با مشخصه های معنای آن واژگان، است.(مثال: دختری به نام نسترن آمد. نسترن اشاره کننده به یک دختر و نه یک دکل است.)

V-- Lexical relation: lexical relation is the determination of the meaning of the words according to their relations with the other words in the sentence, and not directly according to their semantic features.(eg. A girl, named Rose, came in.)

11- شمول معنایی: هر گاه معنی یک واژه جزئی از معنی واژه ای دیگر باشد، این وضعیت شمول معنایی نام می گیر.(مثال: رز-کل، چنار-درخت).

11- **Hyponymy:** Hyponymy is a feature in which the meaning of a word is part of the meaning of another word with a vaster area of meaning. (rose: flower, poodle: dog, dog: animal, carrot: vegetable, oak: tree, ant: insect)

۱۲- هم معنا شمولی: هم معنا شمولی اشتراک دو یاچند واژه در داشتن یک اصطلاح مافوق است.(مثال: بشه: حشره...... عقاب:برنده ....بشه گعقاب:حیوان)

NY- Co-hyponymy: co-hyponymy is the share of two or more words in one syperordinate term. (ant: inset, eagle: bird,......ant& eagle: animal)

۱۳ - هم آوایی: یکسان بودن تلفظ دو یا چند واژه با شکل های نوشتاری متفاوت هم آوایی نام دارد. (مثال: حیات... حیاط)

۱۲۲ فصل چهارم

Y- Homophony: homophony is the feature in which two or more written words have a same pronunciation while their dictations differ. (eg. meatmeet, flour-flower, where-were)

16- Homonymy: homonymy is a feature in which a form or a word (both in written or spoken use) has two or more irrelated meanings. (eg. bank: in relation to tiver-bank in relation to money, pupil: in relation to school-pupil: in relation to eye)

10- Polysemy: Polysemy is a feature in which an individual word contains some related meanings as a result of meaning expansion. (eg. head: part of the body, chief, bubbles on beer)

۱۲- فحوای زبانی (همبافت): فحوای زبانی (همبافت) عبارت است از مجموعه واژه های دیگری که در یک بافت به کار رفته و در مشخص کردن معنی مورد نظر واژه نقش تعیین کننده دارند. (مثال: عقاب در رأس هرم برندگان قرار دارد ..... رأس: نوک)

N- Linguistic context (co-text): Linguistic context (co-text) is the collection of the words used in a very same sentence; it helps to find out which meaning of the several meanings of a word is appreciated. (eg. co-text: He went to the bank for a loan).

هم معنایی

هم معنایی یکی از ویژه گی های واژگانی است که طی آن دو یا چند واژه می توانند به دلیل داشتن روابط بسیار نزدیک معنایی دراکثر جمله ها جایگزین هم شده وبه جای یکدیگربه کار روند. مانند: reply معنایی دراکثر جمله ها معنایی دراکثر عمله علی معنایی دراکثر معنایی دراکثر معنایی دراکثر معنایی دراکثر معنایی دراکثر معنایی دراکثر معناید عمله معنایی دراکثر معنایی معنایی دراکثر دراکث

Synonymy

Synonymy is a feature in which two or more words have such a close semantic relationship that can substitute each other in most sentences, ie they are usually intersubstitutable, eg. answer $\sim$ reply.

تضاد معنایی

تضاد معنایی یکی دیگر از ویژه گی های واژگانی است که طی آن دو واژه از دیدگاه معنایی در تقابل با یکدیگر قرار می گیرند . تضاد معنایی از لحاظ تقابل مستقیم و غیر مستقیم خود به دو زیرگروه درجه پذیر و درجه نا پذیر تقسیم می شود .

Antonymy

Antonymy is a feature in which two or more words have an opposite semantic relationship. Antonymy is itself subdivided into two categories: gradable, nongradable.

تضاد معنایی درجه پذیر

در تضاد معنایی درجه پذیر دو واژه به دلیل وجود درجا ت قیاسی بین آنها که امکان ساخت صفت تفضیلی وعالی ازهریک را میسرمی سازد درتضادغیرمستقیم با یکدیگرقرارمی گیرند. مانند : (small VS big (smaller .

Gradable antonymy

In gradable antonymy,the two words are not directly opposite because the occurance of comparison is possible as there are grades between the two antonyms, eg. small VS bigg (smaller).

فصل چهارم

تضاد معنایی درجه نا پذیر

درتضاد معنایی درجه نا پذیرکه باعنوان زوج های مکمل نیزشناخته می شود دو واژه در تقابل مستقیم با یکدیگرقرارمی گیرند به شکلی که هیچ درجه ی قیاسی میان دوواژه ی متضاد وجود نداشته وصورت منفی یکی از آنها دلالت برواژه ی دیگردارد . مانند: WS female

Nongradable antonymy

In nongradable antonymy - titled as complementary pairs - there are no grades between the antonyms; the negative form of one denotes the other one, eg. male VS female.

Types of prefixes

انواع پیشوند ها

Verb maker Prefixes

پیشوندهای فعل ساز

en: enable enchain encourage enlarge

em: emboss empower embrace

Negative maker prefixes

پیشوندهای منفی ساز

dis: disappear dishonest disagree disarm disarm

un: unbelievable unkind unknown unlucky uncomfortable

mis: misguide misunderstand mislead mistrustfulin: inaccurate insufficient incomplete independentim: immortal immortal imperfect impatient

ir: irresponsible irregular irrelevantil: illegal illiterate illicit

Types of suffixes

انواع يسوندها

Noun makers out of verbs

پسوندهای اسم ساز از فعل

ment: statement arrangement agreement investment

ation: examination consideration information

ion: invention protection translation dictation

ance: appearance existence assuranceence: reference difference insistence

al: arrival proposal approval

ing: fastening happening building

y: unity discovery

Noun makers ou of adjectives

یسوندهای اسم ساز از صفت

ness: whiteness fatness happiness

ship: hardship

hood: falsehood maidenhood

ity: timidity scarcity tropidity

dom: freedom wisdom

Noun makers out of nouns

یسوندهای اسم ساز از اسم

hood: neighborhood childhood manhood

ship: membership leadership citizenship friendship

dom: kingdom

ist: botanist geologist biologist

Adjective makers out of nouns

پسوندهای صفت ساز از اسم

فصل چهارم

less: faithless careless hopeless senseless

some: troublesome

ish: childish foolish

ible: sensible

able: comfortable

like: manlike

ful: lawful careful doubtful faithful

Adjective makers out of verbs

پسوندهای صفث ساز از فعل

less: restless fearless

able: readable changeable eatable **ive:** aggressive exceptive active

Noun makers out of verbs

پسوندهای اسم ساز از فعل

er: player lecturer writer teacher

or: actor visitor ventilator

ess: actress

Verb makers out of adjectives

پسوندهای فعل ساز از صفت

ize: realize legalize familiarize rationalizeen: shorten loosen fasten tighten lessen

Verb makers out of nouns

پسوندهای فعل ساز از اسم

en: strengthen lengthen

فصل پنجم

بررسي مقابله اي

ساخت جمله

در

فارسي

9

انگلیسی

CONTRASTIVE ANALYSIS

بررسي مقابله اي

بررسی مقابله ای عبارت است ازسنجش شباهت ها و تفاوت های دو زبان ازجنبه های گوناگون با هدف ترجمه وتدریس آنها.این سنجش بامطالعه ی فرایند های ساخت جمله هادرزبان های گوناگون انجام می شود . دراین راستا اجزای معادل دردوزبان با یکدیگرمقایسه شده و وجوه تشابه و تفاوت آنها جهت جلوگیری ازتفسیر نادرست درترجمه به شرح زیر بررسی می شود:

Contrastive analysis deals with the similarities and the differences between two languages regarding various aspects . The study follows the goal to help the translation or the teaching of the languages . The subject is carried out through the study of the sentence formation processes in the languages. To do this, all same elements in the languages are compared to find out the similar and different aspects in order to prevent wrong interpretations in translation. The process goes on as the following:

الف - بررسی مفهوم واژگان: دراین بخش واژگان معادل در دو زبان از لحاظ فرهنگ اجتماعی است که درفارسی بامفهوم حاشیه-suburb بررسی می شوند .نمونه ی آن واژهی انگلیس نشین دلالت برقشرفقیر جامعه داشته و درمقابل درانگلیسی معرف قشر مرفه حامعه است .

A= Word meaning: In this stage, word equivalents, regarding their social and cultural aspects are studied. Words like "suburb" implying the wealthy group of some societies are socially studied to prevent just a denotational equivalent which implies a poor group in some other societies.

ب – **بررسی کاربرد واژگان :** دراین بخش دامنه ی عملکرد معنایی واژگان دو زبان مورد مقایسه قرار می گیرد . نمونه ی آن واژه ی بزرگ در زبان فارسی است که با

دامنهی کاربردی grand big large گسترده درسطح گفتارگویشوران این زبان با کلمه هایی همچون که دامنه ی کاربردی محدودتری دارند معادل می شوند.

B= Word use: In this stage, semantic functions of the words of the languages compared and contrasted are studied. As an instance, the domain of the word "bozorg" in Persian is compared with its English equivalents "large" big "and "grand" which have a more restricted domain.

ج – **بررسی کاربرد مفهومی جمله ها :** موضوع این بخش تحلیل جمله هایی است که ترجمه ی اجزای آنها نشان دهنده ی مضمون آنها نباشد . در این راستا معادل مفهومی جمله هایی مانند:

How many miles does your car get to a gallon?

ماشین شما صد کیلومتر چندلیترمی سوزاند ؟ مورد بررسی قرار می گیرند.

C- Sentence semantic functions: The goal that this stage follows is to analyze the sentences the translation of the components of which does not represent the current equivalent of the sentence in the second language. Here, the translation of the sentences like: "How many miles does your car get to a gallon? "are studied.

ح - بررسی قواعدحاکم بردوزبان: این بخش به مقایسه ی قوانین حاکم بردوزبان پرداخته ومقوله ی حذف یا افزوده شدن برخی از قواعد همراه با گسترش حاکمیت برخی دیگراز آنها را بررسی که درفارسی معادلی برای the می کند. نمونه ی آن رامی توان درکاربرد حرف تعریف معین آن وجود ندارد جستجو کرد.

D= Language rules: In this stage, the rules dominating the two languages are considered to study the deletion or the addition of some of them along with the expansion of their application. Article "the" in English which does not have any equivalent in Persion is a subject to study in this stage.

۱۳۰ فصل پنجم

METHODOLOGY

روش شناسي

ساختارجمله ها در حوزه ی زبانشناسی درسطح دو رویکرد دستور سنتی و دستور زایشی مورد مقایسه و تقابل قرار می گیرد .

The comparison and contrast of the sentence structures in linguistics is carried out in "Traditional" and "Generative" grammar.

الف - دستور سنتی: این رویکرد به تعریف اجزای کلام از جمله اسم فعل صفت قید کلمه های نقشی و معرف ها پرداخته و نقش بخش های مختلف کلام ازجمله نهاد و گزاره و همچنین نوع اجزای جمله را مورد بررسی قرار می دهد. دراین رویکرد شباهت ها و تفاوت های موجود در روساخت دو جمله به ویژه ساختار جمله ها و ساختار معرف ها مورد توجه قرار می گیرند.

A= Traditional grammar: This approach deals with the definition of the sentence components such as nouns, verbs, adjectives, adverbs, etc. along with the function of subject and predicate. Contrastive analysis in this approach deals with surface structure and mainly sentence structures to focus on the similarities and differences between the sentences.

 B= Generative grammar : In this approach , the comparison of the sentence structures is achieved regarding the initial sentence stage , ie. deep structure . To do so , the deep structures of the sentences compared are determined and sequentially , transformations leading to the final surface structures of sentences in both languages are compared .In other words ,the syntactic rules which lead the deep structures to the final surface structures in both languages , and not the elements in the surface structure , are compared . This approach necessarily focuses on the transformation rules that create the surface structure which may not be somehow similar to its deep structure .

مثال:

The red apple is on the table . (روساخت) .
The apple is on the table . The apple is red . (ژرف ساخت) .
The apple which is red is on the table . (عبارت موصولی) .
The apple red is on the table . (کاهش عبارت موصولی) .
The red apple is on the table . (جمله ی اصلی)

انتخاب هریک ازرویکردهای سنتی یا زایشی به هدف بررسی کننده بستگی دارد . دردستورسنتی بررسی کننده به تجزیه و تحلیل زبان پرداخته و بدون مراجعه به هرگونه مرجعی که خارج از حوزه ی زبان قرارداشته باشد اجزاء و الگوهای زبان را توصیف می کند درحالی که دردستور زایشی تحلیل کننده بر ارتباط میان زبان و تفکروهمچنین ارتباط میان شناخت انسان و زبان تاکید داشته و معتقد است درتحلیل زبان صرفا" نباید برتفاوت های موجود میان زیرسامانه های زبان از جمله نظام زبانی نظام آوایی نظام دستوری و… تاکید کرد بلکه ابزارمفاهیم مشابه نیز که درتمامی زبان ها وجود دارند باید مورد توجه و تاکید قرارگیرند.

The selection of either of the approaches depends upon the goal of the researcher. In the traditional approach, the researcher analyzes the sentences

۱۳۲ فصل پنجم

and describes the language patterns and language elements regardless of any reference out of language field . In generative grammar , on the other hand , the researcher focuses on the language - thought relations as well as the relationship between man's cognition and language . This approach confirms that language subsystems such as phonetics and grammar should not be the mere ones under emphasis ,but other similar means to convey the meaning should be focused on , too .

ایراد های وارد شده به دستور زایشی

یکی ازایرادهای وارد شده به دستورزایشی درتحلیل زبان قواعد گشتاری است. این قواعد صرفا" به ساختارنحوی جمله ها پرداخته وهیچگونه اطلاعاتی درمورد تعامل های صرفی ویا ارتباط های موجود میان جمله های زبان که به شکل عینی برای برقراری ارتباط به کار می روند نمی دهند. حتی نظریه ی استاندارد نیز تفاوت های ساده ی میان ساختارهای دو زبان را مشخص نکرده و به جزئیاتی ازقبیل تعداد و جنس نمی پردازد.

Model of Generative Grammar: Problems

A major problem with generative grammar in contrastive analysis is with the analysis of transformation rules . These rules merely deal with the syntactic structures of sentences and represent nothing about the inflectional intractions or the interrelations among the sentences used to create a real communication . Even the "Standard Theory" does not specify the simple differences between the sentence structures of the languages and does not focus on details .

مراحل مقایسه و تقابل زیرسامانه های دو زبان

Comparison stages of the subsystems in languages:

الف – انتخاب: دراین مرحله تحلیل کننده پس ازمراجعه به تجربه ی شخصی وشم زبانی خود نمونه هایی از جمله های دو زبان را برای مقایسه انتخاب می کند.

A= Selection : A selection of the sentences to be compared across languages is done according to one's language intuition .

ب – **توصیف :** در مرحله ی دوم ساختارهای دستوری دو زبان توصیف می شوند .

B= Description : Structural rules applied to the sentences are analyzed and described .

books trees oranges پرتقال ها درختان کتاب ها

C= The analyzer seeks for the the similarities and the differences laying in the semantic field and the distribution of the parameters as well .Regarding Persian compared with English in the form of plurals , the researcher comes the plural bound morpheme "an" (for human being) and "ha" for nonhuman being while in English he comes to the plural morpheme "s" for all with the allophones "s", "z" and "iz" as the preceeding examples .

یافتهی دوم اودراین بررسی کاربردشکل مفرد یا جمع اسم ها پس ازصفت های کمیتی جمع است که این پارامتردرفارسی با توجه به کاربرد شکل مفرد اسم ها پس ازصفت های

کمیتی جمع درتقابل باانگلیسی که شکل جمع اسم هارا پس ازصفت های کمیتی جمع به کارمی برد قرارگرفته اما اگراین صفت درفارسی بعد ازاسم قرارگیرد کاربرداسم به شکل جمع است .

Then he will come to the singular and plural form of the noun after the quantitative adjectives in which he finds all nouns singular in Persian after the quantitatives while he finds the nouns plural after these adjectives in English .He concludes that in Persian, the noun stands plural only when it stands before the quantitative adjectives.

هفت پنجره seven windows پنجره many books

د – پیش بینی : در این مرحله تحلیل کننده پس از بررسی تفاوت ها و شباهت های دو زبان پارامترهای غیرمشترک آنها راجهت شناخت تاثیر آنها بر ترجمه مورد ارزیابی قرارمی دهد . در اجرای این مرحله روانشناسان رفتاری سه فرضیه را مطرح می کنند :

D= Prediction: Having noted the similarities and the differences, the analyzer notes the unshared parameters in the languages and studies their influences in translation. In this stage, behaviorists set forth three hypotheses:

1- فرضیه ی تحلیل مقابله ای قاطع :روانشناسی رفتاری معتقد است درفرایند یادگیری اصل انتقال دردو سطح فراگیری و تاثیرفراگیری فعال بوده و دو نمایه دارد: مثبت و منفی. انتقال مثبت هنگامی روی می دهد که فراگیری زبان دوم همانند فراگیری زبان اول باشد . دراین حالت سادگی درفرایند یادگیری به شخص کمک می کند تا آموخته های خود درفراگیری زبان اول را به سهولت درفراگیری زبان دوم به کارگیرد

درمقابل انتقال منفی با تداخل تفاوت های میان دوزبان مشکلاتی را درفراگیری زبان دوم پدید می آورد که حجم آن به میزان تفاوت های موجود میان آن دو زبان بستگی دارد. واکنش فراگیرنده ی زبان دوم برمبنای اصل انتقال دریادگیری براین اساس کاربرد پارامترهایی از زبان مادری به جای آن دسته ازپارامترهایی است که در زبان دوم وجود ندارند . درنگلیسی مشاهده کرد.)//(نمونه ی آن را می توان درکاربرد واج ت درفارسی به جای واج

1- Strong version of the Contrastive Analysis Hypothesis: Behaviorists

believe that in learning process , the principle of transfer is at work in the levels of learning and the effect of learning . The principle has two aspects: positive and negative . Positive transfer takes place when learning the second language is the same as learning the first language where the simplicity of the learning process helps the learner to make use of his previous knowledge of his first language in learning the second language . Negative transfer , on the other hand , brings about difficulties as a result of the interference of the differences between the languages . These difficulties are dependent upon the existing differences between the languages . According to the principle of learning , the learner's reaction depends on the substitution of the parameters which do not exist in the first language . (eg.the substitution of "k" for "kh" in English)

Y- فرضیه ی تحلیل مقابله ای ضعیف: گروهی دیگر از نظریه پردازان در حوزه ی روانشناسی رفتاری ضمن رد نظریه ی دخالت اصل انتقال درفرایند یادگیری زبان خارجی براین باورهستند /۰/که تبدیل تفاوت های دو زبان به وجوه مشترک میان آنها (برای نمونه جایگزینی ت به جای درفارسی) به دلیل عدم فراگیری ودرنتیجه ناتوانی شخص در کاربرد آنها بوده وربطی به عملکرد اصل انتقال دریادگیری ندارد .براین اساس آنان پارامترهای زبان مادری درفراگیری زبان خارجی را نه یک عامل دخالت کننده بلکه یک

Y- Weak version of the Contrastive Analysis Hypothesis: Rejecting the

interference of the principle of transfer in learning , a group of behaviorists believe that the conversion of the differences into the similarities (eg. "k" for "kh" in English) is the reason of the learner's failure to use them and is not relevant to the function of the principle of transfer in learning . Thus :

This group of psychologists consider the first language parameters as a help in learning the language and not an interference .

۳- فرضیه ی تحلیل مقابله ای ملایم: این فرضیه به پیش بینی خطاهای فراگیرنده ی زبان پرداخته)/ / وبادرنظر گرفتن جایگزینی پارامترهای زبان مبدا در زبان مقصد (برای نمونه واج ت به جای عملکرد اصل محرک تعمیم دهنده در فراگیرنده را که مطابق با آن دانسته های قبلی فراگیرنده در یادگیری زبان دوم تعمیم پیدا می کنند رامطرح می کند . این فرضیه معتقد است طبقه بندی الگوهای انتزاعی وعینی برمبنای شباهت ها و تفاوت های آنها اساس یادگیری است و براین اساس هر زمان که تفاوت میان معناها یا صورت ها کم باشد رویداد ناهنجاری در فر ایند یادگیری بدیهی خواهد بود.

درمقابل هرگاه الگوهای موجود دردو نظام زبانی ازلحاظ نقش ویا قابلیت ادراک با یکدیگرمعادل باشنددرآن صورت تعمیم صحیح روی خواهد داد برای مثال اشتباهات یک فارسی زبان دراستفاده از آن دسته ازالگوهای نظام زبانی انگلیسی که هیچ سنخیتی با الگوهای نظام زبانی فارسی ندارند بسیار کمترازاشتباهات او دراستفاده ازالگوهای مشابه موجود میان دو زبان است که این امر تعمیم الگوهای نظام زبان فارسی درزبان انگلیسی دراین حوزه را توجیه می کند.

T- Moderate version of the Contrastive Analysis: This hypothesis notes

the prediction of the errors made by the learner. Considering the substitution of the parameters existing in the first language, it sets forth the principle of stimulus generalization in which the previous knowledge of the learner in the first language extends in learning the second language. This hypothesis

states that learning is based upon the categorization of the abstract and concrete patterns and thus whenever the the differences between the meanings or the forms are not many, the occurance of the mistake will be rare. On the other hand whenever the patterns in a two language systems are similar in function, then correct generalization takes place. As an instance to explain the generalization of Persian patterns in English, the errors made by a Persian native speaker using the English patterns with no similarities, are fewer than the errors made when the patterns are similar.

• - تایید: دراین مرحله تحلیل کننده یافته های خود را با واقعیت مطابقت می دهد تامطمئن شود که آیا فراگیرنده ی زبان دوم خطاهای پیش بینی شده توسط اورا درعمل انجام می دهد یا خیر. در این راستا انجام یک آزمایش درمراحل زیرضروری خواهد بود:

E= Verification : The researcher here adapts his findings with the language realities to see if the learner commits the errors predicted by him or not .To do so , the following test is inevitable :

مرحله ی صفر : انتخاب صداها واژگان وساختارهایی که دردوزبان شبیه هم هستند دراین مرحله انجام می شود . با عملکرد اصل انتقال مثبت فراگیرنده در یادگیری عناصرزبان دوم با مشکلی دراین مرحله مواجه نخواهد بود .

Level • – Some similar sounds , words and structures are selected . The learner comes to no problems in learning the elements of the second language as the positive transfer is working .

مثال واجى : وجود صداى /b/ درهر دوزبان مثال واژگاني: دبوار : wall

هرحله ی یک: هم نشست دو یا چند واژه با یکدیگر در زبان مبدا که فقط یک معادل واژگانی در دایره ی واژگان زبان مقصد دارند: دراین مرحله فراگیرنده باید این تفاوت را درزبان مبدا مورد توجه قرار دهد.

Level 1 – Coaloscence: Two or more items in the native language converge into one item in the target language. The learner has to overlook the distinction he has learned in his native language.

هرحله ی دو – زیر تفاوت های توزیعی : یک توزیع در زبان مبدا رایج است که در زبان مقصد وجود ندارد وفراگیرنده نباید به آن توجه کند . به عنوان مثال برای واژگانی مانند "مگر" و " چندمین " معادلی درانگلیسی یافت نمی شود .

Level Y – Underdifferentiation: The equivalence of an item in the native language is absent in the foreign language. As an instance, for the Persian words "chandomin" and "magar" there are no equivalents in English.

مرحله ی سه - تفسیر مجدد: یک توزیع در هر دو زبان مبدا و مقصد و جود دارد که فقط گاهی اوقات با یکدیگر معادل می شوند و فراگیرنده آن را براساس شباهت های دو زبان در زبان مقصد تعمیم میدهد. توزیع زمان حال استمراری در پاره ای موارد نمونه ای از این تفسیر است.

Level \Gamma – Reinterpretation : An item which exists in the native and the target language .Sometimes they are equivalents , but other times they are not , as the following examples :

مرحله ی چهار – تفاوت بیش ازحد: یک توزیع درزبان مقصد وجود دارد که درزبان مبدا وجود ندارد و فراگیرنده باید آن را یاد بگیرد . نمونه ی آن زمان حال کامل استمراری درانگلیسی است که ساختارمعادل آن درفارسی وجود ندارد .

Level & – Overdifferentiation: An item in the foreign language is absent in the native language and the learner must learn them. The English structure of "future in the past" and "•" in Persian phonology stand in this category.

مرحله ی پنج – شکافت: برای یک توزیع درزبان مبدا دو یا چند توزیع درزبان مقصد وجوددارد. نمونه ی آن توزیع دوزمان حال ساده وحال استمراری درزبان انگلیسی(به عنوان زبان مقصد) و توزیع یک زمان مضارع اخباری درزبان فارسی(به عنوان زبان مبدا) درحوزه ی دستوری وهمچنین هم نشست چند واژه ی انگلیسی درمقابل یک واژه ی فارسی درحوزه ی واژگانی است.

Level o – Split : An item in the native language diverges into two or more items in the target language and the learner must learn their distinction .For instance , as the following examples prove , the distinction between " the simple present tense " and " present continuous tense " should be noted by the learner .

داری کجا می روی؟ مدرسه می روم. . Where are you going ? I'm going to school

۱٤٠ فصل پنجم

هرهفته کجامیروی؟پارک میروم. .Where do you go every week? I go to the park

chief , boss , director , chancellor , chairman , principal : رئيس

مقایسه ی ساختارهای نحوی

Comparison of the Syntactic Structures

ساختارهای نحوی به ابزارهایی از زبان اشاره می کنند که صورت دستوری جمله را به صورت معنایی آن ارتباط می دهند .دراین ارتباط ودرمقایسه ی نحو دوزبان فارسی وانگلیسی ساختارهای این دوزبان درحوزه های زیرمورد مقایسه قرارمی گیرند:

Syntactic structures imply the devices that convey meaning and relationship. Regarding to this, the syntaxes of Persian and English are compared in the following fields:

الف – **نظم وترتیب واژگانی :**هسته ی اسمی درساختارگروه های اسمی زبان فارسی قبل ازمعرف قرارمی گیرد درحالی که درانگلیسی جایگاه آن بعد ازمعرف است .

1. Word order: The core of a noun phrase in Persian precedes the modifier while in English it succeeds the modifier.

مثال:

garden flower گل باغچه flower garden پاغچه ی گل ب - صرف کننده ها: تکواژهایی هستند که واژه را ازلحاظ تعداد جنس زمان مالکیت ومقایسه صرف می کنند. نتیجه ی مقایسه ی زبان فارسی و انگلیسی دراین حوزه به شرح زیراست:

Y- Inflection : Inflections are the affixes that indicate number , gender , tense genitive case and comparison . Regarding the comparison of English and Persian in this field , the results are as the following :

۱- درانگلیسی پسوند جمع به آن دسته ازاسم هایی که پس ازصفت های کمیتی جمع قرارمی گیرند افزوده می شود در حالی که شکل اسم پس ازاین صفت ها درزبان فارسی همواره مفرد است.

A= In English , and not in Persian , the inflective plural suffix is attached to the noun standing after a plural quantitative adjective .

مثال:

هفت گل seven flowers

۲- درزبان انگلیسی پسوند جنسیت به تدریج درحال ناپدید شدن است درحالی که این
 پسوند اصلاً درفارسی وجود ندارد .

B= The gender inflective suffix is gradually disappearing in English while this suffix does not exist in Persian at all.

مثال:

actor / actress بازیگر

المحم فصل پنجم

۳- درانگلیسی شکل گذشته ی افعال با قاعده با افزودن ed به ریشه ی فعل به دست می آید پسوند و شکل گذشته ی افعال بی قاعده تابع دستوررایج خاصی نیست اما درفارسی صورت گذشته ی همه ی افعال اصلی با حذف / ن / از مصدر به دست می آید .

C= In English , the past form of most verbs include the suffix "ed" attached to the simple form of the verb , while in Persian , the past form of all verbs is made by the deletion of "N" from the infinitive .

مثال:

D= In English, possession is indicated by "'"or the preposition "of "while in Persian, possession is indicated by "e" attached to the noun.

مثال:

Daniel's book کتاب دانیال

۵- درانگلیسی مقایسه ی more و er ومقایسه ی عالی با est و most انجام می گیرد
 تفضیلی با درحالی که درفارسی فقط پسوندهای " تر " و " ترین " برای این دو منظور به
 کار می روند.

E= In English, comparison is indicated by "er" and "more" and superlative is indicated by "est" and "most" while in Persian, comparison is indicated by "tar" and superlative by "tarin" for all words.

مثال:

larger / largest بزرگترین more beautiful / most beautiful زیبا تر / زیبا ترین

ج – ارتباط با صورت : صورت صرفی فعل درمطابقت با فاعل خود دردو زبان فارسی وانگلیسی به شکل زیر است :

r- Correlation of form : Inflection of verbs in English and Persian regarding their subjects is as the following :

1- صرف فعل برای فاعل های مفرد و همچنین فاعل های جمع غیرجاندار در فارسی معمولاً با شناسه ی سوم شخص مفرد است براین اساس صرف فعل از لحاظ تعداد در فارسی با فاعل مطابقت ندارد درحالی که درانگلیسی فعل برای فاعل های جمع - چه جاندار و چه غیرجاندار - با شناسه ی سوم شخص جمع صرف می شود.

A= In Persian , verbs are inflected as for the third person singular for the plural form of the nouns denoting unhuman being , even if they are plural ,in other words , number does not influence the inflection of the verb , while in English , the verb is inflected according to the subject in number , no matter if it is human being or nonhuman being .

مثال:

The list of the books which is good is on the table.

The list of the books which are good is on the table.

درجمله ی is برای فاعل the list که مفرد است صرف شده ودرجمله ی دوم فعل are درمطابقت she books و قعل الله الله و درمطابقت books و قعل الله فعل الله و با فاعل دیگر - شفاف است اما درفارسی دربرخی موارد این مطابقت و جود نداشته و می تواند موجب خطا در دریافت منظور گوینده شود.

الاخم فصل پنجم

In the first sentence of the example, "is" relates to "the list" and in the second sentence, "are" relates to "the books". In Persian, on the other hand, the verb is inflected singular which can cause ambiguity.

Y- درفارسی شناسه ی مربوط به هر فاعل به شکل پسوند به فعل صرف شده درجمله وصل می شود در حالی که درانگلیسی صرف افعال برای همه ی فاعل ها - به استثنائ فعل اصلی صرف شده برای فاعل سوم شخص مفرد درزمان حال ساده - یکسان است .

B- In Persian , the subject influences the verb with a subjective inflectional suffix , while in English , this suffix – except for the verbs inflected for the third person singular in simple present tense – does not exist .

مثال:

I / You / We / They play.

من بازی می کنم . تو بازی می کنی . ما بازی می کنیم . آنها بازی می کنند .

د – واژگان نقشی : کلمه های پرسشی درنحو انگلیسی واژگان نقشی به شمار می آیند درحالی که این کلمه ها درفارسی درگروه واژگان استفهامی قرارمی گیرند.

E- Functional words: "Wh" words in English syntax are considered as functional words while in Persian syntax, they are considered as question words.

Daniel came here ? Who came here ? (واژه ی نقشی) دانیال آمد اینجا .

(واژه استفهامي)

هـ- ساختارهای معادل : جمله های موصولی درانگلیسی از تنوع ضمایر موصولی " که "برای which , ستفاده می کند درحالی که درفارسی فقط ضمیرموصولی " که "برای این منظور مورد استفاده قرارمی گیرد .

o- Equivalent structures: Relative clauses in English benefit a variety of relative pronouns as "who", "whom" "which" and "what", while in Persian, the unique relative pronoun "ke" is used at the beginning of the relative clauses.

و – ساختارهای غیرمعادل : قاعده ای در زبان انگلیسی وجود دارد که برای بیان یک منظورسه ساخت متنوع را به پدید می آورد اما درفارسی فقط یک قاعده برای این منظور وجود دارد . یکی از نمونه های آن توزیع وجه مجهول درانگلیسی است :

7- Unequivalent structures: A structural rule exists in English syntax which enables the expression of one meaning in three different structures, while this rule does not exist in Persian syntax.

ز – نشان دارکردن سازه های جمله : هردو زبان انگلیسی وفارسی قاعده ای دارند که به کمک آن یک عملکرد را برروی گروه های متمایز برای نشان دار کردن آنها اعمال می کنند . کاربرد این قاعده درزبان فارسی انتقال تمام سازه های اصلی به ویژه انتقال

الاتجام فصل پنجم

مفعول به ابتدای جمله را امکان پذیرمی کند اما عملکرد این قاعده درانگلیسی محدودتر بوده و انتقال مفعول به ابتدای جمله را شامل نمی شود.

V- Marking the sentence constituents: There is a rule in both English and

Persian which is applied to a constituent to mark it. The application of this rule in Persian is for all the constituents – particularly the object - through their displacement to the very beginning of the sentences. In English, this rule is applied only to the adverbs of place, time and request, and not to the object.

دبروز او نامه را نوشت . Yesterday , he wrote the letter .

ح – ساختاردرونی سازه ها : ارتباط درونی ساختارها با ساختاراصلی جمله درفارسی تابع نظمی متفاوت با انگلیسی است .

My friend and I من و دوستم

A- Internal structures of the constituents : In English and Persian , the interrelations of the internal structures follow different orders .

ط-ساختار بیرونی سازه ها: ارتباط بیرونی سازه های یک جمله با سازه های دیگر آن مطابق با اصول زیر است:

4- External structures of the constituents: The external relations of a constituent with other constituents in a sentence follow the following principles:

۱- درفارسی می توان با توجه به شناسه ی فعل فاعل را ازجمله حذف کرد اما درانگلیسی
 حذف فاعل ازجمله عملی نیست .

A= In Persian , because of the subjective inflectional suffix , the subject can be deleted from the sentence , while in English , the deletion of the subject in a sentence is impossible .

۲- برخی ازسازه های مفعول مستقیم درانگلیسی سازه ای ازمفعول غیرمستقیم درفارسی
 هستند.

B= Some "direct object" constituents in English are "indirect object" constituents in Persian.

۳- برخی ازسازه های قیدی درفارسی سازه ای مفعولی درانگلیسی هستند .

C= Some "adverbial "constituents in Persian are "object "constituents in English.

ط – گشتارها: دراین این سطح از تحلیل نحوی میزان تفاوت ساختارهای موردمقایسه درزبان های مبدا و مقصد به تعداد گشتارهایی بستگی دارد که برای شکل گیری روساخت به ژرف ساخت اعمال شده اند.

Y-- Transformations: In this stage of syntactic analysis, the differentiation of the structures compared is considered due to the transformations applied to the deep structures to create the surface structure.

مثال:

گل سرخ روی میز است . (گشتار انتقال صفت) . The red flower is on the table .

درشکل گیری روساخت جمله های بالا سه گشتاردرانگلیسی و دو گشتاردرفارسی به ژرف ساخت اعمال شده اند وگشتارانتقال صفت درفارسی دیده نمی شود . نمونه هایی نیزدردو زبان وجوددارند که در آنها تعداد گشتارها ی اعمال شده بر ژرف ساخت یکسان است .

In the surface-structure formation of the English sentence above, three transformations have been applied, in contrast, the equivalent surface structure of the sentence in Persian has gone under two transformations.

However, there are instances in both Persian and English in which the numbers of the transformations applied are the same.

مثال:

The flower on the table is pretty. (روساخت) . تيا است . گل روی ميز زيبا است . گل روی ميز (يبا است . گل روی ميز (. The flower is pretty . / The flower is on the table .) گل زيبا است . گر رون ساخت

The flower that is on the table is pretty . سیز است زیبا است . گلی که روی میز است زیبا است . (گشتارموصولی).

گل روی میز زیبا است . (گشتار کاهش موصولی) . The flower on the table is pretty

ی -آهنگ جمله :منظوراز آهنگ نواخت موزیکال جمله درهنگام بیان آن است.درفارسی و انگلیسی دو نواخت اصلی دربیان جمله وجود دارد : صعودی - نزولی و صعودی . دربیان جمله های پرسشی آغازشده با کلمه های استفهامی زبان فارسی هردوالگوی صعودی - نزولی و صعودی را به کار می برد اما در انگلیسی فقط نواخت صعودی - نزولی در ادای این دسته جمله ها مشاهده می شود .

N- Intonation: Intonation refers to the music of a sentence. There are two major patterns of intonation in English and Persian: rising-falling and rising. Rising intonation is used for simple questions both in English and Persian; in "wh" questions, however, English uses a falling pattern of intonation while in Persian, both rising-falling and rising patterns are used.

ر-استرس: درانگلیسی تغییر جایگاه استرس در کلمه غالبا " به تغییر معنا و نقش دستوری کلمه می انجامد اما درفارسی تغییر جایگاه استرس به ندرت باعث چنین تغییراتی می شود.

۱۵۰ فصل پنجم

علاوه بر آن تغییر جایگاه استرس اصلی در واژگان یک جمله باعث نشان دارشدن آن واژه درجمله می شود.

NY- Stress is the rising of pitch on a syllable in a word. In English the shift of the stress usually results in a new word with a different meaning and a different part of speech, while in Persian, stress shift very rarely results in a new word. This shift sometimes causes markedness in the sentence.

John drove to school yesterday.

استرس بر John پاسخ به پرسش who خواهد بود . استرس بر school پاسخ به پرسش where خواهد بود . استرس بر yesterday پاسخ به پرسش when خواهد بود .

Stress on "John" is an reply to the question with "who".

Stress on "school" is a reply to the question with "where".

Stress on "yesterday" is a reply to the question with "when".

ز – مکث : منظورازمکث توقف کوتاه مدت درهنگام ادای واژگان ویا گروه های یک جمله است . مکث درهردو زبان فارسی و انگلیسی گاهی موجب تغییرمعنا می شود .

Nr- Pause: Pause is the relative length of silence that one uses between words or group of words. Pause sometimes results in a new meaning in both Persian and English.

> مثال درفارسی: بخشش! لازم نیست اعدامش کنید. بخشش لازم نیست! اعدامش کنید.

twenty, three cent stamps twenty three, cent stamps

مثال درانگلیسی : بیست تمبر سه سنتی بیست وسه تمبر یک سنتی

مقایسه ی واژگان

Comparing the vocabulary items

فراگیران زبان خارجی غالبا" در درک مفهوم پوشیده ای که درون واژه قراردارد با مشکل مواجه هستند .از آنجا که این مفهوم با فرهنگ گویشوران عجین است یادگیری زبان خارجی آشنایی نسبی با فرهنگ اجتماعی آن زبان را طلب می کند . برای نمونه مفهوم کلمه ی شله زرد درفرهنگ درانگلیسی بوده و فراگیرنده نباید صرفا" به معنای sweet کلمه ی شله زرد درفرهنگ درانگلیسی بوده و فراگیرنده نباید صرفا" به معنای soupمدهبی ایرانیان بسیار فراتراز تحت اللفظی آن بسنده کند . براین اساس مطالعه ی واژگان و ترکیب های واژگانی دو زبان در چارچوب مراحل زیر انجام می شود:

Foreign language learner usually come to problems with the meanings implied in the words . Since the implied meaning is combined with the culture of the people speaking a language , familiarity with the culture of these people is necessary . As an instance , the meaning of "shole zard "in Persian something much more than its denotative meaning "sweet soup "in English; there are some cultural aspects which have been mixed with the denotative meaning of the word . To study these aspects , the study of the words is carried through the following stages:

A= The study of monomorpheme words like "cat" and "apple".

ب – مطالعه ی واژگان مرکب کتاب درسی text-book تخته سیاه blackboard مانند:

۱۵۲ فصل پنجم

B= The study of compound words like "text-book" and "blackboard".

ج – مطالعه ی واژگان مرکب مشتق مانند : آموزگار مدرسه school teacher

C= The study of compound derived words like "school teacher".

Every thing that shines is not gold. د - مطالعه ω فرب المثل ها مانند :هر گردی ω مطالعه ω فرد نمیشه

D= The study of proverbs like : "Everything that shines is not gold ."

ه – مطالعه ی اصطلاحات مانند: درنطفه خفه کردن دن اصطلاحات الند:

E= The study of expressions like "burry the hatcher".

و - مطالعه ی ترکیب های واژگانی مانند: تصمیم گرفتن make a decision

The study of idioms like "make a decision".

الگوهای مقایسه ی واژگان دو زبان:

Patterns to compare vocabulary items

الف – واژگان هم ریشه : دردایره ی واژگان دوزبان مورد مقایسه غالبا" واژگانی وجود دارند که ازلحاظ معنا ویا تلفظ بسیار شبیه هم هستند .

مثال: در : door

دراین ارتباط هراندازه که واژه ی زبان دوم ازلحاظ صورت ومعنی شباهت بیشتری به معادل خود درزبان اول داشته باشد یادگیری آن نیز ساده تر خواهد بود . اشکال اساسی این ویژه گی درجه ی درانگلیسی بارعاطفیegاوقوع وهمچنین جایگاه کاربرد آنها

دردوزبان است . برای مثال واژه خنثی داشته و واژه ی هم ریشه ی معادل آن درفارسی – " لنگ " – بارعاطفی منفی دارد .

A= Cognates: There are a number of words having reasonably similar pronunciations and similar meaning in the compared languages. The assumption is that the more similar a foreign language word is in its form, meaning and distribution to navigate the native language, the easier it is to learn. One basic difficulty with cognates lies in learning the proper frequency of their use. For instance, the word "leg" is of an ordinary currency in English, while its cognate "leng" has a negative implication.

ب - هم ریشه های جعلی: کلمه هایی در دایره ی واژگان دو زبان هستند که ممکن است از لحاظ صورت با یکدیگرشبیه باشند اماازلحاظ معنایی یا اصلا "شبیه هم نیستند ویا شباهت کمی بایکدیگر دارندکه این ویژه گی نه تنهابه یادگیری کمک نمی کند بلکه سرعت یادگیری را نیز کاهش می دهد.

B= False or deseptive cognates: These are words which are similar in form but may be different or only partially similar in meaning. This feature not only doesn't help learning but also may cause problems in its process.

ج — هم معناهایی که درصورت واژه با یکدیگر تفاوت دارند :واژگانی هستند که ازلحاظ معنی در به friendهردوزبان معادل بوده اما بارمعنایی آنها درهریک ازدوزبان متفاوت است . برای مثال معنی" دوست " دلالت برکسی دارد که نسبت فامیلی با شخص نداشته اما از نظر عاطفی و صمیمیت به وی نزدیک است . اما از لحاظ بار معنایی این کلمه در فارسی حوزه ی گسترده تری را شامل می شود که آن را حتی تا سطح برادرارتقا می دهد .

C= Words similar in meaning but different in form :These are the words which are in fact equivalent , but have different implications . For instance ,

the word "doost" in Persian equivalented with "friend" in English refers to a person whose compony, interests, and attitudes are sympathetic and to whom one is not closely related. However, in both languages the words have some further senses which are rooted in the cultures of their people.

د – کلمه هایی که معنایی غیرمعمول دارند : واژگانی ازدو زبان هستند که معنایی غیرمتعارف در ومعادل آن "طبقه اول " درفارسی second floorزبان دیگردارند . یکی از نمونه های آن است . در حوزه و معنا شناسی این گروه از واژگان در دو شاخه ی " هم معناهای همگرا " و " هم معناهای واگرا " بررسی می شوند .

D= Words that have strange meanings: These are the group of words whose equivalents in the second language are odd. For instance, the first floor in Persian is equivalented with the second floor in American English. In the field of semantics, these words are studied under the headings of "convergence" and "divergence".

هم معنا های همگرا: شرایطی است که در آن معنای دویا چند واژه درزبان مبدا با معنای یک واژه در زبان مقصد معادل می شود.

N= Convergence: It refers to a situation in which two or more concepts in native language are equivalent to one word in the target language.

مثال:

نوشیدن خوردن صرف کردن میل کردن drink

هم معنا های واگرا: شرایطی است که در آن معنای یک واژه درزبان مبدا با معنای دویا چند واژه درزبان مقصد معادل می شود . Y= Divergence: It refers to a situation where one concept in the source language may be divided into several concepts in the target language.

مثال:

big , large , major , grown up , great بزرگ

ه – شکل یکسان واژه ها وافعال چند کلمه ای : شرایطی است که درآن معانی کاملاً" متفاوت یک یک واژه در زبان مبدا با معنای یک واژه درزبان مقصد معادل می شود .

E= Phrasal verbs and unfamiliar way of coding the meaning: Here, metaphorical extension is the case in which languages exhibit differences. Therefore, different meanings of a word are equivalented to one word in the second language.

مثال:

 It's a dull knife .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .
 .

این شرایط براصطلاحات رایج دردو زبان نیزحاکم است. این اصطلاحات عموما" ازیک فعل و یک جزءاضافه تشکیل می شوند که فعل آنها با همراهی جزء اضافه های گوناگون معنایی خاص را درهراصطلاح منتقل کرده و معادل سازی جزء به جزء آن اصطلاح درزبان دیگررا غیرممکن می کند.

This extention dominates over the idioms of the two languages as well. Idioms are normally composed of a verb and a particle. The verb, when accompanied with a different particle, usually denotes a different meaning.

This makes the translation of the components of the idiom to grasp its meanin impossible .

مثال:

تلفن زدن

call up

look مراقبت کردن look after مراقبت کردن

سرزدن call on

صدا کردن

call

 e^{-} واژگانی که معنای تلویحی متفاوتی را در دو زبان می رسانند: این شکل از عملکرد واژگان درسطح زبان نشان دهنده ی تفاوت های فرهنگی میان جوامع مختلف است. برای نمونه واژه ی " چاق" درفارسی دلالت برسلامتی ونشاط داشته امامعادل آن درانگلیسی fat مفهوم بیماری وناخوشی را القاء می کند .نمونه ی دیگر آن مفهوم واژه ی pub است که درفرهنگ کشورهای انگلستان و امریکا دلالت بر مکانی معمولی برای خوردن مشروبات و همچنین ملاقات دوستان دارد اما درفرهنگ ایرانیان مکانی ممنوعه به شمار می آید.

F= Words with different connotations in the two languages :These words reflect cultural differences . For instance the word "chagh" in Persian indicates health and freshness , while its equivalent-"fat"-in English indicates illness . The same way , the word "pub" in English indicates a bar where the friends gather to meet and have hot drinks , and spend some time together,but in Persian,it indicates a blamed place which is forbidden to go to .

ز – واژگانی که در جغرافیای خاص یک جامعه رواج دارند: شرایطی است که درآن گویشوران یک زبان واژگانی متفاوت را برای بیان یک منظور خاص به کار می برند. برای نمونه است. معادل واژه ی " بنزین " در انگلستان petrol و در امریکا gasoline است. علاوه براین آن دسته از ترکیب های واژگانی زبان مبدا که معادل دقیقی درزبان مقصد نداشته باشند نیز به شرح زیردراین گروه دسته بندی می شوند:

G= Geographically-restricted words: These words demonstrate the case of language varieties. For instance in Brtain ,the word "petrol" is used for the car fuel, while in the United states, the word gasoline is used. This feature reflects a combination of geographical and cultural differences. In addition to this, those group of words which do not have a precise equivalent in the second language are categorized as the following:

۱ - برخی از ترکیب ها و گروه های واژگانی زبان مقصد فقط یک واژه ی معادل در
 زبان مبدا دارند.

صبح in the morning داماد son in law

N= Some word expressions in the target language have only one word equivalent in the source language.

۲- برخی از ترکیب ها و گروه های واژگانی زبان مبدا فقط یک واژه ی معادل در
 زبان مقصد دارند .

suit کت و شلوار bed تختخواب bed اسباب و اثاث

Y= Some word expessions in the source language have only one word equivalent in the target language.

۳- برخی از ترکیب های واژگانی زبان مبدا ازلحاظ معنای اجزای تشکیل دهنده باترکیب
 واژگان زبان مقصد تفاوت دارند .

newspaper روزنامه heavy storm توفان شدید man and wife

 Υ = Some word expressions in the source language differ with the target language in the components composing them .

£- Some word expressions in the source language differ syntactically with their equivalents in the target language .

fountain pen	خود نویس
nnou noun	ضمير فعل
wrist watch	ساعت مچی
noun noun	اسم صفت
salt and pepper	فلفل نمكى
noun noun conj	اسم صفت

۵- نظم واژگان دربرخی از ترکیب های واژگانی زبان مبدا با نظم واژگان در ترکیب های
 واژگانی زبان مقصد تناسب ندارد.

o- Word order in some expressions of the source language does not adapt with the word order in the expressions of the target language.

fork and knife کار د و چنگال

دخترها و يسرها the boys and the girls

معادل سازی واژگان

Word Equivalency

In contrastive analysis every word is studied in the following stages:

الف - آوایی : این سطح به بررسی ساختار واجی واژه پرداخته و تقابل واژگان را در جانشینی واج های گوناگون مورد مطالعه قرار می دهد . برای نمونه تفاوت دو واژه ی bet انگلیسی است که واج نخست واکدار و واج دوم بی واک p/b/b در واج های pet وpp است .

A= Phonological : This stage deals with the phonological structure of the word and studies the word contrast in the substitution of various phonemes . It notes that , for instance , the difference between the words /pet/ and /bet/ is in the phonemes /b/ and /p/ (one feature in difference : the former voiced and the latter unvoiced .)

ب - نحوی: نقش واژه درجمله و عملکرد آن در بافت دراین سطح مورد بررسی قرار
 می گیرد. به این ترتیب و براساس آنچه که پیشتر به آن پرداخته شد واژه پس از تحلیل
 ساختار نحوی ازلحاظ عملکرد درجمله مورد مطالعه قرارمی گیرد.

B= Syntactic : The function of the word along with its function in the context is studied in this stage .

ج – **کاربردی :** چگونگی استفاده از واژه در بیان مفهوم مستقیم یا انتقال معنای تلویحی آن دراین سطح مطالعه می شود که در بخش تحلیل گفتمان به تفصیل مورد بحث قرار خواهد گرفت .

C= Pragmatical: The use of the word to convey a direct mean or to transfer an implied mean is studied in this stage.

د معنایی : جنبه های معنایی واژگان دربافت دراین سطح ارزیابی می شوند .واژه دراین سطح از لحاظ معنایی تحلیل شده ودلالت آن برمفهومی خاص بررسی می شود. یکی از راهکارهای این امر تجزیه ی بدنه ی اصلی معنایی واژه به ساختارهای کوچکتر تشکیل دهنده ی آن است.

برای مثال واژه ی chase درجمله ی . The policeman chased the thief دارای دو ساختار معنایی دنبال کردن و دستگیر کردن است که درهم ادغام شده و معنی chase را به دست می دهند اما درفارسی واژه ای منفرد برای chase وجود ندارد . براین اساس راهکارجایگزینی معنای این واژه و واژه های مشابه آن درفارسی ابتدا تجزیه ی ساختارمعنای آن به سازه های کوچکتروسپس هم نشست معنی آن سازه هادرانتقال معنی واژه ی اصلی است. درمقابل گاهی اوقات علیرغم وجود معادل های هم خانواده دردوزبان واعده ای که ساخت سازه درزبان اول را موجب شده است در زبان دوم وجود ندارد .

مثال:

dead man جسد

dead animal Kimb

D= Semantics: Semantic aspects of the words in contexts are studied in this level. Here the word is semantically analyzed to clarify its specific implications. A procedure to this goal is to analyze the semantic features

composing its meaning. For instance, the word "chase" in the sentence "the policeman chased the thief" is composed of two semantic structures: follow and arrest. These two features have mixed to make the meaning of the word "chase", but there is no word alone to have these both features together in Persian. Thus the way to translate the word is first to analyze the word into its semantic features and second, to collocate their equivalent meanings. Sometimes, however, the rule due to which the word has been made in the source language does not exist in the target language.

و گاهی اوقات هردوزبان ازقواعدی بهره می گیرند که دامنه ای معین ومحدود داشته ونمی توان آن را تعمیم داد.

And sometimes , both languages have rules with restricted domains which can not be generalized .

مثال :

براین اساس هنگام ساخت معادل برای واژه درهردو زبان باید محدودیت دامنه ی عملکرد این قواعد را مورد توجه قرارداد.

Therefore these restrictions should be noted when making word equivalents .

Discourse Analysis

موضوع تحلیل گفتمان مطالعه وبررسی زبان درحوزه ی جامعه شناسی زبان است و دراین راستا نشانه های زبان شناختی از جمله اطلاعات گوینده از دانسته ها و اعتقادات شنونده اندیشه ها و عواطف آنها در شرایط گفتمان فرهنگ اجتماعی طرفین گفتگو وهمچنین

دانسته های مشترک آنها مورد توجه قرارمی گیرد. تحلیل گفتمان درحوزه ی زبانشناسی دردوزیرشاخه ی زبانشناسی رمز و زبانشناسی انسانی مطالعه می شود.

The subject of discourse analysis is the study of language in the field of sociolinguistics. Here regarding the social status of the sides of speech and their common knowledges, linguistic signals including the speakers' knowledges about the presuppositions as well as their emotions and thoughts are considered in the conversation situation. In linguistics, discourse analysis is viewed in two fields: "code linguistics" and "human linguistic".

زبانشناسی رمز: رویکرد این شاخه به زبان به عنوان یک نظام انتزاعی است که در آن توانش زبانی ازدیدگاه اجزای آن به ویژه واژگان نحو معناشناسی و واج شناسی بررسی می شود.

Code linguistics: It deals with language as an abstract system and is involved with competence distinguishing separated components of language such as syntax, semantics, phonology, and lexicon.

زبانشناسی انسانی: رویکرد این شاخه به زبان به عنوان یک نظام عینی است که در آن توانش زبانی در حوزه ی کنش زبانی پاسخ به پرسش هایی همچون: "چه کسی با چه کسی صحبت می کند ؟طبیعت این گفتگو چیست؟ چه وقت و در کجا انجام می شود؟ " را بررسی کرده وبرداشت شنونده از گفته های گوینده و به بیان کلی تر تعامل گوینده و شنونده در شرایط معین رامورد ارزیابی قرار می دهد . براین اساس جنبه های ارتباطی زبان در این شاخه از توجه بیشتری نسبت به صورت های تفکیک شده ی زبانی برخوردارهستند . نمونه ی این مطلب پرسش زیروپاسخ های مربوط به آن است :

Human linguistics: It deals with communicative competence, considering questions such as "Who is speaking to whom?", "When?", "Where?", "What activities are they involved in?' 'What is the aim of communication?"

This sense of linguistics stands within the domain of pragmatics which deals with communicative competence. Human linguistics tries to describe how the speaker implements his communicative intentions, how the hearer deciphers thespeaker's intentions, and how these interact in particular situations of communication. Therefore, the communicative aspect of language is of a higher attention in this sense. An instance for this is the following question and the answers to it:

Why don't you call up your friend? ? پرسش – چرا به دوستت تلفن نمی زنی ؟ Because I don't have a telephone. پاسخ الف – چون تلفن ندارم . That seems a good idea.

پاسخ الف جمله ی پرسش را صرفا" به عنوان یک سوال درنظرمی گیرد که درآن قید علت مورد استفهام قرارگرفته است اما پاسخ ب جمله ی پرسش را درسطح کنش ارتباطی و به عنوان یک پیشنهاد درنظرگرفته است.

The first answer takes the sentence as a simple question in which the adverb of reason is quested; the second answer on the other hand, takes the speech act into consideration and considers it as a suggestion.

همانگونه که در مثال بالا مشاهده می شود اگر چه ارتباط تنگاتنگی میان نقش های زبانی و صورت های خاص زبانی وجود دارد اما مطالعه ی شباهت ها وتفاوت های زبانشناختی زبان ها درالگوی رویکرد مخاطب محور اهمیت بسزایی دارد. دراین الگو عناصر زبانی اجزایی به شمارمی آیند که برای پیشبرد گفتمان به جنبه های شفاهی آن وابسته هستند. پارامترهای دیگری نیز که دراین فرایند گفتمان مورد توجه قراردارندعبار تند از: راهکارهای مورداستفاده ی طرفین در پیشبرد گفتمان ونمودهای زبانشناختی برای شناخت این راهکارها همراه باتشخیص شاخصه های معنایی براین اساس جمله درار تباط باستی که درآن به کاررفته است موردبررسی قرارمی گیرد. دراین راستا آشنایی با پاسخ

پرسش هایی از جمله " مردم چگونه زبان را به کارمی برند ؟ رابطه ی بین طرفین گفتگو چگونه است ؟ جایگاه اجتماعی آنها کجاست ؟ معناهای تلویحی و پوشیده چگونه درجمله هاجای داده شده اند ؟گفتگوی آنها درشرایط گوناگون چه الگویی رارعایت می کند ؟ آهنگ ونواخت جمله ها چه عملکردی دارند؟ " بررسی کننده را در تحلیل گفتمان یاری خواهد کرد. برای مثال تحلیل گفتمان جمله ی زیرتحت شرایط مختلف به شرح زیر خواهد بود:

As indicated in the example, close relationship between language functions and language forms prove the vitality of the linguistic study of similarities and differences of languages in a participant-oriented approach. In this approach, language elements are considered as components which are dependent upon the oral aspects of the language to develop the discourse. There are other parameters to be noted in this approach, too; ie. the procedures used by the two sides to develop the discourse along with the linguistic signals to distinguish these procedures and the semantic features. According to this notation, the sentence is analyzed inside the context it is used in .Questions like "How do the people use the language?"," How is the interaction of the two sides? ", "What is their social status?", "How are the implications implied in the sentence?", "What pattern does their speech follow in various conditions?", and "What is the function of the intonation of the sentences?" helps the researcher in the discourse analysis.

As an instance, the analysis of the following discourse in various conditions goes as the following:

تو بیرون نمی ری .....تو بیرون نمی ری You are not going out

a) You must not go out .....(prohibiting)

تو نباید بیرون بری ..... (امر)

b) No, you are not going out ...... (confirming)

- c) So, you are not going out ...... (threatening) پس تو بیرون نمی ری ..... (تهدید)
- d) You are not going out ! .... (expressing surprise) تو که بیرون نمی ری ..... (ابراز تعجب)
- e) (I'm informing you) You are not going out .... (stating)
  (اجازه نداری) تو نمی ری بیرون ..... (ممانعت)

بنابراین تحلیل گفتمان جمله ی بالا وابسته به شرایط خاصی است که جمله در آن بیان شده است.

Therefore the analysis of the sentence above is dependent upon the condition which it has occured in.

فصل ششم

اصول پاراگراف نویسی اجزاء پارگراف ساختار پارگراف ساختار پارگراف اصول نامه نگاری علائم قراردادی در نگارش

پارگراف و ساختار آن

بند و درمفهوم عام آن پارگراف عبارت است از گستره ی یک اندیشه ی واحد و منحصر به فرد که ازیک یا چند جمله برای تبیین یک ایده ی معین تشکیل می شود . هر پارگراف به طور معمول با یک جمله ی عنوان – جمله ای که دربرگیرنده ی ایده ی اصلی آن پارگراف است – آغازمی شود . این جمله درواقع جوهره ی اطلاعات داده شده در آن پارگراف به شمار آمده و عموما" استنتاجی کلی از مجموعه ی جمله هایی است که در راستای بیان آن ایده ی خاص با ارائه ی مثال یا استدلال مورد استفاده قرار گرفته اند . شایان ذکراست که چیدمان صرف جملات صحیح دستوری در کنار یکدیگرالزاما" به ساخت پارگراف منتهی نمی شود .مفهوم پارگراف به شکل عام علاوه بر چیدمان جملات صحیح دستوری در کنار یکدیگرالزاما" به صحیح دستوری در کنار یکدیگرالزاما" به صحیح دستوری در کنار یکدیگرالزاما" به ساخت پارگراف منتهی نمی شود .مفهوم پارگراف به شکل عام علاوه بر چیدمان جملات صحیح دستوری در کنار یکدیگردربر گیرنده ی ویژه گی های خاصی است که از مهمترین آنها می توان به پیوستگی و وحدت اشاره کرد .

نخستین ویژه گی یک پارگراف مطلوب پیوستگی است . پیوستگی در یک پارگراف عبارت است از استقرارارتباط منظم درونی میان جملات پیشین وپسین آن پارگراف.این ویژه گی باعث می شود تا بتوان به دلیل وجود ارتباط منظم ومنطقی موجود در میان جمله ها آنها را حتی درصورت درهم ریختن به شکل اولیه در پارگراف منظم کرد.

دومین ویژه گی یک پارگراف مطلوب وحدت است . وحدت دریک پارگراف به معنی یکپارچگی هدف تمامی جمله های آن پارگراف درتفسیر جمله ی عنوان آن است . این ویژه گی باعث می شود تاهریک ازجمله های پارگراف به شکلی مستقل به یکی ازجنبه های ایده ی مطرح شده در جمله ی عنوان پرداخته و با هماهنگی با جمله های دیگر تمامی جنبه های آن ایده را تسین کنند .

برای شناخت عملی دو ویژه گی مذکور - پیوستگی و وحدت - به این پارگراف توجه کنید: رضا برای انصراف از تحصیل خود در دانشگاه سه دلیل را مطرح می کند. ابتدا آنکه خانواده ی او از نظر مالی درشرایطی نامناسب قرار داشته و به دلیل داشتن سه خواهر کوچک و دبستانی او خودراملزم به کمک مالی به آنها می داند.دوم آنکه درصورت ادامه ی تحصیل مادراودر نگهداری کودکان کاملاً تنها مانده و این خود باعث بروز مشکلاتی فراوان خواهد شد. سرانجام آنکه یک شرکت بین المللی به تازگی پیشنهاد شغلی مناسب با فرصت های پیشرفت قابل توجه را به وی داده است که این می تواند

در آینده زمینه های داشتن یک زندگی آسوده ومناسب برای اووخانواده اش را فراهم کند.درنتیجه رضا مایل است تابه جای ادامه ی تحصیل به این پیشنهادشغلی پاسخ مثبت دهد.

جمله ی عنوان دراین یارگراف عبارت است از:" رضا برای انصراف از تحصیل خود دردانشگاه سه دلیل را مطرح می کند . " این به آن معنی است که پارگراف باید جهت تبیین این ایده که به صراحت در جمله ی عنوان معرفی شده است سازمان دهی شود . جمله ی عنوان سه دلیل را برای انصراف رضا از تحصیل در دانشگاه بیان می کند که این ایده به شکلی مناسب و با ارائه ی دلایلی که به صورت منظم ودرقالب جمله های منسجم با یکدیگرمطرح شده اند تبیین شده است. از طرف دیگر هریک از جمله های پارگراف با بیان یک جنبه ازایده ی مطرح شده درجمله ی عنوان و در هماهنگی باجمله های دیگرهدف پارگراف درتبیین ایده ی اصلی را به انجام می رساند . بنابر این پارگراف مذکوراز ویژه گی های پیوستگی و وحدت به شکلی مطلوب برخوردار است . علاوه بر آن كاربردكلمه ها وتركيب هاى انتقالي " اول آنكه " " دوم آنكه " و " سرانجام آنكه " نمایانگر وجود پیوستگی در سراسر پارگراف هستند . این کلمه ها و ترکیب ها که انواع آنها در بررسی یارگراف های گوناگون مورد معرفی قرار خواهند گرفت عموما" نقش برقراری ارتباط و ایجاد انسجام درونی میان جمله های یک یارگراف را بر عهده دارند . سرانجام ترکیب انتقالی "در نتیجه" که آغازگر آخرین جمله ی یارگراف است بیان کننده ی نتیجه گیری است که درقالب یک جمله ی چکیده و برمبنای آنچه که در یار گراف عنوان شده یامه گذاری شده است . جمله ی نتیجه دریک یار گراف اساسا" چکیده ای مختصرازمطالب مطرح شده در پارگراف به شمار آمده و در هماهنگی کامل با جمله ي عنوان قرار دارد.

بنابر آنچه که دراین بخش مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت ویژه گی های یک پارگراف مطلوب به شرح زیر طبقه بندی می شوند :

الف - داشتن یک جمله ی عنوان

ب - تبیین قابل قبول ایده ی مطرح شده در جمله ی عنوان

ج - پیوستگی

۱۳۸ فصل ششم

The structure of a paragraph

A paragraph is a unit of thought . It is composed of one or a certain number of sentences which develop a unique idea .A paragraph normally begins with a topic sentence , a sentence which is the expression of the main idea of that paragraph . The topic sentence is the essence of the information presented in in the paragraph .It is ordinarily a generalization which is developed through a few sentences presenting a certain idea. These sentences which bring about causes, descriptions, instances, arguments, etc. are to support and develop the topic sentence .

It is important to point out that just setting grammatically proper sentences together does not necessarily create an appreciated paragraph. A favourite proper paragraph, in fact always has specific properties. These properties are coherence and unity.

Coherence is the first major characteristic of a good paragraph .Coherence, by word means stick together. This property is achieved when the sentences in the paragraph hold together. Every sentence is somehow tied to the preceding and succeeding sentences of that paragraph. In a good paragraph, the sentences are so accurately arranged that they can be reorganized into their original form if they are scrambled.

Unity is the second major characteristic of a good paragraph. Unity, by word means the arrangement of the components to form a whole. This property is achieved when all the sentences in the paragraph serve to develop the topic sentence; ie.every sentence in the paragraph contributes to the development of the main idea which lays in the topic sentence.

In order to survey the mentioned subjects, consider the following paragraph. Jack does not intend to continue his education for three reasons .First of all, he has quite a poor family, and because he has three little sisters who go to primary school, he believes that he ought to help his family financially. In the second place, in case that he continued his education, his mother would be all

alone to look after the little children and this itself might create many troubles. Finally, a company has just offered him a suitable job with good opportunities of promotion that would help his family to live a comfortable life in future. Consequently, Jack is planning to take the job instead of going on with his education.

The topic sentences in the paragraph above is: "Jack does not intend to continue his education for three reasons. "This means that the paragraph should focus on the development of the idea represented in this sentence.

Moreover,no other sentences, which do not contribute to the development of this idea, are to exist in the paragraph. The topic sentence states three reasons for Jack's not intending to continue his education , and the idea is developed convincingly by the reasons expressed systematically through the sentences holding together by the preceding and the succeeding ones . This shows that this paragraph has coherence. On the other hand, all the sentences in the paragraph, tying to the topic sentence , serve to express the reasons in order to develop the main idea represented in it throughout the paragraph . Thus the paragraph has unity.

Furthermore, there are words and expressions like "first of all", "in the second place and "finally "which help to achieve cohesion in this paragraph. These elements which help the sentences of the paragraph hold together are termed "transitional words and expressions"; their function is to help to accomplish coherence throughout the paragraph.

Finally, the last sentence which starts with "consequently", states a conclusion about the paragraph. The concluding sentence is usually based on the major pieces of information represented throughout the paragraph.

According to what discussed above, it can be stated that a proper paragraph has the following characteristics:

- a a clear topic sentence
- b a properly developed idea
- c coherence
- d unity
- e preferably a concluding statement

۱۷۰ فصل ششم

سبک های سازمان بندی ایده ها در پارگراف

درسازمان بندی ایده ها و تبیین منظم ومنطقی هریک الگوهای متنوعی وجود دارند که بااستفاده از آنها ساخت پارگراف های گوناگون و مطلوب امکان پذیر می شود . هریک ازاین الگوها با داشتن ویژه گیهای معین روشی خاص رادرپی گیری و تفسیرایده ی تعیین شده مورداستفاده قرارمی دهند.

در این بخش متداول ترین این روش ها در قالب سبک های پارگرافی و درگروه های " روایتی " " توصیفی " " تشریحی " " علت و معلول " " طبقه بندی " " مقایسه و مقابله " و " ترکیبی " مورد معرفی قرار خواهند گرفت .

Methods of organizing ideas in a paragraph

In order to organize ideas in a paragraph, there are various methods by using which, creating coherent and unified paragraphs becomes possible. Each of these methods has its own properties and devices. Here seven frequently used methods of paragraph development; "narration", "description", "illustration", 'cause and effect', 'classification', 'comparison and contrast', and 'composite' along with their characteristics and devices are introduced and discussed.

سبك روايتي

یکی از روش های سازمان بندی ایده ها در پارگراف منظم کردن آنها بر مبنای زمان رخداد آنهاست . دراین روش که به سبک " روایتی " شهرت دارد وقایع برمبنای تقدم و تاخرزمانی منظم شده و در پارگراف سازمان دهی می شوند . این سبک برای خواننده امکان آن را فراهم می کند تا وقایع مطرح شده را به ترتیب و بر اساس زمان رخداد آنها پی گیری کند .

سبک روایتی که روشی بسیار متداول درسازمان بندی ایده ها به شمارمی آید شرایطی مناسب را درنگارش یا خواندن ایده هایی که بر اساس توالی زمانی منظم شده اند فراهم می آورد که از آن میان می توان به یادداشت های روزانه مقاله های مطبوعاتی گزارش های خبری متون تاریخی و زندگی نامه ی اشخاص اشاره کرد.

کلمه ها و ترکیب های انتقالی نقشی اساسی درایجاد روابط درونی میان جمله ها و حفظ پیوستگی درپارگراف های تبیین شده درسبک روایتی را برعهده دارند. متداول ترین این علائم عبارتند از:

اینک هنگامی که ضمن آنکه پس از آن سپس بعدا" قبل از آن قبلا" فعلا" از هنگام سر انجام در پایان در نتیجه در ضمن نخست اول دوم ...

پارگراف زیرنمونه ای ازپارگراف های نوشته شده به سبک روایتی است که در آن رخداد وقایع با رعایت تقدم و تاخر زمانی سازمان دهی شده اند.

ماه گذشته من و سه نفر ازدوستانم به دریاچه ی سدلار رفتیم . هنگام غروب و پس یک پیاده روی هشت ساعته درامتداد رودخانه ی لار به دریاچه رسیدیم . هنگامی که مکان مناسبی را برای برپا کردن چادرمان پیدا کردیم هوا تقریبا تاریک شده بود . در آن شرایط احساس سرما و گرسنگی می کردیم . پس از برپا کردن چادر ابتدا آتش روشن کردیم . سپس جوجه هایی را که همراه خود آورده بودیم برروی آتش کباب کردیم . طعم جوجه های کباب شده همراه باقهوه ای که درست کرده بودیم بی نظیر بود . پس ازغذا کنار آتش نشستیم و آوازخواندیم . سپس آتش را خاموش کردیم و به داخل چادر رفتیم . در آخرکیسه های خوابمان را بازکردیم و خوابیدیم . همه ی ما درداخل چادر و کیسه های خوابمان احساس آرامش می کردیم .

درجمله ی عنوان این پارگراف ایده ی مربوط به سفر به یک دریاچه بیان شده است . این ایده با روایت وقایع روی داده درسفر و رعایت تقدم زمانی آنها سازمان دهی شده است . ارتباط درونی مربوط به جمله های تفسیر کننده ی آن نیزبا کمک کلمه ها وترکیب های انتقالی " پس " " سپس " و "درآخر" برقرارشده است . علاوه برآن حفظ انسجام هر یک از جمله های پارگراف با جمله ی عنوان به کمک بسط جنبه های گوناگون آن نویسنده را درتشریح موضوع مورد نظر خود یاری کرده است . براین اساس سازمان دهی جنبه های مربوط به ایده ی مطرح شده در جمله ی عنوان با رعایت ویژه گیهای پیوستگی و وحدت در پارگراف به شکلی قابل قبول انجام رسیده است .

المال ششم فصل ششم

Narrative Paragraphs

One method of organizing ideas in a paragraph is to order them according to the time they take place. This kind of organizing ideas, ie sequencing the the occurance of the events according to time is called chronological order.

This method allows the reader to follow the events sequentially; according to the time they happen .

Chronological method, a very commonly used technique in organizing ideas, creates several opportunities to read passages in which specific events are narrated. Typical instances of such passages are dairies, journals, newspaper reports, history texts and biographies. Therefore, mastering the elements of this method leads to understand such paragraphs efficiently.

To create coherence throughout a narrative paragraph, the use of specific transitional words and expressions is particularly important. The most common of these devices are as follows: now; nowadays; when; while; latter; before; after; since; later; next; earlier; former; formerly; previously; at last; finally; subsequently; as; in conclusion; at the same time; first; second; etc.

The following sample paragraph represents a narration in which the events are ordered sequentially.

Last month, some of my friends and I went on a trip to Ringam Lake. We walked along the Simour River for eight hours until we reached the lake in the evening. When we found a suitable site for our camp, it was almost dark everywhere and we were frightened; furthermore, we felt hungry. First we set up our tent and built a fire. Then we roasted some chickens over the fire. They were quite delicious with our hot coffee. After the meal, we sat around the fire and sang songs. Then we put out the fire and went into the tent. Finally, we unrolled our sleeping bags and crowled into them. We felt warm and safe there.

This paragraph narrates a trip to a lake. Pay close attention to the events that are organized sequentially in accordance with the time they took place.

Furthermore, notice to the use of the transitional words of "first", "then", 'after'and'finally'by the help of which coherence is achieved convincingly throughout the whole paragraph.

سبك توصيفي

دومین روش متداول سازمان بندی ایده هادرپارگراف سبک توصیفی است. دراین روش نویسنده با تاکید بر ویژه گی های گوناگون موضوع های مختلف از جمله اشیاء اشخاص و یا مناظر به به توصیف آنها می پردازد. بر این اساس خصوصیات حائز اهمیت موضوع مورد بحث به طور دقیق مورد مو شکافی قرار می گیرند.

هدف پارگراف های توصیفی عموماً تاثیرگذاشتن براحساسات وعواطف خواننده است که این امر به روش های گوناگونی انجام می شود. یکی از متداول ترین این روش ها کاربرد گسترده ی صفت ها و قید ها برای تاکید برویژه گی های اشیاء و با چگونگی رویداد افعال است . براین اساس نویسنده با انتخاب واستفاده ی گستر ده ازصفت ها و قیدهای مناسب به تشریح موضوع مورد بحث پرداخته وجنبه های گوناگون آن راموردتاکید قرارمی دهد بدیهی است انتخاب به جا و کاربرد مناسب این کلمات نویسنده را در دستیابی به هدف خود - تاثیر عمیق برعواطف خواننده - به منزان چشمگیری باری خواهد کرد. همانگونه که پیشتر نیزاشاره شد هدف پارگراف های توصیفی درسازمان بندی ایده ها تاکید بر جزئیات است . بر این اساس توجه خواننده به نکات جزئی مطرح شده در پارگراف و همچنین چگونگی سازمان بندی آنها اهمیت فراوانی درشناخت وی از ایده ی مطرح شده درجمله ی عنوان دارد .این جزئیات که در یک یارگراف توصیفی جنبه های گوناگون ایده ی مطرح شده درجمله ی عنوان را به شکلی منسجم و منظم مورد تاكيد قرار مي دهند خواننده را در يي گيري منطقي مشي فكري نويسنده ياري مي كنند. ویژه گی دیگر پارگراف های توصفی برقراری ارتباط درونی در میان جمله ها از طریق تكرار كلمه هاى كليدى است. تكرارمتناوب اين كلمه هادرطول يارگراف نه تنها موجب تحریک عواطف خواننده می شود بلکه با همراهی کلمه ها و ترکیب های انتقالی باعث ا مجاد ارتباط درونی میان جمله های آن یارگراف نیز خواهد شد.

پارگراف زیر نمونه ای از پارگراف های توصیفی است که در آن ایده ی مطرح شده در جمله ی عنوان با تاکید بر جزئیات مربوط به آن تفسیر شده است.

مردمی که در شهرهای بزرگ زندگی می کنند انسان هایی بی قرار هستند . آنها به ندرت استراحت می کنند . این اشخاص همه چیزرا عجولانه انجام می دهند با شتاب راه می روند تند صحبت می کنند و با سرعت غذا می خورند . آنها ساعت های طولانی به کار مشغولند و مدت زمان کمی را می خوابند . زمان برای آنها بسیار با ارزش است . آنها غالبا" به ساعت های خود نگاه کرده و مکررا" برنامه های خود را در یادداشت هایشان مرور می کنند . وقت فراغت برای مردمی که درشهرهای بزرگ زندگی می کنند رویایی تجملاتی به شمار می آید .

در این پارگراف ویژه گی های مردمی که در شهرهای بزرگ زندگی می کنند مورد تاکید قرار گرفته است . درجمله ی عنوان این پارگراف ایده ی " بی قراری " به روشنی مطرح و در جمله های متعاقب آن تبیین شده است . هریک ازاین جمله ها بااستفاده از کلماتی مانند " عجولانه " " با شتاب " " تند " " با سرعت " " غالبا" " و " مکررا " بر یکی از جنبه های مربوط به "بی قراری" تاکید دارند . علاوه بر آن تکرارمتناوب ضمیر " آنها " که به مردم ساکن درشهرهای بزرگ اشاره می کند نقشی مهم را در ایجاد ارتباط درونی میان جمله ها و در نتیجه پیوستگی پارگراف ایفا کرده است .

Descriptive Paragraphs

The second method of organizing ideas in a paragraph is description. In this method, the writer tries to describe a person, an object, a place or a scene by focusing on its characteristics. Therefore the significant properties of the object under discussion are emphasized in details.

Descriptive paragraphs usually follow the goal of impressing the readers by the way they develop their ideas. One very popular way to achieve this goal is the frequent use of various adjectives and adverbs to describe how the concept under discussion is or how the event under discussion occurred. To do so, proper adjectives or adverbs should be selected and studded in the sentences abundantly, nevertheless, attention should be paid to avoid the redundant use of these elements. It goes without saying that the role of such

impressive words, when used properly, will lead to the increase of influence on the readers' emotions.

As mentioned before, descriptive paragraphs focus on details. Therefore, in order to get the ideas developed throughout the paragraph perfectly, one should pay close attention to the organization of the detailed information utilized to describe the concept.

Coherence, in descriptive paragraphs, is achieved through a unique way in addition to the transitional words and expressions. Like paragraphs of all other types,transitional words and expressions help to achieve coherence in descriptives, however, the most popular way to achieve this goal is the repetition of the previously mentioned words in the paragraph. This repetition, not only helps to keep the sentences of the paragraph interrelated, but also helps to increase the impression on the reader who reads the paragraph.

The following sample paragraph is a descriptive in which an idea has been convincingly developed in details.

The people who live in large cities are very restless people. They seldom really relax. They always do everything hurriedly. They walk fast, speak rapidly, and eat hastily. They work long hours and sleep few hours. Time is very important for the people who live in large cities. They frequently look at their watches and are never unaware of the date. Laisure is a great luxary for the people who live in large cities.

In this paragraph, the characteristics of the people residing in large cities are emphasized. Here the idea of "restlessness" for these people is clearly stated in the topic sentence and is developed through the sentences which come after it. Each sentence focuses on the property of "restlessness" by employing words such as "hurriedly", "fast", "rapidly", and "hastily".

Furthermore, the frequent repetition of the word "they" all through the paragraph should be appreciated here. "They" refers to the people who reside in large cities. This pronoun is repeated several times to keep the paragraph coherent by keeping its sentences interrelated.

۱۷۱ فصل ششم

سبك تشريحي

شده است.

تشریح سومین روش متداول در سازمان بندی ایده ها در یک پارگراف به شمار می آید. در این روش جنبه های مربوط به موضوع مورد بحث با کمک نمونه ها و مثال های گوناگون ارائه و تبیین می شوند. بر این اساس به کارگیری فنون توجیهی به ویژه ارائه ی مثال و در پاره ای از موارد استفاده ازنمودار اهمیت شایانی در سازمان دهی ایده ها و تفسیر آنها به کمک این سبک از پارگراف نویسی دارد.

ساختار پارگراف هایی که به سبک تشریح ایده ی مطرح شده درجمله ی عنوان را تبیین می کنند برپایه ی الگوی " نظریه " " تشریح " و " مثال " قرار دارد . براین اساس نویسنده پس ازطرح ایده ی اصلی به تشریح آن پرداخته وبا ارائه ی مثال های گوناگون نظرات خود را دررابطه با آن تفسیرمی کند . برقراری ارتباط درونی میان جمله ها درپارگراف های سازمان یافته به سبک تشریحی همانند پارگراف های سبک توصیفی با روش تکرارمتناوب کلمات کلیدی همراه با استفاده ی محدود از کلمه ها و ترکیب های انتقالی صورت می گیرد . متداول ترین این کلمه ها و ترکیب ها در سبک تشریحی عبارتند از : مانند مثل همانند به عنوان مثال برای نمونه شبیه به از جمله به مانند از قبیل همچون در مقابل بر خلاف از طرف دیگر از گراف زیرنمونه ای از پارگراف سازمان بندی شده به سبک تشریحی است که در آن پارگراف زیرنمونه ای از پارگراف سازمان بندی شده به سبک تشریحی است که در آن ازالگوی نظریه تفسیر و مثال برای تبیین ایده ی مطرح شده در جمله ی عنوان استفاده

انسان خردمند انسانی روشنفکر است . او همواره به عقاید دیگران احترام گذاشته و هرگزسلیقه ها ونظرات آنان رامورد انتقاد قرارنمی دهد . دیدگاه اونسبت به افکار دیگران واقع بینانه بوده وبراین اساس همواره سعی در درک و شناخت روحیات آنان دارد . برای نمونه آقای ساعی عاشق سبک مدرن است . اوعلاقمند به تماشای فیلم های علمی است واز نقاشی های سبک مدرن لذت می برد . مبلمان او همه جدید هستند . در مقابل عده ای از مردم به سبک های سنتی علاقه دارند . آنها تماشای فیلم های قدیمی را ترجیح داده و به داشتن نقاشی های سبک مدرن علاقه ای نشان نمی دهند . آنها از زندگی کردن به روش های سنتی لذت برده و به مبلمان قدیمی عشق می ورزند .

آقای ساعی هرگز آنها را به دلیل این طرز فکر مورد انتقاد قرار نداده و در مقابل به سلیقه ی آنان احترام می گذارد . او طبیعت انسانی را به خوبی درک می کند .

این پارگراف نمونه ای از سبک تشریحی است که در آن ایده ی " روشنفکری " با کمک تفسیر و مثال به شکلی مطلوب تبیین شده است . دراین راستا جمله هایی که پس از جمله ی عنوان قرار گرفته اند با نظمی منطقی به تشریح ایده ی اصلی -روشنفکری-پرداخته و با ارائه ی مثال جنبه های گوناگون آن را تبیین کرده اند . از طرف دیگر ارتباط درونی میان جمله ها که با تکرار ضمایر " او " و " آنها " و همچنین ترکیب انتقالی " در مقابل " برقرار شده است انسجام و پیوستگی نظرات بیان شده درطول پارگراف را امکان پذیر ساخته است . با این وجود باید درنظر داشت تکرار کلمه های کلیدی در پارگراف های تشریحی همانند پارگراف های توصیفی نقشی برجسته تراز کلمه ها و ترکیب های انتقالی را در حفظ انسجام و ایجاد ارتباط درونی میان جمله های پارگراف ایفا می کند .

Illustrative Paragraphs

Illustration is the third method of organizing ideas in a paragraph. In this method, explanations about the specific subject under discussion are given through examples or pictures; thus the use of clarifying methods, specially exemplification is expected to be abundant here.

The structure of the paragraphs which are developed through the method of illustration, follows a particular sequence of statement, explanation and exemplification through which the point of view which is mentioned in the topic sentence is developed. In order to achieve coherence, on the other hand, illustrative paragraphs, like descriptive method, employ both methods of repetition of the previously mentioned words along with specific transitional words and expressions, the most current of which are as follows:

as ,like ,as an example , for example , for instance , similar to ,the same as The following sample paragraph is an illustration through which the idea mentioned in the topic sentence is argued and developed in a sequence of statement , explanation and exemplification .

A wise man is tolerant . He always appreciates the ideas of other people . He never objects to what they believe or what they like . Instead , he tries to understand their opinions .For instance, Mr. Wilson loves modern things. He likes watching scientific fictions .He enjoys new paintings .He owns a set of furniture which is quite modern.A few people ,on the other hand ,do not like modern things . They would rather watch old movies , and do not enjoy new paintings . They prefer to have old furniture at home and live an old style of life . Mr. Wilson never criticizes them for their way of thought . Instead , he respects their opinions . He understands human nature well .

This paragraph is an example of illustration in which the idea of "tolerance" is developed through a logical argument along with a sample person who owns the related properties. The sentences succeeding the topic sentence illustrate the idea through a sequence of statement and explanation which is followed by an example to discuss the point of view and convince the reader to agree with it. Coherence is achieved through the repetition of the previously mentioned nouns — "he "and " they "in this paragraph — and a relatively rare occurance of the transitional words and expressions — " for instance ". However, it should be kept in mind that most of the times, a paragraph of illustration, like a paragraph of description benefits repetition rather than transitional words and expressions to establish coherence.

سبک علت و معلول

یکی از متداول ترین روش های مورد استفاده در سازمان بندی ایده ها در پارگراف سبک علت و معلول است که به دلیل کاربرد گسترده در تدوین متون دانشگاهی اهمیت ویژه ای دارد.

دراین روش ایده ی مطرح شده درجمله ی عنوان درقالبی که بیان کننده ی علت ونتیجهی آن است مطرح شده وسپس تبیین آن با ارائه ی استدلال های منطقی درساختار جمله هایی منسجم وهماهنگ به انجام می رسد .

شناخت و درک خواننده از فنون به کاررفته درپارگراف های سبک علت و معلول امکان استنباط صحیح وی ازماهیت عوامل دلایل و گاهی اوقات چگونگی رویداد یک فرایند را میسر می سازد.

براین اساس توجه به ارتباط درونی میان نظریه ها و همچنین دقت در روش چیدمان جملهها در هنگام خواندن این سبک از پارگراف هااهمیت ویژه ای درشناخت روابط میان علت ومعلول دارد.

استفاده از کلمه هاو ترکیب های انتقالی معین که متداول ترین آنها درادامه موردمعرفی قرارخواهند گرفت نقشی اساسی را دربرقراری ارتباط منسجم و درونی میان جمله های پارگراف های سبک علت و معلول ایفا می کند . پرکاربرد ترین آنها دراین سبک به این ترتیب از این رو به این علت مطابق عبارتند از: بنا براین در نتیجه با این پس از آنجائیکه چون به دلیل درنتیجه اگر مگر آنکه به این یارگراف که به سبک علت و معلول سازمان بندی شده است توجه کنید. هشتاد درصدازدانشجویانی که برای ادامه ی تحصیل به کشورهای انگلیسی زبان می روند به دليل تلاش زياد موفق مي شوند . اين دانشجويان عليرغم اشتياق خود به ادامه ي تحصيل دراین کشورها مهارت های محدودی درزبان انگلیسی داشته وازراه های فراگیری آن نیزیی اطلاع هستند. زندگی دانشجویی بسیار طاقت فرسا است . اینگونه دانشجویان دوستان معدودی داشته واز فرصت های اجتماعی محدودی برخوردارند . از طرف دیگر احساس غربت یکی دیگر از جنبه هایی است که به مشکلات آنها دامن می زند . بسیاری ازاین دانشجویان از حس دوری از وطن عمیقاً رنج برده وبا تحمل دلتنگی برای افراد خانواده و خویشاوندان خود مشکلات عاطفی عدیده ای را تجربه می کنند. اما باوجود همه ی این مشکلات اکثراین دانشجویان درنهایت با تلاش زیاد در رسیدن به هدف موفق مي شوند .

جمله ی عنوان این پارگراف معرف یک علت - تلاش زیاد - و یک معلول - موفقیت - است که ایده ی اصلی نویسنده در نگارش پارگراف را به روشنی معرفی کرده است. این جمله علاوه بر تعیین مشی فکری نویسنده بیان کننده ی اصولی است که بر مبنای آنها ایده های مطرح شده در پارگراف سازمان دهی شده اند . جمله های بعدی نیز که با

۱۸۰ فصل ششم

همراهی کلمه ها و ترکیب های انتقالی مانند " به دلیل " پس از این جمله قرار گرفته اند رابطه ی میان تلاش زیاد و موفقیت را بر مبنای رابطه ی علت و معلول بیان کرده اند. علاوه بر آن ارتباط تنگاتنگ هریک از جمله ها با جمله ی عنوان و در هماهنگی با جمله های دیگر یکپارچگی پارگراف درارائه ی ایده ی اصلی را حفظ کرده است. بر این اساس این پارگراف ضمن اجتناب از به کار گیری جمله های غیر مرتبط و با رعایت اصول پیوستگی و و حدت ایده ی مطرح شده در جمله ی عنوان را به شکلی قابل قبول تبیین کرده است.

Cause - Effect

A probably most frequently used method of organizing ideas in a paragraph is the cause-effect method which is noticeably useful for college students as it is often used at college level texts. In paragraphs developed through this method, the topic sentence sets a cause and its effect. Accordingly, all the sentences coming afterwards serve to argue and develop the effect resulted by the cause in a logical – systematic way.

Understanding cause-effect paragraphs will help the reader to identify the "what", the "why", and sometimes the "how" of a cause-effect relationship. In such paragraphs, the reader should pay close attention to the relationship among the sentences to determine the cause and its effect. When the cause and its effect are identified, one will easily follow the line of the argument through the paragraph. Otherwise, it will take a long time to figure out such paragraphs.

The use of transitional words and expressions, the most current of which are listed succeedingly, play an important role to establish interrelationship among the sentences in the paragraph. These devices, whose presence throughout the paragraph is relatively abundant, help the sentences hold together and thus, dominate coherence in the paragraph.

The most popular transitional words and expressions used in cause-effect method are: so, therefore, thus, hence, for this reason, accordingly, since, due to, in conclusion, consequently, as a result, if, unless.

Notice the following paragraph which is developed through cause-effect method: Eighty two percent of the students who go to English speaking countries to continue their education succeed because of their hard work. Despite their eagerness, they do not know much English and besides, they do not know how to go about learning it. Student life is not easy. Such students have few friends and do not have many social opportunities. Neither their parents nor their relatives can protect them from loneliness. Many of these students suffer from homesickness; as a result, loneliness is a more serious problem than the language problem. Regardless of these difficulties, foreign students succeed in their studies because of their hard work.

The topic sentence of this paragraph presents a cause - hard work - and an effect - success . The sentences which come afterwards develop this idea through a reason - consequence relationship .Moreover ,the line of argument is set up systematically through the sentences tied together by the help of transitional words and expressions of "because" and "as a result". Finally ,all the sentences in the paragraph tie to the topic sentence convincingly and focus on one point of view , ie . hard work and success .

سبك طبقه بندى

همانگونه که قبلا" اشاره شد یک پارگراف از یک یا چند جمله برای تبیین یک ایده ی معین که الزاما "درجمله ی عنوان وبه صورتی شفاف مطرح می شود شکل می گیرد.این ایده دربرگیرنده ی اندیشه هایی است که نویسنده با به کا بردن روش های گوناگون آنها را تفسیر می کند . چنانچه جوهره ی این اندیشه ها که به شکل واحد در قالب جمله ی عنوان گنجانده می شوند گسترده تر از حد متعارف باشد تفکیک ایده ی اصلی به اجزای کوچکتر و بنیادین آن ضروری خواهد بود . بر این اساس اجزای تشکیل دهنده ی آن پس از تفکیک در گروه های کوچکتر طبقه بندی شده و سپس به صورتی نظام مند مورد تفسیر قرار می گیرند . این روش که به کمک آن یک ایده به اجزای تشکیل دهنده ی آن تفکیک و در زیر مجموعه های کوچکتر دسته بندی می شود طبقه بندی نام دارد.

با توجه به تنوع طبقه بندی ایده های طرح شده درجمله ی عنوان روش های گوناگونی رامی توان برای سازمان دهی ایده ها در پارگراف های سبک طبقه بندی پیش بینی کرد که هریک از آنها الزاما "براساس حد اقل دو زیرمجموعه از جنبه های مربوط به ایده ی اصلی پایه گذاری می شوند.

بر این اساس هر یک از این روش ها که صرفا" از لحاظ نوع طبقه بندی از روش دیگر متمایز می شوند جنبه های گوناگون مربوط به ایده ی اصلی رابه تفکیک مورد بررسی قرارداده وبا حفظ انسجام در تفسیر مطالب بیان شده نظرات نویسنده رادر پارگراف سازمان دهی می کنند.

توجه به نظم منطقی حاکم بردسته بندی جنبه های مختلف ایده ی طرح شده درجمله ی عنوان یکی ازنکات مهم درخواندن پارگراف های طبقه بندی به شمارمی آید . این امرضمن تسهیل درک فنون به کاررفته درطبقه بندی خواننده رادرتهیه ی یادداشت ازنکات مهم پارگراف پاری خواهد کرد .

یکی دیگرازخصوصیات پارگراف های سازمان بندی شده به سبک طبقه بندی بهره گیری گسترده از کلمه هاو ترکیب های انتقالی دربرقراری ارتباط درونی میان جمله های به کاررفته و حفظ انسجام مطالب تفسیر شده است . پر کاربردترین این علائم در سبک طبقه بندی عبارتند از : اساسا مطابق با بر طبق با دسته بندی از طرف دیگر سرانجام بالاخره در این گروه در این مرحله در این گروه در وهله ی اول دوم سوم ...

به پارگراف زیرکه در آن جنبه های مربوط به یک ایده با بهره گیری ازفنون مربوط به طبقه بندی سازمان دهی شده اند توجه کنید:

مردم غالبا" ورزشکاران را اشخاصی متمایز ازانسان های عادی به شمار می آورند . اما اینگونه نیست .ورزشکاران به ندرت تنها زندگی کرده وهرگز خودراازجامعه جدا نمی دانند .آنها معمولا" ازدواج هایی موفق داشته و از کانون های خانوادگی گرم و با نشاطی برخوردارند . با این وجود ورزشکاران ویژه گی های خاصی نیز دارند . اول آنکه آنها بدن هایی فعال وعضلاتی ورزیده دارند. دوم آنکه آنها ازنظر جسمانی مقاوم هستند . وسرانجام آنکه آنها به ورزش عشق می ورزند.

دسته بندی جنبه های تفکیک شده ی ایده ای که درجمله ی عنوان این پارگراف مطرح شده است نمونه ای ازسازمان بندی ایده ها به روش طبقه بندی است . دربخش اول پارگراف ورزشکاران با معرفی ویژه گی هایی مشترک با مردم به عنوان انسان هایی معمولی دسته بندی شده اند . اما بخش دوم ویژه گی هایی خاص را در مورد ورزشکاران مطرح می کند که آنان را از انسان های معمولی متمایز می کند . بنابر این ورزشکاران در بخش اول به عنوان انسان های معمولی و در بخش دوم به عنوان ورزشکار طبقه بندی شده اند .

کاربرد کلمه ها و ترکیب های انتقالی " از طرف دیگر " " اول آنکه " " دوم آنکه" و "سرانجام آنکه" دراین پارگراف علاوه بربرقراری ارتباط درونی میان مطالب بیان شده نمایانگر نظم منطقی است که مطابق با آن نویسنده اندیشه های خود را تفسیر کرده است . شایان ذکر است در شرایطی که پیوستگی به شکل انسجام درونی در بین جمله های پارگراف حاکم باشد کاربرد کلمه ها و ترکیب های انتقالی نه تنها غیرضروری است بلکه به ساختار منطقی یارگراف آسیب نیز وارد خواهد کرد.

Classification

As mentioned before, a paragraph includes one or several sentences in order to develop one idea. Moreover, the idea in the paragraph, which is stated in the topic sentence, should focus on merely one subject. When the subject to develop is too large, it would be reasonable to divide it into the components which compose it .In order to divide a subject into its components, a logical method should be used to classify them into certain categories. The method by which a subject is classified into its components is called classification .Paragraphs of classification are developed in different ways as their subjects can be classified into various components according to their similarities, differences, or other characteristics. It should be kept in mind that since the ideas in this method are arranged according to categories, classification should have clear bases. In other words, when a subject is classified, there should be at least two categories of that subject; otherwise, classification cannot be carried out.

While reading paragraphs of classification, the reader should pay attention to the logical order through which certain characteristics are classified. Understanding the structure of classification technique is helpful in reading the paragraphs developed through this method effectively. Moreover, it is helpful for taking notes from the texts one reads or listens to for it enables the reader or the listener to get the main points of view of such texts.

The use of certain transitional words and expressions in paragraphs of classification is almost abundant since the achievement of coherence in such paragraphs essentially depends on these devices. Some of the most common transitional words and expressions used in classification method are as the following: main kinds of, fundamental, significant, according to, classify, divide, categorize, groups, primary, types, first, second, third, etc.

Notice the following paragraph which is developed through classification: We often misunderstand athletes . They are not a separate race of people . They seldom live alone . They do not withdraw from the society . They often have good marriages , healthy children , vivid families , and happy homes. However, athletes do have specific characteristics . First, they have active and well trained bodies . Second , they are physically strong . And third , they appreciate sports .

This sample paragraph is an example of classification. The first part classifies athletes as normal human beings by introducing the common characteristics that they share with other people. The second part ,on the other hand ,enumerates distinctive characteristics that separates athletes from ordinary people. Therefore, athletes in the first step are classified as normal human beings, and in the second step, as athletes.

The use of transitional words and expressions of "first", "second", and "third" in this paragraph shows the order through which the idea has been argued and developed. Furthermore, these devices serve to achieve interrelation between the preceding and succeeding sentences which finally leads to coherence in the paragraph.

It goes without saying that where, by nature, coherence exists in a paragraph, the overuse of transitional words and expressions is not only unnecessary but also a solecize and should be avoided.

سبك مقايسه و تقابل

یکی از رایج ترین روش های سازمان بندی ایده ها در پارگراف سبک مقایسه و تقابل است. مقایسه و تقابل از لحاظ معنایی عبارت است از سنجش دو یا چند موضوع و بیان شباهت ها و مغایرت های موجود میان آنها درسطح تطبیق دراین روش نویسنده با بیان شباهت ها و تفاوت های مربوط به جنبه های ایده ی اصلی طرح شده درجمله ی عنوان پارگراف نظرات خود را تفسیرو سازمان دهی می کند.

روش مقایسه و تقابل درحقیقت دو روش کاملا" مستقل در تفسیر ایده ها به شمار می آیند. به بیان دیگر نویسنده می تواند در یک پارگراف مستقل بدون اشاره به تفاوتها صرفا" به تفسیر شباهت های موجود میان دو یا چند موضوع پرداخته و یا در مقابل در پارگرافی واحد و مستقل تفاوت های میان آنها را بدون درنظرگرفتن وجوه مشترک مربوط مورد ارزیابی قراردهد. با این وجود ارتباط تنگاتنگ این دو روش با یکدیگر شکل گیری پارگرافی مرکب از آنها با سبکی واحد رامقدورساخته است که میتواند به کمک روش سنجش و تطبیق جنبه های مربوط به ایده ی اصلی نویسنده را در تجزیه و تحلیل منطقی نظرات خود یاری کند.

به پارگراف زیر که در آن ایده ی اصلی به روش مقایسه و تقابل تفسیر شده است توجه کنید:

همه ی حیواناتی که به صورت گروهی زندگی می کنند برای تبادل اطلاعات به برقراری ارتباط با یکدیگر نیازمند هستند . یکی از این روش ها اشاره با حرکات بدن است . انسانها رضایتمندی خود را با لبخند کف زدن و کشیدن هورا ابرازمی کنند . آنان همچنین نارضایتی خود را با گرفتن بینی درمیان انگشتان ویاباتکان دادن سرنشان می دهند. علاوه براین آنان برای نشان دادن جهت ها نیزاز انگشت سبابه ی خود استفاده می کنند . به همین ترتیب حیوانات نیز درتبادل اطلاعات از روش های حرکتی استفاده می کنند . برای مثال زنبورهای عسل نیز همانند انسان ها در جوامعی قانون مدار زندگی می کنند .

آنها با بردن شهد گل به کندو محل گل ها را به زنبورهای دیگرنشان می دهند . آنها همچنین با رقصی خاص فاصله ی محل گل ها تا کندو را به زنبورهای دیگر تفهیم می کنند . با این وجود تفاوت اصلی میان نظام ارتباطی انسان ها وحیوانات "کلمه" است. فقط انسان ها هستند که می توانند صداها را به کلمه و کلمه ها را به جمله تبدیل کنند . این به معنی آن است که فقط انسان ها می توانند ایده های مرکب و پیچیده را میان خود مبادله کنند . بنابر این هم جوامع ساده و هم جوامع پیشرفته ی حیوانی به روشی ازبرقراری ارتباط وابسته هستند . بااین وجود فقط انسان ها از کلمه ها برای نیل به این هدف بهره می برند .

این پارگراف بیان کننده ی برخی از شباهت هاو تفاوت های مربوط به نحوه ی برقراری ارتباط در جوامع ساده وپیشرفته ی حیوانی است .این شباهت ها دربرگیرنده ی وجوه مشترک هردوجامعه ی مورد بحث دربرقراری ارتباط از طریق استفاده از حرکات بدن بوده و تفاوت های مطرح شده بر پایه ی استفاده از "کلمه" درجوامع صرفا" انسانی است . به این ترتیب هردوروش مقایسه و تقابل به شکل ترکیبی ایده ی مربوط به ارتباط درجوامع ساده و پیشرفته ی حیوانی را درسطح تطبیق و سنجش تفسیر کرده اند .

یکی از نکات مهم مربوط به پارگراف های سبک مقایسه و تقابل استفاده از علائمی است که ارتباط درونی میان مطالب بیان شده را میسر می کنند . شایان ذکر است در این سبک از پارگراف ها کلمه ها و ترکیب های انتقالی علاوه برایجاد پیوستگی درمیان جمله ها تغییرسبک سازمان بندی ایده ها در پارگراف را نیز مشخص می کنند . برای مثال ترکیب انتقالی " به همین ترتیب " نشان دهنده ی شباهت های موجود میان روش برقراری ارتباط درجوامع حیوانی و انسانی بوده و ترکیب انتقالی " با این وجود " بیان کننده ی تفاوت های میان آنها است . بنابراین کلمه ها و ترکیب های انتقالی یادشده علاوه برایجاد ارتباط درونی میان مطالب تفسیرشده جهش سازمان بندی ایده ها از سبک مقایسه به سبک تقابل را نیز به روشنی نمایان کرده اند . متداول ترین آنها عبار تنداز:

به همین ترتیب مطابق با این مانند همانند به این طریق اینگونه مثل متفاوت با درغیراین صورت اما ولی با این وجود برخلاف گرچه لازم به یاد آوری است جهش سبکی درپارگراف های مقایسه و تقابل فقط برای

یک بارامکان پذیر بوده و براین اساس ضروری است تمامی جنبه های مربوط به مقایسه و تقابل صرفاً دریکی ازدو بخش مربوط به خود - بخش شباهت ها و بخش تفاوت ها - سازمان دهی شوند.

Comparison and Contrast

One of the major methods of organizing ideas in a paragraph is comparison and contrast. Comparison is the statement of similarities and likenesses, and contrast is the statement of dissimilarities and differences. Using the method of comparison and contrast, the writer aims to talk about the similarities and the differences between two or several concepts under discussion.

Comparison and contrast are in deed two separate methods of organizing ideas, but they are so closely related together that they are considered as one method. In other words, one can merely discuss the similarities between the concepts under discussion in one paragraph without pointing out their differences, or on the contrary, he can focus on their differences ignoring their similarities. However, the hybrid use of these two methods in just one paragraph helps the writer to present a complete syllogism for the concept under discussion.

Consider the following paragraph, in which the argument is developed through comparison and contrast method.

All social animals need some form of communication to exchange their information . Human beings communicate in various ways . One of these ways is gesture . Men communicate approval by clapping their hands ,by smiling ,or by saying "hurra" .They communicate disapproval by holding the nose with the fingers , or by shaking the head . And they indicate the direction by pointing towards a point . Similarly , lower forms of animals also use different methods of communication . Bees , like human beings , live in orderly communities . They communicate the location of food by carrying odor samples back to the hive . They communicate the distance and the

۱۸۸ فصل ششم

direction of the food by dancing. However ,the major difference in the communication systems of man and other animals is the "word".

Only man can combine sounds into words and words into sentences for communication. That is, man alone can communicate complex ideas. Thus, social communities of higher and lower animals depend upon communication. Nevertheless, only the human community has verbal language.

This paragraph represents a number of similarities and differences that lay between the higher and the lower form of animals regarding communication. The similarities include having a form of communication, and the differences include the use of word by human beings, but not the lower forms of animals. Thus, both methods of comparison and contrast have been combined in a hybrid status to develop the idea of communication in higher and lower forms of animals.

One major point to notice in paragraphs of comparison and contrast is the devices which establish coherence. Here, the transitional words and expressions that are used to show the relationship among the sentences of the paragraph are the clues to indicate the type of the method of organization as well . For instance, "similarly" indicates the likenesses of communication in the human community and other forms of animals

and "however" represents the differences. Therefore, the shift from comparison to contrast method can be figured out clearly by the help of these devices.

Some of the most popular words and expressions which are used to achieve coherence in paragraphs of comparison are : similarly , likewise , correspondingly , the same as , in the same way , at the same rate as .

The most popular words and expressions used to achieve coherence in paragraphs of contrast are: different from, otherwise, still, however, nevertheless, unlike, yet, on the contrary, although, while, on the other hand.

سبك تركيبي

همانگونه که در فصل های گذشته اشاره شد سازمان بندی مطالب جهت تفسیر ایده ها به کمک روش های گوناگونی صورت می گیرد که آشنایی با هریک از آنها خواننده رادرشناخت و پی گیری نظرات نویسنده یاری می کند . علاوه بر آن تشخیص مشی فکری به کاررفته در تشریح این نظرات الگوی ساختاری به کار رفته در تفسیر اندیشه های مطرح شده در پارگراف را نیز آشکارمی کند .

با این وجود باید در نظر داشت که پارگراف ها صرفا" برای ارائه ی الگویی معین از تفسیر اندیشه ها سازمان بندی نشده بلکه هدف اصلی آنها بیان دیدگاه های نویسنده در رابطه با ایده ای خاص است . براین اساس هریک از سبک های معرفی شده در فصل های گذشته ضمن بهره گیری ازفنون گوناگون اساسا" به تحلیل ایده ای معین پرداخته و جنبه های گوناگون آن را در پارگراف تفسیر وسازمان دهی می کنند . از طرف دیگر طیف مربوط به جنبه های گوناگون این ایده عموما" گستره هایی متفاوت را در برمی گیرد که این امر در پاره ای از موارد سازمان بندی آنها در یک الگوی ساختاری واحد راغیر ممکن کرده و کار برد هم زمان سبک های دیگررا در نیل به این هدف ضروری می سازد . استفاده از این راهکار می تواند صرفا" در قالب یک پارگراف مستقل و یا چند پارگراف به هم پیوسته که با داشتن انسجام درونی یک متن راسازمان دهی می کنند صورت گرفته و ساختاری مرکب از روش های مورد استفاده در سازمان بندی ایده ها را ارائه کند . این روش که در شکل گیری آن سبک های متنوع سازمان بندی پارگراف هم زمان با یکلدیگر مورد استفاده قرار می گیرند سبک ترکیبی نامیده می شود .

تشخیص روش های گوناگون به کاررفته در سازمان بندی مطالب به سبک ترکیبی و همچنین شناخت چگونگی استفاده از کلمه ها و ترکیب های انتقالی مربوط به آن که علاوه بر ایجاد ارتباط درونی میان مطالب بیان شده جهش سازمان بندی ایده ها ازیک سبک به سبک دیگر را مشخص می کنند اهمیتی ویژه دارد. براین اساس مهارت خواننده در تشخیص انواع سبک های پارگراف وهمچنین آگاهی اوازویژه گی های اختصاصی هریک از آنها ضرورتی اجتناب ناپذیردرپی گیری نظرات نویسنده و روش تفسیر آنها به شمار می آید.

به متن زیرکه در آن جنبه های مربوط به یک ایده ی واحد به سبک ترکیبی سازمان دهی شده اند توجه کنید:

اولتراسونیک - کاربرد دانش مربوط به اصوات با فرکانس بالا - یکی از جدیدترین فنون عصرفضا به شمار می آید . کلمه ی اولتراسونیک از پیشوند اولترا به معنی ماوراء و سونیک به معنی صوت تشکیل شده و معنی واژگانی آن ماوراء صوت است . این فرایند نیروی دریایی را در ره گیری زیردریایی ها و ماهیگیران را دریافتن دسته های بزرگ ماهی یاری می کند . این دانش علاوه بر کاربردهای عمومی کاربرد گسترده ای نیز درشاخه های مختلف علوم دارد .

یکی از این کاربردها تابش آن برعضلات واستخوان های موجودات زنده بدون رساندن آسیب به بافت های آنهااست که دستاوردهای حاصل از آن تاثیرچشمگیری در توسعه وپیشرفت دانش پزشکی داشته است . فرایند اولتراسونیک پزشکان و روانپزشکان را در تشخیص به هنگام بیماری یاری می کند . درمقایسه با اشعه ی ایکس که فرایند آن درمدت زمان ده دقیقه به طول می انجامد فرایند اولتراسونیک درطی تنها ده ثانیه الگوهای مربوط به امواج بازتاب شده را برای بررسی آماده می کند . برخلاف اشعه ی ایکس امواج اولتراسونیک بی خطر بوده وبراین اساس می توان فرایند آن را به دفعات برای بیماران به کار برد . پزشکان از اولتراسونیک برای بررسی ضربان بالای قلب استریل کردن ابزار و ره گیری لخته های شناوردرخون استفاده می کنند . به همین شکل استفاده از اولتراسونیک در صنعت نیز یکی دیگر از جنبه های تاثیر گذاراین فرایند بر زندگی امروزی به شمار می آید . برای نمونه فرایندهای پالایشی کشت سبزیجات و تولید محصولات باغی هموژنیزه کردن شیر وهمچنین عملکرد سیستم های دزدگیر سیستم های صوتی و تصویری و دستگاه های تهویه ی هوا مواردی هستند که با کاربرد اولتراسونیک

دانشمندان پیش بینی می کنند کاربرد اولتراسونیک درزندگی بشر به زودی نقشی گسترده و حیاتی همچون کاربرد تلفن را خواهد داشت .

این متن که برساختاری مبتنی بر الگوی سبک ترکیبی سازمان دهی شده است در آغاز به تعریف یک فرایند پرداخته ودرادامه با استفاده ازروش های گوناگون سازمان بندی ایدهها ازجمله تشریح تقابل و مقایسه به بررسی ویژه گی های این فرایند وهمچنین زمینه های متنوع استفاده از آن می پردازد . براین اساس درمرحله ی نخست نویسنده ی پارگراف فرایند مورد نظررا معرفی و با بیان دومثال کاربرد آن را تشریح کرده است . درمرحله ی دوم نویسنده ضمن قیاس این فرایند با فرایندی همسنگ برتری های آن رامورد بررسی و تحلیل قرارداده است . مرحله ی پایانی نیز با برشمردن نمونه های مختلف وجوه مشترک استفاده از این فرایند را در صنایع گوناگون معرفی می کند .براین اساس نویسنده درسازمان بندی این پارگراف علاوه برآوردن مثال روش های تقابلی ومقایسه ای را نیز مورد استفاده قرار داده است.

کاربرد کلمه ها و ترکیب های انتقالی " برخلاف " " به همین شکل " و " برای نمونه " دراین متن نشان دهنده ی جهش روش سازمان بندی ایده ها از سبک مقایسه به سبک تقابل و همچنین سبک تشریحی است . براین اساس این علائم علاوه بر ایجاد ارتباط درونی میان مطالب بیان شده پیوستگی پارگراف ها درساخت متنی یکپارچه و منسجم را امکان پذیر کرده اند .

Composites

So far and in the previous sections, several methods of organizing ideas in paragraphs have been introduced and discussed. Familiarity with these methods of paragraph organization will help the readers to comprehend what they read easily. However, it should be kept in mind that paragraphs are not written in order just to use a certain pattern of organization; they are, in deed, written for the purpose of conveying ideas as well. In order to accomplish this goal and communicate the ideas effectively, each of these methods serve a device to facilitate the task respectively. Therefore, in many cases, not just one, but several methods of paragraph organization may be employed in one or a number of paragraphs that make up a text to develop a same idea. Such a paragraph or a text, in which more than one method of organizing ideas is employed is called a composite.

While reading composite paragraphs or texts, one should concentrate on the different methods of organizing ideas which are employed in them. He

should also pay attention to the transitional words and expressions whose function is to show the shift from one method of organization to the other in addition to achieving coherence in the paragraph. Many of the college texts include paragraphs in which more than one method of paragraph organization are employed. In fact ,readers should master the different methods of organizing ideas in order to be able to read composite paragraphs and texts efficiently.

Consider the following passage developed through a composite method: The science of high frequency sound, called ultrasonics, is one of the newest and most exciting techniques of the space age. The prefix "ultra" means beyond and "sonic" means sound, so the word means beyond the range of hearing. Ultrasonics is the process that enables the navy to detect submarines, and the fishermen to detect schools of fish. Ultrasonics can be used in many branches of science.

Penetrating flesh and bone harmlessly , ultrasonic waves are a subject of research , the findings of which have contributed to medical science in many ways . The ultrasonic process enables physicians and psychiastics to make quick diagnosis . In contrast to the ten minutes that the X – ray process demand , the ultrasonic process sends out echo patterns that can be read within ten seconds .Unlike X- rays ,the ultrasonic process is not dangerous and therefore , it can be administered to a patient repeatedly . Doctors use ultrasonic devices to detect fatal heartbeats , to clean teeth , to sterilize instruments , and to detect blood clots .

Similarly , ultrasonics contributes significantly to industrial technology . Cleaning processes ,vegetable and fruit cultivation ,milk homogenization, mechanical dishwashers ,barglar-alarm systems ,radio-television systems and air purifiers have been revolutionalized utilizing this new method . Within a very short time , ultrasonics will be as essential to human life as the telephone is today .

This passage starts with a definition and proceeds to show the present and the future of ultrasonics. There are many examples of the use of ultrasonics in this passage . There is also a discussion which is about the differences between the ultrasonics and the $X-\mathrm{ray}$. Furthermore , the similarities between the uses of ultrasonics in medicine and industrial technology are clearly mentioned . In short , in this composite text , the methods of illustration ,contrast ,and comparison are used together .

As mentioned before, composite paragraphs and texts are very frequent in college textbooks. Therefore, one should focus on the patterns of organizing ideas which are employed in such paragraphs or texts. He should also pay attention to the transitional words and expressions that are used to establish coherence in the paragraph in order to figure out the methods of organization employed to develop the argument through the paragraph or the text.

اصول نامه نگاری

نگارش نامه های رسمی

9

غير رسمي

نامه نگاری Writing letters

نامه نگاری یکی از کاربردهای رسمی سبک نگارش زبانی است که در آن پیام نویسنده به شکلی کامل و در عین حال مختصر به مخاطب منتقل می شود.

Letter writing is one of the formal styles of the application of written language in which the message of the writer is completely, yet concisely, transferred to the reader.

نگارش نامه به دو سبک صورت می گیرد:

الف - غیر رسمی که در آن نویسنده با رعایت اصول نامه نگاری مطالب خود را در قالب نوشتاری عاری از تعارف های متداول ساختار بندی می کند.

ب - رسمی که در آن نویسنده با رعایت کامل تعارف های حاکم بر اجتماع مطالب
 خود را به دریافت کننده ی پیام منتقل می کند .

Writing letters follows two styles:

 ${\bf A}-{\bf Informal}$, in which the writer transfers his/her message through a procedure out of the current social publicities .

 ${f B}-{f Formal}$, in which the writer transfers his/her message according to the current social publicities .

هر نامه از سه قسمت مجزا به شرح زیر تشکیل می شود:

الف – قسمت نشانی : این قسمت در نامه های نامه های رسمی از دوبخش کوچکتر "نشانی فرستنده" و "نشانی گیرنده" تشکیل میشود که درنامه های غیر رسمی اساسا می توان "نشانی فرستنده" در ساختار نامه حذف کرد . "نشانی فرستنده" در بالاترین قسمت ازسمت چپ نامه قرار گرفته و "نشانی گیرنده" در زیر آن و در سمت راست نامه نوشته می شود .در زیر این آدرس نیز تاریخ نگارش نامه ثبت می شود .

تذکر: ثبت نشانی در انگلیسی از کوچکترین واحد-شماره ی آپارتمان- به بزرگترین واحد-شهر یا کشور است.

Every letter is composed of three seperate parts:

A- Address: This part includes of two smaller parts as "the sender's" and the "receiver's" address. In formal letters both addresses are printed while in informal ones, the "sender's" address is normally ignored. The sender's address locates at the very left part of the top of the letter, and the receiver's address comes after it in the very right side of the letter.

Note: The address is printed, down from the flat number,up to the city or country.

• - قسمت متن: این قسمت در نامه های غیر رسمی سه بخش کوچکتر یعنی بخش سلام و احترام بخش توضیحات و بخش تشکر و خداحافظی را شامل می شود در حالی که نامه های رسمی صرفا بخش های دوم و سوم را در شامل شده و بخش اول نامه به اختصار در بخش توضیحات آنها گنجانیده می شود.

B - Text : Informal letters consist of three parts of "salutations", "text" and "farewell" in the text part while formal letters have merely the second and third parts, having "salutations" briefly included in the second part.

ج – **قسمت امضاء:** در این قسمت نگارنده ی نامه با ادای احترام نام خود را امضاء می کند.

C – **Signature :** In this part of the letter , expressing respect , the writer of the letter signs his/her name .

دو نمونه از نامه های غیر رسمی و رسمی به شرح زیر هستند:

Two sample types of informal and formal letters:

****

غير رسمى: Informal

٤,Dashen Lane,

Holbrook, New York

July Ath, Y·17

Dear Fred,

Hi and I hope you are fine . I'm missed you and your family, specially your brother and your little sister a lot .

Yesterday, as soon as I received your letter, I went to the immigration office to ask for the regulations of the residentship in the United States, as you had asked me to . I made an appointment with the immigration officer for the next week. He is supposed to tell me all the regulations in this regard when he visits me .

I hope you can soon come here to start your business with me and we will enjoy a happy life together.

Sincerely Yours, Daniel

****

رسمى: Formal

A, Radford Ave,
London, England
Y, Poplar St.,
Los Angeles, California.

December \Ath , Y. \Y

Sir:

Respecting your letter, our company wishes to have your regulations in the field of commercial cooperations with the foreign companies. Having complete folders in this respect will be of great pleasure.

Wishing you great success.

Yours, Terry M. Wattson

نشانه گذاری

در

نگارش

فصل ششم

1 - The Comma (,)

The comma ordinarily indicates a pause and a variation in the voice pitch and is used where it is required by the structure of the sentence.

- Na A comma precedes and, but, or, nor, for, so and yet when they link main clauses.
- Nb Commas follow introductory elements such as adverbs, clauses, long phrases, interjections, and transitional expressions.
- Nc Commas separate items in a series including words , phrases , clauses and coordinate adjectives .
- 1d Commas set off nonrestrictive clauses and phrases .
- Ye Commas set off parenthetical and miscellaneous elements such as iems in dates , words used in direct address , and so on .
- Nf Occassionally, a comma, although not called for by any of the major principles already discussed, may be needed to prevent misreading, however, do not use a comma:
- I to separate the subject from the verb, or the verb from its object.
- II before or after a coordinating conjunction.
- III to set off words and short phrases, especially the introductory phrases which are not parenthetical or that are very slightly so.
- IV to set off restrictive clauses and restrictive phrases.
- V before the first item or after the last item of a series including a series of coordinate adjectives.

Y - The Semicolon (;)

- Ya Use a semicolon between two main clauses that are not linked by a coordinating conjunction like and , but , or , nor , and for , or by the connectives so and yet .
- Yb Semicolon can substitute contrastive coordinating conjunctions.
- Yc Use a semicolon to separate a series of items which themselves contain commas.
- Yd Do not use a semicolon between parts of unequal grammatical rank, such as a clause and a phrase, or a main clause preceeding a main clause.

~ - The Apostrophe (')

- **r**a Use an apostrophe to indicate the possessive case of nouns and indefinite pronouns.
- I For singular nouns and indefinite pronouns, add the apostrophe and s.
- II For plural nouns ending in s, add only the apostrophe.
- III For compounds and word groups , add the apostrophe and $\, s \,$ only to the last word .
- IV To indicate individual ownership, add the apostrophe and s to each of the names.
- **b** Use an apostrophe to mark omission in contracted words .

فصل ششم

*c - Use the apostrophe and s to form the plural of lower case letters and of abbreviations followed by period. When needed to avoid confusion, use the apostrophe and s to form the plural of capital letters, of symbols, and of abbreviations not followed by period.

*d - Do not use the apostrophe with the possessive pronouns.

٤ - Quotation Mark (" ")

- £a Use quotation marks to set off all direct quotations, some titles, and words used in a special sense. Place other marks of punctuation in proper relation to quotation marks.
- &b Use double quotation marks to enclose just direct speech; use single marks to enclose a quotation within a quotation.
- £c Use quotation marks for minor titles, such as short stories, essays, short poems, songs, and articles from periodicals.
- £d Enclose words used in a special sense in quotation marks .
- Le When using various marks of punctuation with quoted words, phrases, or sentences, follow the conventions of American printers:
- I Place the period and comma within the quotation marks.
- II Place the colon and the semicolon outside the quotation marks.
- III Place the dash, the question mark, and the exclamation mark inside the quotation marks when they apply only to the quoted matter; place them outside when they apply to the whole sentence.

0 - The Period (.)

- oa Use the period to mark the end of a declarative sentence ,a mildly imperative sentence and an indirect question .
- ob Use the period with most abbreviations.
- oc Use three spaced periods (...) as the ellipsis mark to indicate the omission of one or more words within a quoted passage .

\(\) - The Parantheses ( )

Use the parantheses to set off a parenthetical , supplementary, or an illustrative matter , and to enclose figures or letters when used for enumeration within a sentence .

Y - The Exclamation Mark (!)

- Va Use the exclamation mark after an emphatic interjection (eg. oh)

  and after a phrase, a clause, or a sentence to express a high
  degree of surprise, incredulity, or other strong emotions.
- Vb Do not use a comma or a period after an exclamation mark.

A- The Colon (:)

Aa - Use the colon as a formal introducer to call attention to what follows

and as a mark of separation in scriptural and time references and between certain titles and subtitles.

Ab - The colon may direct attention to an explanation or summary, a series an appositive, or a quotation.

9 - The Dash (-)

- **4**a Use the dash to mark a sudden break in thought or a change in tone.
- **9b** Use the dash to indicate an unfinished or interrupted statement and flatering speech in dialogue.
- **9c** Use the dash between an introductory series and the main part of the sentences that explain or amplifies the series .
- 4d Use the dash to set off a parenthetical element for emphasis.

1 - Question Mark (?)

- **\`a** Use the question mark after direct questions.
- 1.b Do not use a comma or a period after a question mark.

11 - The Brackets [ ]

Use the brackets to set off editorial corrections or explanations in quoted matter and , when necessary , to replace parantheses within parantheses .

17 - The Slash (/)

Use the slash when needed to indicate options.

17 - The Hyphen (_)

- \ra Hyphenate words chiefly to express the ideas of a unit.
- Wb Use the hyphen to join two or more words that serve as a single adjective before a noun.
- We Use the hyphen to avoid ambiguity, or an awkward combination of letters, or syllables between a prefix or a suffix and a root.

TERMINOLOGY

کلمه های تخصصی به کار رفته

abundant	فراوان
accomplish	به انجام رساندن
argument	مباحثه
arrange	مرتب كردن
biography	زندگی نامه
categorize	طبقه بندى كردن
cause	علت
characteristic	ویژه گی

فصل ششم

chronological	زمانی
classify	دسته بندي كردن
coherence	پيوستگي
common	متداول
compare	مقايسه كردن
component	جزء
composite	
تر کیبی	
concentrate	تمركز كردن
concept	مفهوم
conclude	نتیجه گیری کردن
consist	شامل شدن
contrast	مقابله
convey	انتقال دادن
convince	متقاعد كردن
define	تعریف کردن
describe	توصیف کردن
details	جزئيات
develop	پیش بردن
device	تدبير
discuss	بحث کردن
effect	تاثير گذاشتن
efficient	شايسته
element	عنصر
emphasize	تاكيد كردن
employ	به کار بردن
exemplify	مثال زدن

explain	توضيح دادن
express	بیان کردن
expression	ترکیب واژگانی
focus	متمركز شدن
frequent	متناوب
function	نقش
generalization	عموميت دادن
hybrid	مر کب
idea	ایده
illustrate	با مثال تشریح کردن
interrelated	دارای ارتباط درونی
logical	منطقى
method	روش
narrate	روایت کردن
order	نظم
organize	سازمان دهي كردن
paragraph	بند – پارگراف
passage	متن کو تاہ
pattern	الگو
popular	معمول
preceding	پیشین
property	و یژه گی
relationship	رابطه
represent	ارائه كردن
sample	نمونه
sequence	توالى

shift	جا به جا شدن
similarity	شباهت
statement	بیان
status	حالت
structure	ساختار
style	سبک
subject	مو ضوع
succeeding	پسین منظم
systematic	منظم
technique	فن
text	متن
thought	انديشه
topic	عنوان
transfer	منتقل كردن
transitional	انتقالى
unique	منحصربه فرد
unity	وحدت دیدگاه
view	دیدگاه

References

Ziahosseini S.M. 1994. A Contrastive Analysis of Of Persian and English SAMT Pb.

Akmajan, Adrian and Henry.l Frank 1970. An introduction to th Prinsiples of Transformational Syntax. Cambridge. Mass.MIT Press

Anderson, Wallac L., and Stageberg, Norman C., eds. 1940. *Introductory Readings on Language*. 2th ed. New York: Holt, Rinehart and Winston

Anttila, Raimo. 1977. An Introduction to Historical and Comparitive Linguistics. New York: Macmillan

Arlotto, Anthony. 1977. Introduction to Historical Linguistics. Boston: Houghton Mifflin

Arthour, Bradford 1977. Teaching English to Speakers of English. New York: Harcourt Brace Jovanovich

Fodor. Jerry A., Bever, Thomas G., and G ARRET, Merrill F. 1945. The Psychology of Language. New York: McGraw-Hill

Fodor. Jerry A., and Katz, Jerrold J., eds. 1975. The Structure of Language: Reading in the Philosophy of Language. Englewood Cliffs, N.J.; Prentice-Hall

Grander, Robert C., and Lambert, Wallace E. 1977. Attitudes and Motivation in Second Language Learning. Rowley, Mass., Newbury House

Dillon, George L. 1977. Introduction to Contemporary Linguistic Semantics. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall

Jacobs, Roderick A., and Rosenbaum, Peter S. 1974. English Transformational Grammar Lexington, Mass.: Xerox College Publishing